

Bune practici europene în implementarea metodologiilor de evaluare externă

*ELABORAT DE INIȚIATIVA DE REFORMĂ A ÎNVĂȚĂMÂNTULUI ÎN
SUD-ESTUL EUROPEI (ERI SEE) ÎN CADRUL PROIECTULUI
“ÎMBUNĂȚIRI ÎN CALITATEA EDUCAȚIEI ȘI A FORMĂRII ÎN
SUD-ESTUL EUROPEI” (EQET SEE) – FINANȚAT DE AGENȚIA
AUSTRIACĂ DE DEZVOLTARE DIN FONDURILE COOPERĂRII
AUSTRIECE PENTRU DEZVOLTARE*

Publicat de: Inițiativa de reformă a învățământului în sud-estul Europei, Dečanska 8, 11000 Belgrade, Serbia

Referent: Herman Franssen

Redactori: Herman Franssen, Tina Šarić

Coordonator: Milica Grahovac

Autori:

Andreeva, Aneliya, Inspectoratul Național al Educației (NIE), Bulgaria

Arhiliuc, Liudmila, Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare (ANACEC), Moldova

Arnott, Mamta, Majestatea Sa, Inspectoratul pentru Educație și Formare, Țara Galilor

Baati, Mounir, Fundația Europeană de Formare

Babović, Vesna, Institutul de Educație, Muntenegru

Barata, Isabel, Inspectoratul General pentru Educație și Știință, Portugalia

Berilažić, Dragan, Institutul de Educație, Muntenegru

Conneely, Suzanne, Departamentul Educației, Irlanda

Čaprić, Gordana, Institutul pentru Calitatea și Evaluarea Educației, Serbia

Çobaj, Teuta, Inspectoratul de Stat al Educației (ISE), Albania

Đelić, Jasmina, Ministerul Educației, Serbia

Fetiu Mjeku, Valbona, Ministerul Educației, Științei, Tehnologiei și Inovării, Kosovo *

Franssen, Herman, Expert în asigurarea calității, Țările de Jos

Gashi, Defrim, Inspectoratul Educației, Kosovo *

Gološ, Enisa, Institutul Pedagogic Mostar, Bosnia și Herțegovina

Göthner, Anna, Universitatea din Stockholm, Suedia

Gocevska, Valentina, Biroul pentru Dezvoltarea Educației, Macedonia de Nord

Grabovac, Saša, Școala profesională secundară SSK Livno, Bosnia și Herțegovina

Hoxhallari, Sara, Agenția Națională pentru Educație, Formare Profesională și Calificări (NQA), Albania

Hempel, Steffi, Agenția de calitate la Departamentul de Stat al Educației școlare din Bavaria, Germania

Isahi Palloshi, Ardijana, Centrul pentru Educație și Formare Profesională, Macedonia de Nord

Kaçuli, Etleva, Agenția Națională pentru Educație, Formare Profesională și Calificări (NQA), Albania

Koprivica, Vladislav, Centrul pentru Educație și Formare Profesională, Muntenegru

Krivokuća, Milja, Ministerul Educației, Serbia

Mac Fhlannchadha, Pádraig, Departamentul Educației, Irlanda

Marković, Ivan, Centrul pentru Educație și Formare Profesională, Muntenegru

McEwan, Tracie, Majestatea Sa, Inspectoratul Educației (IMSe), Scoția

Micaelo, Rosa, Inspectoratul General pentru Educație și Știință, Portugalia

Nedeljković, Jelena, Institutul pentru Calitatea și Evaluarea Educației (IEQE), Serbia

Nimani Binçe, Donjeta, Agenția Națională pentru Educație, Formare Profesională și Calificări (NQA), Kosovo *

Oideachais, An Roinn, Departamentul pentru Educație Guvernul Irlandei

Orehovschi, Sergiu, Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare (ANACEC), Moldova

Petrov, Elena, Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare (ANACEC), Moldova

Popović, Biljana, Agenția pentru Învățământul Preșcolar, Primar și Secundar, Bosnia și Herțegovina

Preteni, Imer, Ministerul Educației, Științei, Tehnologiei și Inovării (MESTI), Kosovo *

Reka, Fadil, Inspectoratul de Stat al Educației (ISE), Albania

Richet, Bertrand, Consiliul francez pentru evaluarea școlară, Franța

Schmidbauer, Margit, Agenția de calitate la Departamentul de Stat al Educației școlare din Bavaria, Germania

Stojanoska, Antonela, Inspectoratul de Stat pentru Educație, Macedonia de Nord

Šaponjić, Vesna, Ministerul Educației, Serbia

Thornberg, Lars, Agenția Națională pentru Educație, Suedia

Tonu, Tamara, Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare (ANACEC), Moldova

Vinell, Suzanne, Departamentul de Educație, Suedia

Vuković, Snežana, Ministerul Educației, Serbia

Pentru editor: Tina Šarić, Secretariatul ERI SEE

Publicat: Belgrad, aprilie 2024

ISBN-978-86-902616-6-6

BUNE PRACTICI EUROPENE ÎN IMPLEMENTAREA METODOLOGIILOR DE EVALUARE EXTERNĂ

Cuprins

BUNE PRACTICI EUROPENE ÎN IMPLEMENTAREA METODOLOGIILOR DE EVALUARE EXTERNĂ.....	Error!
Bookmark not defined.	
Partea I.....	7
Introducere.....	7
Partea II: Procesul de evaluare externă	8
A. Inițierea procesului de evaluare externă a unei instituții – Activități pregătitoare	Error! Bookmark not defined.
1. Elaborarea planului anual de evaluare	Error! Bookmark not defined.
1.1. Inițierea procesului de evaluare externă într-un model bazat pe risc – Bulgaria.....	8
1.2. Pregătirea evaluării externe (colectarea datelor și legătura dintre autoevaluare și evaluare externă) – Macedonia de Nord.....	9
1.3. Pregătirea evaluării externe (Colectarea datelor, analiza, atribuirea sarcinilor, utilizarea rezultatelor sondajului în timpul evaluării) – Muntenegru.....	12
1.4. Importanța datelor „Contextul școlii” în procesul de planificare a evaluării - Albania	13
2. Comunicarea cu școala cu privire la vizită și colectarea rezultatelor evaluării interne pentru pregătire.....	15
2.1. Pregătirea pentru inspecția școlilor - Scoția	15
2.2. Întâlnire anuală cu directorii - Portugalia.....	17
B. Vizita de evaluare	18
1. Organizarea vizitei de evaluare	Error! Bookmark not defined.
1.1. Exemplu de metodologie comună și vizită de evaluare comună atât pentru învățământul general, cât și pentru VET - Muntenegru	18
1.2. Organizarea vizitei de evaluare - Franța	20
1.3. Organizarea și realizarea evaluării externe – Kosovo *.....	23
2. Observarea procesului de predare și învățare	Error! Bookmark not defined.
2.1. Observarea comună la clasă, care include evaluator/i externi și membru al personalului școlii – Țările de Jos	25
2.2. Evaluarea performanței profesorilor – Kosovo *.....	27
2.3. Cercetare pe un model de observare a lecției – Office for Standards in Education, Children’s Services and Skills (Ofsted) - Regatul Unit.....	28

3.	Interviuri cu actori relevanți (management, cadre didactice, elevi și părți interesate)	Error! Bookmark not defined.
3.1.	<i>Interviuri multiperspectivă – Bosnia și Herțegovina</i>	32
3.2.	<i>Interviuri cu conducerea școlii, cadre didactice și elevi: Sprijinirea dialogului - Flandra/Țările de Jos</i>	34
3.3.	<i>Interviuri cu reprezentanții mediului de afaceri, mentori și instructori (ghiduri pentru interviuri) – Moldova</i>	38
4.	Formularea concluziilor din vizita de evaluare	Error! Bookmark not defined.
4.1.	<i>Formularea concluziilor finale: Ce trebuie făcut atunci când există o discrepanță în dovezi – Macedonia de Nord</i>	39
4.2.	<i>Pregătirea concluziilor evaluării externe: Cum se asigură coerența și transparența – Portugalia</i>	41
C.	Comunicarea constatărilor evaluării externe	42
1.	Ședința de încheiere/feedback cu școala	42
1.1.	<i>Cum să faci ședința de feedback după evaluarea externă mai interactivă – Țările de Jos</i>	42
2.	Raportul scris de evaluare externă	44
2.1.	<i>Acțiuni întreprinse pentru a asigura calitatea rapoartelor de evaluare externă a școlilor - Portugalia</i>	44
2.2.	<i>Manual pentru raportul de evaluare externă a școlii: Standardizarea scrisului – Portugalia</i>	45
2.3.	<i>De ce este important să se publice rezumate ale rapoartelor de evaluare externă – Macedonia de Nord</i>	46
D.	Specificul VET	47
1.	<i>Observarea mediului de învățare, a instrumentelor și a echipamentelor – Kosovo *</i>	47
2.	<i>Indicatori de cooperare între școli și întreprinderi - Bavaria – Germania</i>	49
3.	<i>Urmărirea traseului absolvenților - Țara Galilor</i>	52
4.	<i>Indicatori relevanți pentru evaluarea externă a programelor de studii și formare profesională duală - Moldova</i>	54
5.	<i>Indicatori specifici pentru VET în cadrul unui VET comun și metodologia generală – Muntenegru</i>	56
6.	<i>Verificarea condițiilor mediului de învățare în cadrul companiilor și școlilor și a modului în care companiile lucrează cu copiii în timpul practicii - Kosovo*</i>	58
7.	<i>Evaluarea externă a programelor de formare profesională - Moldova</i>	60
8.	<i>Standarde și indicatori regionali de calitate pentru VET și învățarea la locul de muncă în școli și în companii – proiectul EQET SEE</i>	62
Partea III:	După evaluarea externă	63
A.	Utilizarea rezultatelor evaluării externe la nivelul școlii.....	Error! Bookmark not defined.
1.	Crearea și implementarea Planului de Dezvoltare a Școlii	Error! Bookmark not defined.

1.1. Stabilirea Planurilor Strategice Instituționale ale instituțiilor VET – Bosnia și Herțegovina	63
1.2. Crearea și implementarea Planului de Dezvoltare a Școlii – Țara Galilor	65
1.3. Plan de dezvoltare a școlii bazat pe rapoarte de evaluare externă și internă – Albania	66
2. Monitorizarea implementării planului de dezvoltare a școlii	Error! Bookmark not defined.
2.1. Rolul Evaluării Interne în monitorizarea realizării Planului de Dezvoltare a Școlii și a recomandărilor din Evaluarea Externă - Țara Galilor	68
B. Sprijinirea școlilor în realizarea îmbunătățirilor	Error! Bookmark not defined.
1. Realizarea Raportului de autoevaluare și sprijinirea școlilor cu performanțe mai slabe – Scoția	
Error! Bookmark not defined.	
2. Sprijinirea școlilor cu performanțe mai slabe în îmbunătățirea calității educației: Brigada Zburătoare – Țările de Jos	70
3. Sprijin de la egal la egal - Serbia	72
PARTEA IV: Evaluare externă la nivel de sistem	74
1. Rapoarte anuale privind calitatea educației	74
1.1. Impactul strategic al raportării anuale și ciclice asupra calității școlilor și a sistemului educațional – Serbia	74
1.2. Starea educației: Rapoarte anuale de evaluare a funcționării sistemului de învățământ în ansamblu – Țările de Jos	77
2. Evaluarea tematică	Error! Bookmark not defined.
2.1. Evaluarea tematică / axarea pe domenii sau teme specifice	81
– Suedia	81
2.2. Principiile inspecției tematice și implementarea acestora – Scoția	82
3. Îmbunătățirea continuă a cadrului legal	Error! Bookmark not defined.
3.1. Îmbunătățirea continuă a cadrului legal și a metodologiei de evaluare externă – Serbia	84
3.1. Îmbunătățirea continuă a cadrului legal – Țara Galilor	86
4. Dezvoltarea profesională continuă a personalului din educație pentru a participa în evaluarea externă	87
4.1. Sprijinirea și consolidarea capacității părților interesate din școală de a participa la inspecție/evaluarea externă și autoevaluare - Irlanda	87
4.2. Sprijinirea și consolidarea capacității inspectorilor de la egal la egal – Țara Galilor	89
4.3. Dezvoltarea cunoștințelor și abilităților în domeniul educațional - Țara Galilor	89
4.4. Rolul inspectorilor laici și al reprezentanților școlilor în echipele de evaluare externă și dezvoltarea capacităților acestora - Țara Galilor	90
PARTEA V. Asigurarea calității procesului de evaluare externă	92

1.	Reguli și proceduri interne la nivelul agențiilor de asigurare a calității	Error! Bookmark not defined.
1.1.	<i>Proceduri interne pentru echipa de evaluare externă – Kosovo *</i>	92
1.2.	<i>Proceduri interne ale unei agenții de asigurare a calității care reglementează implementarea evaluării externe – Muntenegru</i>	94
2.	Supervizarea evaluării externe	95
2.1.	<i>Supervizarea rapoartelor de evaluare externă – Macedonia de Nord</i>	95
2.2.	<i>Pași întreprinși pentru asigurarea calității rapoartelor de evaluare externă – Scoția</i>	96
2.3.	<i>Ce face Inspectoratul pentru a controla, monitoriza și îmbunătăți calitatea muncii lor? – Țările de Jos</i>	98
2.4.	<i>Exemple de activități de asigurare a calității la nivelul agenției de asigurare a calității – Franța</i>	101
3.	Fiabilitatea judecătii și utilizarea criteriilor comune	Error! Bookmark not defined.
3.1.	<i>Exemple de apreciere a standardelor în funcție de relevanța lor – Muntenegru</i>	103
3.2.	<i>Construirea consensului și conceptele comune în evaluarea externă a școlilor din Portugalia</i> .	104
4.	Instruire și Dezvoltare Profesională Continuă (CPD) a evaluatorilor externi ...	Error! Bookmark not defined.
4.1.	<i>Instruirea și Dezvoltarea Profesională Continuă (CPD) a evaluatorilor externi cu exerciții de simulare – Albania</i>	105
4.2.	<i>Module de formare și dezvoltare profesională continuă (CPD) a evaluatorilor externi – Serbia</i>	108
4.3.	<i>Trainings and CPDs of external evaluators and their contents – Moldova</i>	110
5.	Independența evaluării externe.....	Error! Bookmark not defined.
5.1.	<i>Independența evaluării externe și fiabilitatea judecăților – Albania</i>	113
5.2.	<i>Independența evaluării externe – Macedonia de Nord</i>	115
6.	Feedback din partea școlilor pentru îmbunătățirea evaluării externe.....	Error! Bookmark not defined.
6.1	<i>Feedback din partea școlilor pentru îmbunătățirea evaluării externe - Serbia</i>	116
6.2.	<i>Feedback de la școli după inspecție și modul în care este utilizat în continuare – Țările de Jos</i>	117
6.3.	<i>Feedback de la școli și de la evaluatori prin chestionare on-line – Portugalia</i>	119
7.	Supervizarea evaluării externe	Error! Bookmark not defined.
7.1.	<i>“Practicați ceea ce predicați” - Evaluarea inspectoratului prin audituri externe și interne – Țările de Jos</i>	120
8.	Evaluarea colegială.....	Error! Bookmark not defined.
8.1.	<i>Vizitele colegiale în contextul ETF QA Forum</i>	121

8.2. Observarea proceselor de muncă de către inspectori pentru a îmbunătăți calitatea muncii – Țările de Jos	123
9. Digitalizarea proceselor.....	Error! Bookmark not defined.
9.1. Digitalizarea proceselor pentru raportul de autoevaluare a prestatorilor de învățământ profesional tehnic – Kosovo*.....	125
9.2. Implementarea digitală a vizitei la fața locului - Bulgaria.....	126
9.3. Sistemul electronic de management al inspecției – Bulgaria	127
Partea VI: Aspecte de mediu, sociale și de gen.....	129
1. Incluziunea socială și bunăstarea.....	Error! Bookmark not defined.
1.1. Procesul de evaluare a bunăstării, egalității și incluziunii sociale – Scoția.....	129
1.2. Standarde și indicatori pentru incluziunea socială - Serbia	131
1.3. Înțelegerea inegalităților sociale și de gen	Error! Bookmark not defined.
2. Indicatori pentru toleranța zero la violență (inclusiv violența digitală).....	Error! Bookmark not defined.
2.1. Asigurarea și monitorizarea unui sistem care susține toleranța zero față de violență – Serbia	132
3. Indicatori de evaluare a copiilor cu nevoi speciale / școli speciale...	Error! Bookmark not defined.
3.1. Indicatori pentru evaluarea educației pentru copiii cu nevoi speciale / școli speciale – Țările de Jos	135
3.2. Indicatori pentru evaluarea practicilor incluzive ale școlilor – Portugalia.....	139
4. Aspecte de mediu	Error! Bookmark not defined.
4.1. Educație pentru dezvoltare durabilă – Proiectul EQET SEE.....	141

Partea I

Introducere

În fața dumneavoastră este o colecție de bune practici care acoperă diverse exemple de implementare a metodologiilor de evaluare externă în regiunea Europei de Sud-Est, Republica Moldova și unele țări ale Uniunii Europene. Scopul publicației este de a permite compararea proceselor, de a introduce unele practici inovatoare, interesante și utile pentru evaluarea externă și de a inspira dezvoltări și îmbunătățiri ulterioare în implementarea metodologiilor existente prin integrarea și ajustarea practicilor unor țări în metodologiile altor țări.

Lucrarea este rezultatul analizei metodologiilor existente în prezent pentru evaluarea externă în Europa de Sud-Est și Republica Moldova, al identificării critice a nevoilor acestora de îmbunătățire, precum și al bunelor practici și al cartografierii bunelor practici europene care pot contribui la îmbunătățirea ulterioară a procesele din regiunea Europei de Sud-Est.

Lucrarea include un număr impresionant de contribuții și practici – este elaborată în cooperare cu peste 20 de instituții diferite cu expertiză la nivel înalt și experiență îndelungată în materie de asigurare a calității. Ca urmare, au fost colectate peste 70 de exemple concrete de diferite segmente de practici de evaluare externă. Structura acesteia urmează succesiunea obișnuită a procesului de evaluare externă, de la etapele pregătitoare, prin vizite la fața locului, analiza datelor, comunicarea cu școlile, elaborarea proiectelor de rapoarte și a rapoartelor finale. Lucrarea oferă, de asemenea, puncte de vedere cu privire la relevanța mai largă a evaluării externe – impactul acesteia asupra sistemelor educaționale și a politicilor. De asemenea, există un capitol dedicat asigurării calității proceselor de evaluare externă în sine – instituțiile care sunt responsabile de evaluarea externă ar trebui, prin propriul exemplu și axarea pe calitate și asigurării calității, să fie faruri pentru alte instituții și să fie conduse de exemplu. Practicile sunt însoțite de anexe sau link-uri unde puteți găsi mai multe informații. Anexele pot fi găsite în format digital pe <https://eqet.erisee.org/analysis-of-external-evaluation-methodologies/> și <https://www.erisee.org/erisee-publications/>.

Această lucrare este elaborată în cadrul proiectului *Îmbunătățirea calității educației și formării în Europa de Sud-Est (EQET SEE)*, implementat de Inițiativa de reformă a educației din Europa de Sud-Est (ERI SEE) în calitate de partener principal și în cooperare cu agențiile responsabile de sistemele de educație și evaluare externă în Albania, Bosnia și Herțegovina, Kosovo*, Muntenegru, Republica Moldova, Republica Macedonia de Nord și Serbia¹. Proiectul este finanțat de Agenția Austriacă de Dezvoltare, cu fonduri de la Cooperarea Austriacă pentru Dezvoltare și cofinanțat de ERI SEE.

¹ Acestea sunt: AQAPUE - Agenția pentru Asigurarea Calității în Învățământul Preuniversitar, Albania; NAVETQ - Agenția Națională pentru VET și Calificări, Albania; APOSO - Agenția pentru învățământul pre-școlar, primar și secundar, Bosnia și Herțegovina; NQA – Agenția Națională pentru Educație, Formare Profesională și Calificări, Kosovo*; ANACEC – Agenția Națională pentru Asigurarea Calității în Educație și Cercetare, Moldova; BES – Biroul pentru Servicii Educaționale, Muntenegru; Centrul pentru VET, Muntenegru; SIE – Inspectoratul de Stat pentru

Pentru a îmbunătăți analiza calității și utilizarea dovezilor pentru elaborarea politicilor, consolidarea culturii calității la nivelul școlii și a calității muncii evaluatorilor externi din învățământul pre-terțiar din regiunea SEE, proiectul **EQET SEE**, la rândul său, care se ocupă de asigurarea calității și evaluarea externă a instituțiilor, se concentrează pe **sprijinirea dezvoltărilor calității externe și a culturii calității la nivelul școlii**, prin dezvoltarea instrumentelor de sprijin pentru implementarea metodologiilor de evaluare externă existente.

Ca atare, această **colecție de bune practici europene în implementarea metodologiilor de asigurare a calității, și instrumentelor însoțitoare**, are drept scop să contribuie la activități de colaborare între școli, agenții de asigurare a calității responsabile de evaluarea externă a instituțiilor și alte părți interesate; să servească drept sursă de reflecție, analiză și inspirație pentru modelarea noilor procese, să permită pilotarea acestor procese în situații reale și, în final, să susțină îmbunătățiri ale proceselor de evaluare externă.

Toți termenii folosiți în lucrare (inspector, evaluator, profesor, părinte, elev, director etc.) implică atât sexul feminin, cât și sexul masculin.

Partea II: Procesul de evaluare externă

A. Inițierea procesului de evaluare externă a unei instituții – Activități pregătitoare

Acest capitol rezumă practicile împărtășite între economiile SEE și Moldova, precum și țările UE, care au loc la începutul evaluării externe a unei instituții și înainte de vizita la fața locului. Acesta include:

1. Elaborarea planului anual de evaluare

1.1. Inițierea procesului de evaluare externă într-un model bazat pe risc – Bulgaria

Autor: Aneliya Andreeva, dr.

Principiile și metodele de selecție sunt incluse în planul de inspecție pentru anul școlar următor. Aceste principii sunt: localitatea, tipul instituției, o metodă de „analiză a riscului”.

Metoda de „analiză a riscului” este o parte a procesului de management al riscului. Analiza riscului include luarea în considerare a motivelor și surselor de risc, precum și a factorilor care pot afecta consecințele și probabilitatea scenariilor riscante. Doar prezența acestor factori de risc nu indică faptul că o grădiniță sau o școală nu oferă educație de calitate, dar ei cresc riscul ca acest lucru să nu se întâmple.

Educație, Macedonia de Nord; BDE - Biroul pentru Dezvoltarea Educației, Macedonia de Nord; Centrul pentru VET, Macedonia de Nord; IEQE – Institutul pentru Calitatea și Evaluarea Educației, Serbia.

În vederea identificării factorilor de risc în predarea și organizarea activităților într-o grădiniță/școală, se vor folosi surse de informații precum **date istorice, experiență, feedback, observație, analize și evaluare expertă**. Analiza impactului acestor factori va contribui la determinarea nivelului global de risc, element crucial care trebuie inclus în planul de inspecție.

În aplicarea **metodei de „analiză a riscurilor”**, Inspectoratul Național pentru Educație (NIE) din Bulgaria a elaborat **un model format din următoarele criterii**:

1. evaluarea din inspecțiile anterioare: nota cea mai mică: nesatisfăcător sau satisfăcător
2. specificul grădiniței/școlii
 - concentrarea copiilor și elevilor din grupuri vulnerabile,
 - grupe de vârstă mixte,
 - clase cu niveluri mixte,
 - numărul de copii/elevi care se încadrează sub nivelurile standard,
 - ponderea elevilor repetenți din cauza rezultatelor slabe etc.;
3. rezultate educaționale persistente scăzute și rezultate slabe la evaluările naționale externe după fiecare etapă de învățământ: examene de clasa a 4-a, a 7-a și a 10-a / la înmatriculare de stat pentru ultimii 4 ani;
4. ponderea absolvenților de liceu față de numărul total de absolvenți;
5. informații despre condițiile din grădinițe/școli;
6. rezultate din evaluări interne (autoevaluare) a calității educației (după intrarea în vigoare a Ordonanței privind managementul instituțional al calității).

Evaluarea externă este un instrument care poate avea un impact asupra factorilor de risc. Prin inspecție vor fi identificate prioritățile privind riscul și nevoile de dezvoltare, iar apoi se pot oferi linii directoare pentru îmbunătățirea anumitor activități. Inspectorii vor ajuta echipa grădiniței/școlii să gestioneze mai bine factorii de risc și să minimizeze consecințele acestora, oferind măsuri specifice și o succesiune de acțiuni de urmat.

În anul academic 2023/2024, Inspectoratul Național va efectua controale repetate pentru a stabili implementarea îndrumărilor și recomandărilor date și pentru a evalua calitatea învățământului preșcolar și școlar oferit în școlile care au primit o evaluare satisfăcătoare într-una dintre cele trei domenii și în școli care au primit un rating nesatisfăcător într-una din cele trei domenii.

Echipa de inspecție verifică modul în care recomandările din raportul anterior au fost implementate și efectuează din nou o evaluare completă a calității. Pregătirea evaluării externe (colectarea datelor, analiza, numirea unei echipe de evaluare externă specifică (pentru o anumită școală și program).

1.2. Pregătirea evaluării externe (colectarea datelor și legătura dintre autoevaluare și evaluare externă) – Macedonia de Nord

Autori: Antonela Stojanoska, Valentina Gocevska, Ardijana Isahi Palloshi

În procesul de implementare a evaluării integrale, unul dintre lucrurile foarte importante este asigurarea opiniei tuturor părților implicate în procesul educațional al instituției de învățământ în care se desfășoară evaluarea integrală (măsurarea calității activității instituției respective).

În acest scop, a fost pregătit un număr mare de instrumente de către organele de evaluare externă, care sunt prezentate instituției de învățământ cu 15 zile înainte de procesul fazei de implementare. Șeful echipei de inspecție care efectuează evaluarea integrală vizitează școala cu cel puțin 15 zile înainte de începerea evaluării integrale, îi prezintă directorului școlii toate scopurile și activitățile care se vor desfășura în faza de implementare și apoi oferă toate instrumente și chestionare la care ar trebui să se răspundă în faza pregătitoare și să fie trimise înapoi șefului echipei de inspecție, totul pentru a prezenta tuturor membrilor echipei de inspecție rezultatele instrumentelor și chestionarelor înainte ca aceștia să intre în școală și să realizeze un proces integral de evaluare.

Ca bună practică, chestionarul este un instrument prin care directorul instituției de învățământ ar trebui să-și exprime observațiile despre toate segmentele activității școlii și să-și prezinte percepția asupra calității muncii în instituția pe care o conduce.

El/Ea ar trebui să-și prezinte observațiile și evaluarea muncii pe baza:

- documentația de care dispune școala;
- cunoașterea evidenței pedagogice ținute în școală;
- vizitarea lecțiilor la școală;
- realizarea pregătirii practice;
- autoevaluarea efectuată în școală;
- implicarea școlii în proiecte și altele.

Pentru aceasta, directorului i se cere ca evaluarea să fie o evaluare realistă a cât de mult sunt reprezentate situațiile și activitățile prezentate în chestionar în activitatea de zi cu zi a școlii.

Directorul ar trebui să spună ce este special la școala în care el/ea este organul de conducere și ce o face să iasă în evidență și să o deosebească de alte școli.

În plus, întrebările sunt date pe o scală: *nesatisfăcător, 1, 2, 3, 4 sau excelent*, iar el/ea ar trebui să susțină fiecare notă cu dovadă.

Exemplu. Care sunt rezultatele predării: nesatisfăcător, 1,2,3,4 sau excelent

De unde știți? Pe ce indicatori se bazează opinia dumneavoastră?

În chestionarul adresat directorului există întrebări din toate cele șapte domenii care sunt evaluate în faza de implementare.

Atunci când răspunde la chestionar, directorul trebuie să țină cont și de notele de la Autoevaluarea efectuată în școala sa, iar părțile bune și slabe ale autoevaluării îl vor ajuta cu siguranță să dea răspunsurile în mod mai realist.

După finalizarea fazei de implementare, echipa de inspecție are o întâlnire finală cu directorul școlii, la care șeful echipei de inspecție informează despre primele constatări ale evaluării calității activității educaționale din școală.

Desigur, în termen de trei săptămâni de la încheierea fazei de implementare, are loc o fază de notificare și școala primește Raportul din evaluarea integrată, prin care toți actorii din școală sunt informați despre evaluarea finală a activității școlii, cât de mult coincide cu autoevaluarea școlii și cât de mult coincide cu opinia directorului instituției despre munca și procesul de învățământ.

Anexe

- Chestionar pentru directorul școlii
- Chestionar pentru profesori
- Chestionar pentru părinte/custode
- Chestionar pentru elevi



1.3. Pregătirea evaluării externe (Colectarea datelor, analiza, atribuirea sarcinilor, utilizarea rezultatelor sondajului în timpul evaluării) – Muntenegru

Autor: Dragan Berilažić

Pregătirea evaluării externe – presupervizare – include (inter alia) un sondaj electronic al elevilor, profesorilor și părinților Școlii/Instituției vizate de evaluare. Liderul echipei de evaluare desemnată unei anumite instituții efectuează sondaje electronice prin coduri QR pentru elevi, profesori și părinți, care sunt colectate sistematic și stocate într-o bază de date specială care se referă la o anumită instituție. Rezultatele sondajului sunt disponibile pentru toți membrii echipei de evaluare. Un sondaj timpuriu permite liderului echipei de evaluare să atribuie sarcini pe domenii cheie pe baza rezultatelor sondajului obținute și a problemelor indicate de rezultatele sondajului (de exemplu, dacă rezultatele sondajului arată că există o tendință negativă în ceea ce privește managementul și administrarea instituției, acea parte a evaluării va fi delegată unui evaluator care are mai multă experiență sau afinitate față de acel domeniu-cheie special etc.).

Liderul echipei de evaluare subliniază, de obicei, toate segmentele negative ale sondajului membrilor echipei, astfel încât o atenție specială să poată fi acordată anumitor segmente negative în cursul procesului de evaluare. În timpul evaluării, evaluatorii poartă discuții aprofundate cu elevii, profesorii și reprezentanții părinților cu privire la o problemă specifică. De exemplu, dacă rezultatele sondajului indică faptul că există forme de violență între colegi în rândul elevilor, în timpul vizitei lor la instituție evaluatorii vor insista să desfășoare interviuri amănunțite cu reprezentanții Parlamentului Elevilor de la toate clasele, posibil într-o ședință, apoi cu Organismele profesionale și structura de conducere a instituției. În astfel de cazuri, se acordă o atenție deosebită revizuirii documentației pentru a obține o perspectivă validă asupra unei anumite probleme și pentru a se asigura că recomandările date instituției indică în mod corespunzător și semnificativ modalitatea de remediere a deficiențelor. Convorbirile sistematice cu elevii și părinții, pe durata șederii acestora în instituție, pot oferi o înțelegere mai precisă a numeroaselor probleme existente la nivelul instituției (de exemplu, implementarea unor ore suplimentare, implementarea activităților de agrement, activități extracurriculare etc.). Exemplele menționate anterior de comunicare formală și informală ajută echipa de evaluare în procesul de formulare a concluziilor și de oferire a unei evaluări valide a domeniilor cheie.

Anexe

- Întrebări din sondaj pentru elevi
- Întrebări din sondaj pentru profesori
- Întrebări din sondaj pentru părinți

1.4. Importanța datelor „Contextul școlii” în procesul de planificare a evaluării - Albania

Autori: Teuta Çobaj, Fadil Reka

Procesul de evaluare a întregii școli în sistemul de învățământ albanez trece prin trei faze care sunt evidente în experiențele altor sisteme de învățământ: faza de preevaluare/inspecție, faza de inspecție școlară și faza de redactare a raportului.

Documentația care trebuie furnizată de către o școală în faza de preevaluare.

Instituția de evaluare solicită directorului școlii să furnizeze date referitoare la activitatea didactică-educativă a școlii. Școala transmite datele în termen de 2-3 zile de la sesizarea primită privind desfășurarea unui întreg proces de evaluare. Documentația care trebuie furnizată de școală este:

- Contextul școlar;
- Planul școlar pe termen mediu;
- Planul școlar anual;
- Planul de îmbunătățire;
- Raportul anual școlar;
- Raportul de evaluare internă a școlii;
- Analiza anuală;
- Lista personalului didactic și sarcina didactică;
- Programul de predare;
- Evaluarea directorului școlii;
- Evaluarea profesorului;
- Dezvoltarea profesională și planul echipei de subiect;
- Planul psihologului/asistentului social/ofițerului de securitate;
- Planurile organelor colegiale;
- etc.

În dosarul documentelor de mai sus, contextul școlar este o noutate.

Contextul școlar conține date structurate obligatorii pentru a fi introduse de către o școală, ceea ce permite o analiză obiectivă a școlii, alimentând astfel ambele procese: evaluare externă și internă. Datele structurate reflectă schimbările survenite atât în sistemul de învățământ, cât și în școală în ultimii trei ani.

Două dintre cele mai importante caracteristici ale unui document despre „Contextul școlar”:

a) Evaluarea internă a școlii pentru ultimii trei ani

Domenii de calitate	2016-2017	2017-2018	2018-2019
Direcție și management			
Calitatea predării și învățării			
Evaluarea și realizările elevilor			
Bunăstarea și conduita elevilor			
Evaluarea internă a școlii			

b) Realizările elevilor pe disciplină pentru fiecare clasă la sfârșitul unui an școlar, în ultimii trei ani (exemplul acoperă un singur domeniu. Școala trimite date cu privire la realizările elevilor pentru toate domeniile curriculare)

Domenii curriculare	Realizările elevilor (în %)	Clasa _____			Clasa _____			Clasa _____			La nivelul școlii		
		2016-2017	2017-2018	2018-2019	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2016-2017	2017-2018	2018-2019
Limbă și comunicare	Elevii pe o scară de notare de 9 și 10												
	Elevii pe o scară de notare de 7 și 8												
	Elevii pe o scară de notare de 5 și 6												
	Elevi care eșuează												

Disponibilitatea datelor de context a facilitat procesul de evaluare a școlii, deoarece a contribuit la definirea programului de activități și a metodologiei eficiente care trebuie utilizate în timpul procesului de evaluare..

Anexă:

- Structurarea datelor în documentul „Contextul școlii”

2. Comunicarea cu școala cu privire la vizită și colectarea rezultatelor evaluării interne pentru pregătire

2.1. Pregătirea pentru inspecția școlilor - Scoția

Autor: Tracie McEwan

Education Scotland încearcă să se asigure că experiența inspecției este pozitivă încă de la începutul procesului de inspecție. Administratorul inspecției informează inițial autoritatea locală de învățământ că o inspecție este iminentă. Școala în sine este informată prin e-mail cu cel puțin două săptămâni și jumătate înainte de începerea inspecției.

În ziua în care este trimisă notificarea de inspecție, administratorul inspecției îl sună pe director și au o conversație despre modul în care inspecția ar putea afecta școala. Aceasta include clarificarea cerințelor noastre cu privire la școală, de ex. le vom cere să completeze un formular de autoevaluare, să adune dovezi legate de indicatorii de calitate și să întocmească o notă privind activitățile lor de salvagardare și protecția copilului. Acesta este primul contact al școlii în legătură cu inspecția, așa că administratorii noștri încearcă să asigure o abordare caldă și prietenoasă. Ei vor face cunoștință cu directorul și se vor asigura că acesta se simte confortabil în legătură cu acest proces.

La scurt timp după aceea, inspectorul managerial (MI) va face aranjamente pentru a vorbi cu școala. Acest lucru se face acum de obicei virtual într-o întâlnire online. Primul apel poate dura până la o oră și va face procesul mai clar pentru școală și director. Acest lucru va fi realizat, de obicei, cu aproximativ zece zile înainte de inspecție.

MI va programa un alt apel sau o întâlnire virtuală cu directorul. Aceasta va avea loc cu aproximativ cinci zile înainte de inspecție.

Inspectorii Majestății Sale (SM) folosesc o abordare interpersonală numită cadrul PRAISE. Acest lucru îi ajută pe inspectorii să aibă conversații pozitive și constructive cu personalul școlii pe durata inspecției. Acesta începe cu apelul telefonic inițial de la personalul nostru administrativ și este întărit de apelul/întâlnirea inițială dintre director și inspectorul managerial.

Următoarele principii – **cadru PRAISE** – au fost identificate ca fiind la baza celor mai bune practici:

Scop (Purpose) – a fi clar cu privire la scopul general al inspecției/evaluării și păstrarea acestuia pe tot parcursul procesului. Crearea unei agende comune cu personalul din organizație și între membrii echipei de inspecție/evaluare.

Relații (Relationships) – construirea și menținerea unor relații constructive pe tot parcursul procesului ca bază a unei inspecții/evaluări de înaltă calitate.

Conștientizare (Awareness) – menținerea unui nivel ridicat de conștientizare a contextului în care lucrează personalul, a sentimentelor și reacțiilor lor față de proces și a propriei abordări a inspectorului și a impactului acestuia.

Colectarea informațiilor (Information gathering) – cercetare atentă pentru a colecta și analiza dovezi. Păstrarea unei poziții obiective, testarea ipotezelor și asimilarea datelor înainte de evaluare.

Împărtășirea informațiilor (Sharing information) – comunicarea eficientă pe tot parcursul procesului pentru pregătirea și informarea personalului. Încurajarea personalului să fie deschis în a-și oferi perspectiva și a împărtăși constatările pe măsură ce inspecția/evaluarea progresează.

Abilitare (Enabling) – tratarea oamenilor cu respect, implicarea lor în dialog profesional, recunoașterea eforturilor lor și împărtășirea constatărilor într-un mod constructiv pentru a încuraja asumarea și învățarea.

2.2. *Întâlnire anuală cu directorii - Portugalia*

Autori: Isabel Barata și Rosa Micaelo

În Portugalia, școlile sunt informate în prealabil de către Inspectorat că vor fi supuse unei evaluări externe.

La finele fiecărui an școlar, se transmite un mesaj de către Inspectorul Șef prin care se anunță toate școlile care vor fi evaluate în următorul an academic. Ulterior, cu mult timp în avans, directorii școlilor care urmează a fi evaluate participă la ședințe etapizate, organizate și conduse de șefii regionali ai Inspectoratului, organizate în fiecare regiune.

Aceste întâlniri urmăresc să clarifice școlile cu privire la metodologia și procedurile de evaluare externă, să sprijine pregătirea acestora pentru proces și să abordeze orice îndoieli. Informațiile furnizate în cadrul acestor întâlniri sunt foarte clare, iar experiența șefilor regionali ai Inspectoratului le permite să abordeze eventualele întrebări în prealabil. Întrebările adresate de directori se referă la aspecte specifice fiecărei școli, cum ar fi:

- dacă este posibil să se schimbe sau să includă elemente în grupul de intervievați dincolo de cele care au fost stabilite anterior
- ce trebuie făcut atunci când oricare dintre documentele de ghidare ale școlii sunt în curs de revizuire
- ce documente pot fi depuse pe lângă cele stabilite
- dacă ar trebui să se anunțe în mod special profesorii ale căror ore vor fi observate

Pentru a contribui la o mai mare implicare a școlilor, pentru a facilita însușirea cadrelor și pentru a spori transparența procesului, toate informațiile și documentele legate de evaluarea externă sunt disponibile pe pagina [web Inspectorate's website](https://www.igec.mec.pt/web/Inspectorate's_website) (https://www.igec.mec.pt/content_01.asp?BtreeID=03/01&treeID=03/01/03/00&auxID=&newsID=2762#content).

Documentele publicate sistematizează informațiile referitoare la sfera, principiile și obiectivele evaluării externe a școlilor, cadrul, liniile directoare pentru pregătirea documentului de prezentare a școlii, scara de evaluare, metodologia și agendele (opt versiuni, diferențiate în funcție de tipul școlii în curs de evaluare).

B. Vizita de evaluare

Capitol cu privire de ansamblu asupra procesului de evaluare externă care are loc în școală (inclusiv în școlile speciale și școlile VET cu componente de învățare la locul de muncă).

1. Organizarea vizitei de evaluare

1.1. Exemplu de metodologie comună și vizită de evaluare comună atât pentru învățământul general, cât și pentru VET - Muntenegru

Autor: Dragan Berilažić

În procesul de evaluare a calității activității în instituțiile de învățământ, în perioada anterioară Institutul Muntenegrean de Educație (IoE) a efectuat o evaluare externă independentă a școlilor secundare profesionale în ceea ce privește disciplinele de învățământ general și toate domeniile cheie (6 în total). În plus, același tip de evaluare externă a fost efectuat de o echipă de supraveghetori numiți de Centrul pentru Educație și Formare Profesională (Centrul VET) în ceea ce privește educația profesională și toate domeniile cheie. În acea perioadă, școlile implicate au primit **două rapoarte** complet **independente** care, de cele mai multe ori, diferă semnificativ în ceea ce privește informațiile furnizate pentru aceleași domenii cheie și aceeași metodă de observare, de exemplu: nivelul de performanță mai ridicat al **predării profesionale** (de obicei este în școlile secundare VET), cu atât nivelul de evaluare pentru alte domenii cheie ar urma mai mult acest segment și un astfel de Raport ar fi afirmativ și evaluat cu succes de către Centrul VET. Evaluarea externă de către IoE a inclus evaluarea realizărilor grupului de discipline de învățământ general în domeniile cheie. Ei au primit adesea o evaluare mai slabă asupra componentelor educației generale ale domeniilor cheie. Prin urmare, școlile secundare VET au primit evaluări diferite pentru aceleași domenii cheie (evaluare generală și VET). De subliniat că școlile gimnaziale VET au avut practic 2 inspecții externe pe o perioadă de patru ani, ceea ce le-a dezavantajat față de alte instituții. În plus, trebuie menționat și faptul că toate activitățile din perioada de pre-supraveghere, supraveghere și post-supraveghere pentru aceste școli au fost dublate (sondaj, depunerea documentației, interviuri cu organele de conducere etc.), ceea ce a avut un efect oarecum stresant asupra vieții și lucrului școlii în sine, adică angajații acesteia.

Metodologia comună (cu specificul anumitor indicatori ai învățământului profesional) și evaluarea externă comună de către Centrul VET și IoE au demonstrat o practică foarte pozitivă:

1. Echipa Centrului VET și IoE desfășoară în comun inspecția externă a școlilor secundare VET conform unui plan prestabilit care este armonizat cu Planul anual de supraveghere al ambelor instituții.
2. Domeniile cheie sunt evaluate sistematic prin **împărțirea acestora** între supervizorii Centrului VET și IoE, evitând astfel evaluări diferite ale calității pentru aceleași domenii cheie.
3. În perioada de pre-supraveghere, la nivelul școlii se efectuează un sondaj asupra elevilor, profesorilor și părinților (spre deosebire de practica anterioară).
4. În cele din urmă, școala are un **raport unic** pentru toate domeniile cheie, cu excepția specificului legat de predarea disciplinelor de învățământ general și de predarea disciplinelor profesionale.
5. Centrul VET și echipa IoE lucrează la organizarea pre-supravegherii, supravegherii și **consolidării** Raportului (notă: **șeful de echipă** pentru școlile secundare VET este unul dintre supraveghetorii

Centrului VET, iar **coordonatorul** este unul dintre supraveghetorii IoE, a cărei sarcină comună este organizarea tuturor activităților de pre-supraveghere și supraveghere până la finalizarea Raportului, astfel cum se prevede printr-un act special de cooperare între două Instituții la determinarea calității activității educațional-pedagogice în cadrul instituțiilor: „REGULI ȘI PROCEDURI DE COOPERARE ÎNTRE INSTITUȚII DE ÎNVĂȚĂMÂNT ȘI CENTRE DE ÎNVĂȚĂMÂNT PROFESIONAL”.

6. Volumul de muncă pentru școlile și profesorii implicați în această formă de evaluare externă este semnificativ mai mic în comparație cu practicile anterioare, ceea ce îi plasează pe o poziție egală cu celelalte instituții de învățământ.

1.2. Organizarea vizitei de evaluare - Franța

Autor: Dr Bertrand Richet

Întâlnirea inițială și organizarea vizitei de evaluare (inclusiv selecția profesorilor ale căror lecții vor fi vizitate)

În cazul Consiliului Francez pentru Evaluarea Școlii (CSE), coordonatorul echipei de evaluare externă contactează directorul școlii pentru a organiza vizita, care se bazează pe problemele care decurg din analiza datelor școlare și raportul de autoevaluare. Vizitarea lecțiilor nu este obligatorie. Unii consideră că aceasta este esențială, cu grile de observație oferite evaluatorilor, în timp ce alții se tem că vizita se poate transforma în inspecție individuală a profesorilor, care este un proces cu totul diferit. Alții cred că este o opțiune, mai ales când este vorba de observarea unei activități specifice legate de un anumit proiect în școală. Ideea este să „vedeți școala” prin lecție, nu pe profesor.

Vizitele sunt numai offline. În ceea ce privește evaluarea școlii primare, există 50.000 de școli primare în Franța, evaluarea comună este prescrisă cu aproximativ 5 școli care urmează să fie evaluate împreună. Evaluarea a fost lansată abia anul trecut (în 2022), iar dimensiunea medie a grupurilor este de aproximativ 2,5 școli în acest moment. Consiliul pentru Evaluarea Școlii a declarat că nu este necesar să vizitați toate școlile din același grup, deși evaluatorii și școlile tind să gândească altfel, subliniind importanța întâlnirilor față în față și a „simți” atmosfera școlii. Vizita online este o posibilitate care nu a fost încă explorată.

Părțile interesate sunt pe deplin incluse în procesul de evaluare, în special elevii și părinții, care au fost mult timp excluși din deciziile școlare, deși sunt beneficiarii primari și secundari ai școlii. Școlile au fost considerate mult timp ca entități bazate exclusiv pe profesori, cu personal nedidactic, elevi și părinți relegați în roluri secundare.

Personalul nedidactic include personalul „național” angajat de Ministerul Educației (contabili, personal administrativ, sănătate etc.) și personalul „local” angajat de municipalități, departamente (județe) sau regiuni pentru cantină, primire sau întreținere. Cunoștințele lor despre școală și despre elevi sunt extrem de valoroase.

Evaluarea este, în mod paradoxal, atât netematică, cât și tematică. Este netematică în măsura în care este concepută pentru a fi globală, adică cuprinzând toate aspectele predării, învățării, vieții și strategiei în școală, de unde cele patru domenii care trebuie luate în considerare în context. Este tematică în măsura în care nevoile elevilor trebuie să fie punctul de plecare al oricărei reflecții a părților interesate și acestea depind de context (mediul școlar, profilurile elevilor etc.) și de deciziile aferente luate de școală. O școală ar putea avea nevoie să-și îmbunătățească imaginea și numele, în timp ce o altă școală ar trebui să se concentreze asupra modului de a-și reduce izolarea geografică etc. Evaluarea externă ajută școala să identifice mai bine astfel de probleme sau să acționeze asupra lor, datorită expertizei și externalității evaluatorilor.

Utilizarea datelor

Direcția de Evaluare, Planificare și Monitorizare a Performanței a Ministerului (DEPP, Direction de l'évaluation, de la prospective et de la performance) și afiliatele sale regionale (SSA, Services statistiques académiques, Departamentele Regionale de Statistică) oferă școlilor date actualizate despre caracteristicile și performanța școlii, împreună cu instrumente pentru a vizualiza datele și a le compara în timp și spațiu. Datele ar trebui să fie partajate tuturor părților interesate în timpul autoevaluării și să fie

utilizate de evaluatorii externi, astfel încât atât școala, cât și evaluatorii să utilizeze aceleași date și aceleași cadru de reflecție.

Problema cheie este de a combina datele, punctele de vedere și observațiile pentru a oferi școlilor analize evaluative eficiente și recomandări personalizate, și să nu se bazeze reflecția doar pe o parte a triumghiului dovezilor. Cu toate acestea, datele sunt în mod clar un punct slab pentru moment, deși sunt robuste și disponibile, deoarece analiza bazată pe indicatori nu este încă pe deplin parte a culturii educației. Trei motive pot explica situația: 1. Indicatorii amintesc unora despre operațiunile din sectorul privat, care nu fac parte din gândirea serviciului public, 2. Alții cred că educația este un proces pur uman și cifrele „dezumanizează” educația, 3. Statistica este o parte neexplorată a lumii educației, oamenii nu se simt bine cu cifrele și nu știu să le folosească și să profite la maximum de ele.

Formularea concluziilor din vizita de evaluare

Datele colectate din interviuri și observații, inclusiv vizitarea sediului, sunt împărtășite între evaluatori și sunt luate în considerare în raport cu analiza autoevaluării și aspectele conexe și ipotezele evaluative. Evaluatorii petrec ceva timp împreună, fie la fața locului, fie mai târziu, pentru a discuta despre ceea ce au văzut și auzit. Redactarea raportului este fie partajată, fiecare evaluator furnizând o parte, fie centralizată în jurul coordonatorului, evaluatorii îmbogățind contribuția acestuia din urmă.

Ședința de încheiere/feedback cu școala

Odată ce un raport preliminar este întocmit, coordonatorul contactează directorul școlii pentru a organiza feedback-ul. Directorului i se trimite raportul și este produsă o prezentare de diapozitive, care rezumă constatările într-un mod atractiv din punct de vedere vizual. Feedback-ul are loc în prezența tuturor părților interesate (în funcție de disponibilitate) care au participat la autoevaluare și/sau la evaluarea externă, de obicei după-amiaza târziu pentru optimizarea prezenței. Prezentarea de diapozitive este prezentată și comentată. Feedback-ul ar trebui să fie suficient de lung pentru a permite schimburi fructuoase, astfel încât să îmbunătățească raportul final. Ideea nu este ca evaluatorii să ofere concluzii definitive, ci să arate ce au constatat.

Raportul scris de evaluare externă

Raportul de evaluare final include o scurtă prezentare a metodologiei utilizate în timpul autoevaluării și evaluării externe, contextul școlar (adică tot cu ce are de-a face școala: contextul geografic, social, economic, cultural și deciziile luate de autorități), analiza nevoilor elevilor, deciziile aferente luate cu obiectivele și rezultatele acestora și perspectivele pentru viitorul plan școlar, cu urmărire de către autoritățile educaționale regionale.

Metodologie și vizită de evaluare pentru VET și școlile generale

În Franța, școlile profesionale fac parte fie din aceeași școală secundară superioară ca și școlile generale (Liceul polivalent, școala secundară superioară polivalentă / mixtă), fie sunt entități specifice (Lycée professionnel, școală profesional tehnică). Prin urmare, evaluarea este fie comună, fie separată.

CSE a conceput cadre specifice de autoevaluare și evaluare externă pentru școlile generale și pentru școlile profesional tehnice, cu unele aspecte specifice abordate, cum ar fi monitorizarea abandonului școlar, ghidarea elevilor, profilurile elevilor și ucenicilor, accesul la învățământul superior și integrarea

profesională, dar perspectiva metodologică este aceeași, punând întrebări cu privire la identificarea nevoilor elevilor bazate pe context, deciziile școlare, măsurarea efectului și feedback-ul.

Indicatori specifici care sunt utilizați, liste de verificare, documente șablon (pentru interviuri sau activități similare)

Majoritatea acestor elemente sunt doar în limba franceză. Indicatorii sunt proprietatea Direcției de Evaluare, Planificare și Monitorizare a Performanței a Ministerului (DEPP, Direction de l'évaluation, de la prospective et de la performance) și a afiliaților săi regionali (SSA, Services statistiques académiques, Departamentele Regionale de Statistică). Structura de bază a rapoartelor de evaluare este menționată în cadrul de evaluare, deși nu este impusă la nivel național (autoritățile educaționale regionale pot concepe modele specifice). Exemple de interviuri (cu elevi, părinți, profesori, personal nedidactic pentru școlile primare, gimnaziale și secundare superioare) sunt disponibile pe site-ul web al Consiliului Francez pentru Evaluarea Școlii. (<https://www.education.gouv.fr/media/112421/download>; <https://www.education.gouv.fr/conseil-d-evaluation-de-l-ecole-305080>)

Crearea și implementarea Planului de Dezvoltare a Școlii

Planul de dezvoltare a școlii pe cinci ani este o decizie luată de școală. Raportul de evaluare oferă doar recomandări școlii care este liberă să le implementeze sau nu, deși nu există niciun motiv pentru care nu ar face acest lucru, mai ales dacă procesul de evaluare a decurs fără probleme. Când va urma următoarea rundă de evaluare cinci ani mai târziu, nu va exista niciun control asupra implementării efective a recomandărilor: evaluatorii vor considera școala așa cum este, la fel cum au făcut-o cu cinci ani mai devreme.

Consiliul pentru Evaluarea Școlii nu are autoritate cu privire la planurile școlare și, prin urmare, nu oferă resurse specifice. Aceasta este o chestiune școlară, cu posibile îndrumări din partea autorităților educaționale regionale, deși este esențial să se separe conducerea internă (despre care este vorba în planul școlii) de conducerea externă (care vine de la autoritatea regională pentru educație).

1.3. Organizarea și realizarea evaluării externe – Kosovo*

Autori: Dr.sc. Defrim Gashi, Mr.sc. Imer Preteni

Procesul de evaluare a performanțelor școlii se realizează în baza legislației în vigoare. Pentru a fi supus procesului de evaluare a performanțelor, școala trebuie să fi realizat evaluarea internă, care este obligatorie să fie efectuată în fiecare an din 2017.

Evaluarea externă a performanței școlare se realizează în toate domeniile de calitate, conform Cadrului pentru asigurarea calității performanței școlare din Kosovo:

- management și guvernare;
- cultură și mediu;
- predare și învățare;
- dezvoltarea profesională a cadrelor didactice;
- performanțele elevilor;

și în baza criteriilor de evaluare pentru toate principiile Cadrului curricular al Învățământului Preuniversitar:

- incluziune;
- dezvoltarea competențelor;
- predare și învățare integrate;
- autonomie și flexibilitate;
- responsabilitate.

La data stabilită, echipa de evaluare externă a școlii se va întâlni cu directorul școlii și echipa de autoevaluare. La această întâlnire sunt discutate detaliile procesului de evaluare:

- stabilirea perioadelor pentru colectarea datelor;
- selectarea elevilor care vor face parte din evaluarea externă;
- selectarea cadrelor didactice care vor face parte din evaluarea externă;
- selectarea părinților care vor face parte din evaluarea externă;
- echipei de evaluare externă i se va prezenta documentația de bază care va fi revizuită înainte de începerea colectării datelor.

Tehnicile și instrumentele care vor fi utilizate în timpul evaluării includ interviuri, sondaje și chestionare cu elevii, profesorii și părinții. Echipa de evaluare externă a performanțelor școlii va fi formată din inspectori educaționali. Dacă este necesar, sunt angajați și experți externi.

Pe parcursul procesului de evaluare externă, rolul și responsabilitățile școlii sunt destul de accentuate. Școala este responsabilă pentru:

- selectarea elevilor, cadrelor didactice și părinților care vor fi parte a evaluării externe;
- prezentarea documentației de bază echipei de evaluare externă care va fi revizuită înainte de începerea colectării datelor;
- asigurarea condițiilor optime pentru buna desfășurare a acestui proces.

Selectarea elevilor pentru interviuri și focus grupuri se face din toate clasele și include elevi de toate sexele, vârste, nivele socio-economice, diferite niveluri de învățare (realizări), etc. Părinții care vor participa la interviuri, focus grupuri și completarea chestionarelor sunt părinții elevilor selectați. Profesorii care vor

participa la interviuri, focus grupuri și la completarea chestionarelor sunt profesori ai elevilor selectați. 60-90% dintre profesorii școlii sunt selectați pentru a fi monitorizați/observați în clasă.

Evaluarea externă a școlii durează 17-21 de zile lucrătoare într-o lună. În final, inspectorul educațional întocmește raportul final care conține constatările pentru fiecare domeniu de calitate, tendința de performanță, avantajele (realizările), punctele slabe, precum și recomandările de îmbunătățire într-un anumit termen. Raportul este discutat într-o întâlnire comună cu personalul și organele de conducere ale școlii.

2. Observarea procesului de predare și învățare

2.1. Observarea comună la clasă care include evaluatori externi și un membru al personalului școlii – Țările de Jos

Autor: Herman Franssen

Scop:

- Colectarea informațiilor pentru a putea evalua calitatea procesului de predare și învățare
- Sprijin sporit pentru rezultatele evaluării externe
- Consolidarea calității evaluării interne (autoevaluare) a școlii/institutului

Cum funcționează?

În cadrul evaluării externe sunt colectate informații despre tot felul de indicatori din cadru. Unul dintre indicatori este calitatea procesului de predare și învățare. Evaluatorii externi fac observări la clasă pentru a-și forma o idee despre calitatea procesului de predare-învățare. Un formular de observare este adesea folosit în acest scop. (Anexa 1)

În această abordare olandeză, evaluatorul extern efectuează și observări la clasă, dar împreună cu un membru al personalului școlii (de exemplu, directorul). Ei observă lecțiile împreună și își formează în mod independent o opinie despre calitatea lecției folosind un formular de observare a lecției. După observare, ei discută reciproc constatările. Ei discută punctele forte pe care le-au observat, precum și aspectele necesar a fi dezvoltate.

Această abordare contribuie la susținerea școlii pentru judecățile formulate de evaluatorii externi. Membrul personalului și evaluatorul extern au făcut aceleași observații și pot ajunge adesea la aceleași concluzii după ce au discutat observațiile.

Pentru aceste observări ale lecției se poate folosi formularul de observare care face parte din cadrul utilizat de agenția de evaluare externă. Uneori, școlile și-au dezvoltat propriile instrumente de autoevaluare. În acest caz se folosește acest instrument.

În Țările de Jos, este obișnuit ca membrii personalului să efectueze observări la clasă ca parte a asigurării interne a calității școlii pentru a obține o perspectivă asupra calității predării. Adesea, șefii/directorii sau membrii managementului mediu observă un profesor de câteva ori pe an. Această activitate face parte din dezvoltarea profesională continuă a profesorilor. Foarte des, aceasta face parte din implementarea unui nou model de instruire. Observarea lecției este menită să sprijine profesorul, nu ca o activitate de control. Observatorul oferă feedback profesorului și oferă sugestii pentru dezvoltarea ulterioară. În plus, observarea lecției oferă conducerii școlii o imagine a calității predării la nivelul școlii.

Observarea comună a lecției permite, de asemenea, evaluatorului extern să discute observațiile membrului personalului. Membrul personalului judecă prea aspru? Se uită el/ea prea superficial? Este judecata membrului personalului prea pozitivă sau prea critică? Acest lucru permite evaluatorului extern

să ofere feedback cu privire la calitatea observărilor la clasă ale membrului personalului. În acest fel, procesul de evaluare externă susține și calitatea procesului de evaluare internă.

2.2. Evaluarea performanței cadrelor didactice – Kosovo*

Autori: Dr.sc. Defrim Gashi, Mr.sc. Imer Preteni

Procesul de evaluare a performanței cadrelor didactice se realizează în baza Legii 06/L-046 pentru Inspectoratul Educației din Republica Kosovo, precum și a Instrucțiunii administrative 14/2018 privind evaluarea performanței cadrelor didactice. Pentru a fi supuși procesului de evaluare a performanței, profesorii trebuie să îndeplinească cel puțin următoarele criterii:

- să fie angajați în momentul în care sunt supuși procesului de evaluare;
- să aibă licență de profesor;
- să fi realizat cel puțin 100 de ore de pregătire în programe acreditate de Ministerul Științei, Educației și Inovării Tehnologice, (minim 70% din programele de bază și 30% din programele complementare).

Evaluarea performanței cadrelor didactice se realizează în două etape:

I. Evaluarea internă, care este efectuată de profesor și directorul școlii:

1. Autoevaluare - profesorul, pe baza indicatorilor relevanți, își evaluează performanța în:

a. patru domenii profesionale:

- valorile, atitudinile și comportamentele profesionale;
- cunoștințe și înțelegere profesională;
- aptitudini și practici profesionale;
- învățare și angajament profesional;

b. șapte standarde:

- recunoaște și susține principalele valori și criterii care au fost stabilite de MEST/responsabilitatea pentru îndatoririle și obligațiile de muncă;
- demonstrează atitudini și comportament pozitiv și obiectiv pentru bunăstarea elevilor și a învățării;
- demonstrează cunoașterea curriculumului/conținutul disciplinei și metodologia didacticii profesionale a disciplinei;
- planifică implementarea eficientă a predării și învățării;
- planifică evaluarea continuă (evaluare pentru învățare), oferă feedback și rapoarte despre învățarea elevilor;
- se implică în dezvoltarea profesională continuă;
- se angajează profesional cu colegii, părinții și comunitatea.

2. Evaluarea de către directorul școlii - directorul școlii, pe baza indicatorilor relevanți, evaluează performanța profesorului în toate domeniile profesionale și standardele menționate mai sus.

Timp de o săptămână, autoevaluarea se poate face de către toți profesorii care trec prin acest proces, în timp ce directorul școlii evaluează cel puțin patru profesori.

II. Evaluarea externă, care este efectuată de inspectorul educațional:

1. Evaluarea lecției pe baza Protocolului de observare a clasei – inspectorul educațional, pe baza indicatorilor relevanți și a constatărilor din timpul observării lecției, evaluează performanța profesorului în șapte dimensiuni:

- Climat pozitiv în sala de clasă;
- Managementul timpului;
- Implicarea elevilor în activități de învățare;
- Structurarea situațiilor de învățare semnificative;
- Dezvoltarea înțelegerii elevilor;
- Evaluarea înțelegerii și realizărilor elevilor;
- Dezvoltarea autonomiei;

2. Evaluarea componentei de planificare și pregătirea scrisă pentru lecții - inspectorul educațional, pe baza indicatorilor relevanți și a constatărilor din timpul evaluării portofoliului profesorului, evaluează performanța profesorului în trei produse:

- planuri detaliate de trei până la cinci unități didactice consecutive în cadrul unei teme de predare;
- evaluarea înțelegerii și realizărilor elevilor;
- reflecție asupra predării sale.

În final, inspectorul educațional întocmește un raport cu recomandări și decide dacă va prelungi licența.

Anexe:

- Anexa A: Domeniul profesional, standarde și indicatori.
- Anexa B: Fișă de autoevaluare de la profesor.
- Anexa C: Fișă de evaluare de către directorul școlii.
- Anexa D: Planificare și pregătire în scris.
- Anexa E: Protocolul de observare în clasă (COP)

2. 3. Cercetare pe un model de observare a lecției – Office for Standards in Education, Children's Services and Skills (Ofsted) - UK

Autor: Herman Franssen²

Din septembrie 2019, Ofsted utilizează un nou cadru de inspecție - Cadru de inspecție a educației (EIF). Ofsted a publicat un document explicativ legat în mod specific de observarea lecției și modul în care va fi

² Acest articol este o descriere a bunei practici, bazată pe:

- <https://lessonslearned.com/new-ofsted-criteria-lesson-observation/>
- 'How valid and reliable is the use of lesson observation in supporting judgements on the quality of education?' Ofsted, 2019.

utilizat în noile inspecții: „Cât de validă și de fiabilă este utilizarea observării lecției în susținerea judecăților privind calitatea educației? (2019)

Scopul observării și modelul de observare

Ofsted recunoaște că sălile de clasă sunt medii complexe și să încerce să capteze tot ceea ce se întâmplă nu este nici posibil, nici de dorit. Ei știu, de asemenea, că observarea lecției este doar un instrument dintr-o serie de metode de evaluare pentru măsurarea eficienței profesorilor și că dovezile ar trebui triangulate pentru a face evaluări informate.

Modelul este conceput pentru a contribui mai degrabă la evaluarea la nivel de școală decât la evaluarea unui singur profesor și, în acest fel, să stea alături de evaluarea curriculumului și să aibă un impact mai eficient asupra judecării calității educației. Aceasta înseamnă că subiectul sau departamentul (sau similar) este unitatea cheie de interes sub care se vor desfășura vizitele la lecții. Aceasta este cunoscută sub denumirea de „scufundare adâncă (deep dive)”. Scopul „deep dive” este de a permite inspectorilor să adune dovezi pentru a forma o evaluare precisă a modului în care educația se realizează de la intenție la implementare și, în cele din urmă, la impactul într-o școală.

În școlile primare, inspectorii vor realiza întotdeauna acest lucru la lecția de lectură, precum și la una sau mai multe materii de bază. Aceasta va include întotdeauna o materie predată în școală în momentul în care inspectorii sunt la fața locului. De asemenea, inspectorii vor include adesea matematica în „deep dive”. Pentru școlile secundare, „deep dive” se va concentra, de obicei, pe un eșantion de între patru și șase materii, cu scopul de a analiza o mare varietate de elevi din diferite grupuri de ani din acel eșantion.

Metodologia inițială elaborată pentru observarea la clasă conținea optsprezece indicatori, în domeniul Curriculum, Predare și Comportament ³

Indicatorii au fost testați într-o serie de școli (22) și colegii (15). O scală de cinci puncte a fost folosită de inspectorii în cadrul procesului, în primul rând pentru a evita referirea la hotărârile curente și în al doilea rând pentru a crește posibilitățile de variabilitate în punctare. Acest lucru va fi din nou o parte a încercărilor ulterioare.

³ **Curriculum:** Profesorii folosesc expertiza în materie, cunoștințele și abilitățile practice pentru a oferi oportunități de învățare; Profesorii se asigură că există șanse egale pentru toți elevii de a accesa fiecare lecție, ca elemente de bază ale curriculum-ului mai larg; Există strategii de sprijinire a citirii/înțelegerii vocabularului/calității de calcul pentru elevii care au nevoie de ele/nu pot accesa programa; Conținutul lecției este suficient de solicitant; Conținutul lecției este potrivit pentru grupa de vârstă și nu micșorează așteptările; Există o secvență logică a lecției; Profesorii oferă oportunități de a-și aminti și de a exersa abilitățile și cunoștințele învățate anterior; Evaluarea oferă informații relevante, clare și utile despre abilitățile și cunoștințele actuale ale elevilor. **Predarea:** Profesorii demonstrează bune abilități de comunicare; Utilizarea de către profesori a prezentărilor le permite elevilor să dezvolte cunoștințe și să facă conexiuni; Profesorii folosesc resurse relevante și adecvate în timpul prezentării pentru a clarifica sensul pentru elevi; Profesorii posedă abilități bune de a pune întrebări; Profesorii oferă feedback explicit, detaliat și constructiv în clasă; Profesorii verifică în mod eficient înțelegerea. **Comportamentul:** Profesorii creează săli de clasă de sprijin axate pe învățare; Profesorii creează săli de clasă concentrate prin așteptările lor ridicate față de elevi; Profesorii comunică așteptări clare și consecvente, care sunt înțelese și respectate; Comportamentul elevilor contribuie la concentrarea pe învățare.

Rezultate

Validitate și fiabilitate

Dovezile au sugerat că au putut fi făcute evaluări valide folosind modelul de observare.

Observatorii au putut să judece care indicatori s-au dovedit a fi cel mai mult sau mai puțin utili. Au existat unele dovezi că intervalul era prea mare și ar putea provoca „supraîncărcare cognitivă a observatorului”. O reducere a numărului de indicatori poate duce la o abordare mai consecventă și, prin urmare, la o judecată mai solidă.

În aprecierea validității, observatorii au punctat indicatorii de comportament mai puternic decât cei pentru predare și curriculum (care reproduce modelul găsit în majoritatea modelelor de observare).

Datele au sugerat că observările la clasă mai lungi tind să conducă la o mai mare fiabilitate.

Toate dovezile din studiile internaționale sugerează că observatorii multipli (pot fi doi) sunt mai eficienți dacă modelul vizează dezvoltarea profesorilor mai degrabă decât un model de evaluare a judecății.

Fiabilitatea este legată de numărul de lecții văzute. Observațiile unice sunt deschise erorii. Este necesar un număr mai mare de observări la clasă atunci când un profesor primește feedback de dezvoltare, mai degrabă decât să fie pur și simplu „evaluat”.

Au existat, de asemenea, unele dovezi că ora și chiar perioada din an pot influența evaluările observatorilor, făcând din nou mai multe observații benefice pentru a oferi o imagine mai cuprinzătoare a practicii unui profesor. Acest lucru poate avea implicații în timpul inspecției dacă inspectorii urmează să viziteze profesorii de mai multe ori. Cu siguranță, școlile ar trebui să ia din nou acest lucru în considerare atunci când își dezvoltă propriul model. Va fi necesar ca conducerea să dezvolte o cultură a îmbunătățirii în care profesorii văd procesul de observare ca ceva care contribuie la dezvoltarea lor profesională, mai degrabă decât ca ceva făcut pentru ei fără un scop de dezvoltare.

Specific sau generic pentru subiect

Există încă o oarecare lipsă de acord cu privire la faptul dacă indicatorii ar trebui să fie generici sau specifici unui subiect. Opinia Ofsted este că, pentru ei, indicatorii specifici subiectului se dovedesc prea dificili din cauza nevoii de creștere a nevoilor de formare și a experților în materie. Chiar și în cadrul unui model generic Ofsted recunoaște deja necesitatea unei instruirii inițiale de înaltă calitate pentru observatori pentru a asigura fiabilitatea continuă a judecăților.

Cei mai utili indicatori

Analiza rezultatelor studiului a arătat că a existat un număr redus de indicatori cu un nivel ridicat de fiabilitate în ansamblu. Cele cu fiabilitate scăzută au fost în principal pentru că sunt aspecte ale unei lecții care sunt greu de evaluat cu un nivel sigur de consistență. Au existat unele diferențe între școlile primare și gimnaziale și în special colegiile.

În general, următoarele opt au fost identificate ca având niveluri mai ridicate de fiabilitate și acestea vor fi cele prioritizate de Ofsted în dezvoltarea vizitelor pilot ulterioare înainte de acordul final și includerea în FEI⁴. Reducerea ar atenua, de asemenea, riscurile de supraîncărcare cognitivă.

Cele opt sunt

Domeniul curricular

- Profesorii își folosesc expertiza în materie pentru a oferi oportunități eficiente de învățare.
- Conținutul lecției este adecvat grupei de vârstă și nu scade așteptările.
- Există o secvență logică în lecție.

Domeniul predare

- Profesorii demonstrează bune abilități de comunicare.
- Profesorii posedă abilități bune de a pune întrebări.
- Profesorii oferă feedback explicit, detaliat și constructiv în clasă.

Domeniul comportament

- Profesorii creează săli de clasă de sprijin axate pe învățare.
- Comportamentul elevilor contribuie la concentrarea pe învățare.

Link-uri utile

https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/811808/Inspecting_education_quality_Lesson_observation_report.pdf

⁴ Nu există nicio ponderare acordată niciunui element.

3. Interviuri cu actori relevanți (management, cadre didactice, elevi și părți interesate)

3.1. Interviuri multiperspectivă – Bosnia și Herțegovina

Autori: Dr Enisa Gološ, Saša Grabovac, Biljana Popović

Setul de formulare propus include numeroase informații care sunt relevante pentru indicatorii nivelului de calitate atins. Informațiile obținute din formulare vor servi pentru prezentarea publicului și a contextului în care își desfășoară activitatea instituția. Toate părțile interesate ar trebui să obțină o perspectivă asupra calității activității instituției, care are un impact asupra politicii de înscriere și alegerea profesiei în școlile de învățământ secundar profesional.

Este necesar să existe formulare conforme care să ajute la realizarea rezultatelor evaluării externe pentru a realiza măsurarea corectă a nivelului de calitate atins. Unele formulare sunt importante și în realizarea rapoartelor de evaluare internă, deoarece reprezintă punctul de plecare obișnuit sau este o componentă a pregătirii pentru evaluarea externă. Setul de formulare oferite necesită munca în echipă a membrilor desemnați pentru evaluare externă (evaluatori externi) și, în acest mod, asigură obiectivitatea procesului de evaluare externă.

Formularele oferite sunt folosite pentru întâlnirile cu:

- Profesori selectați
- Ceilalți angajați ai instituțiilor
- Elevii
- Părinții
- Angajatorii și membrii comunității locale

În cadrul acestui set de formulare este oferit un formular pentru observații și note generale în timpul vizitei evaluatorilor externi la instituție.

În cadrul evaluării, în partea care se referă la întâlnirile cu părțile interesate, evaluatorii externi trebuie să trateze interlocutorii în mod profesional, cu respectarea tuturor participanților la procesul de evaluare, având în vedere că fiecare interlocutor este la fel de important în procesul de evaluare și că calitatea evaluării (de la primire până la raport) depinde de calitatea muncii care este scopul evaluării.

De asemenea, este important să se garanteze interlocutorilor, în timpul convorbirii, principiul confidențialității datelor cu caracter personal și, în timpul culegerii informațiilor, să se sublinieze importanța dialogului deschis, respectând opinia interlocutorului fără a adăuga cuvinte care ar putea avea un caracter de sugestie și de a oferi o opinie personală a evaluatorului.

Deschiderea în conversație este deosebit de importantă, este recomandabil ca răspunsurile să urmeze o argumentare și să se solicite tuturor interlocutorilor să aducă părțile puternice și slabe detectate în funcționarea instituției, precum și să se uite la stadiul activității instituției.

În timpul insight-ului într-o observare a lecției sunt prezenți trei evaluatori externi în clasă, care urmăresc după același formular realizarea activităților planificate în timpul lecției și, pe baza aceluși formular, fiecare dintre ei redactează individual un raport. O astfel de abordare contribuie la susținerea școlii atunci când se pronunță asupra lucrului.

Pe parcursul procesului de evaluare externă, echipa de evaluare a activității școlii prin evaluarea externă se întâlnește cu părțile interesate care răspund direct sau indirect de calitatea activității instituției. Sarcina lor este concepută cu precizie și constă într-o colecție de opinii și dovezi ale calității muncii realizate (unde sunt acum – situația actuală în activitatea instituției) și asigurarea calității conform standardelor de calitate stabilite (unde este necesar a fi o instituție pentru a atinge calitatea dorită).



Anexe

- Raport de evaluare externă confidențial de observare a profesorului
- Formular de dovezi pentru întâlnirea cu personalul didactic
- Formular de dovezi pentru întâlnirea cu personalul (de asistență).
- Formular de dovezi pentru întâlnirea cu elevii
- Formular de dovezi pentru întâlnirea cu părinții
- Formular de dovezi pentru întâlniri cu angajatorii locali și membrii comunității
- Observații și note generale în timpul vizitei de evaluare externă
- Observarea unei reuniuni a managementului instituției de învățământ profesional în timpul vizitei de evaluare externă
- Observații generale în timpul întâlnirii cu directorul școlii și alți membri ai conducerii școlii în procesul de evaluare externă

3.2. *Interviuri cu conducerea școlii, cadre didactice și elevi: Sprijinirea dialogului - Flandra/Țările de Jos*

Autor: Herman Franssen⁵

Scop:

- Colectarea informațiilor pentru a putea evalua indicatorii și standardele
- Creșterea implicării personalului în procesul de evaluare
- Creșterea suportului pentru judecățile de evaluare externă

Cum funcționează?

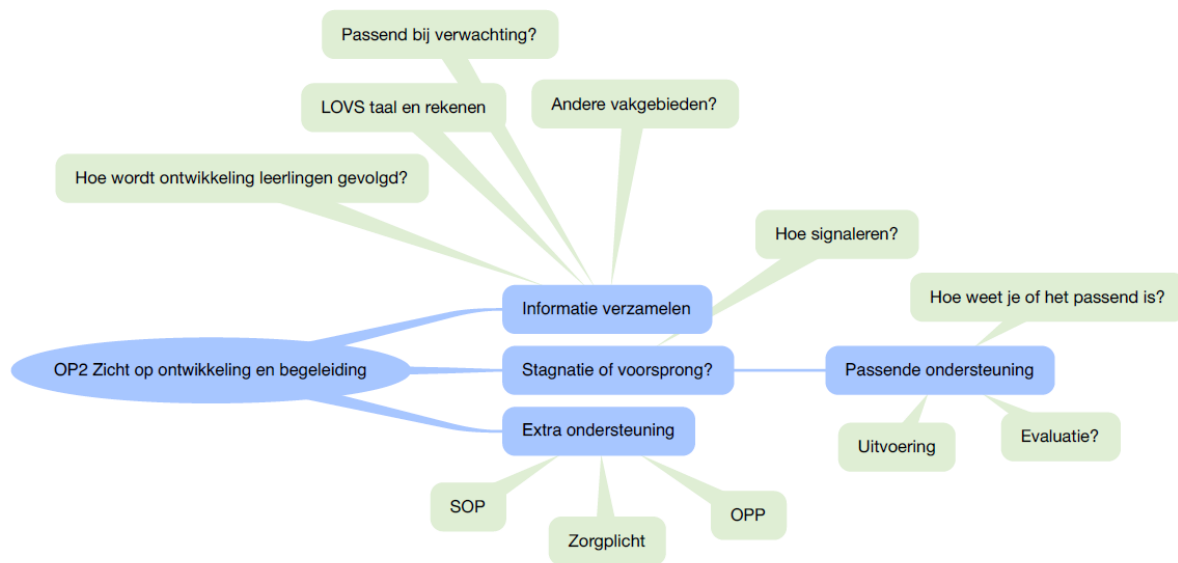
În timpul vizitelor la fața locului, interviurile sau conversațiile sunt o sursă importantă pentru culegerea de informații pentru evaluarea indicatorilor. Aceste conversații pot lua rapid caracterul unei întrebări unidirecționale: evaluatorul extern pune întrebări, școala răspunde. Când conversațiile capătă mai mult un caracter de dialog, crește contribuția și implicarea participanților. De asemenea, are un efect pozitiv asupra calității informațiilor.

A simple approach that can be used to encourage the dialogue character of the interview, is to work with a placemat (see Fig. 1). The placemat visualizes the topics of discussion and the corresponding questions. The school participants know in advance which topics will be discussed and they are given some control in choosing the order in which the topics will be discussed. The placemat contains all aspect of a certain quality indicator or standard that is being assessed, so the questions/topics of the placemat cover all the aspects of a quality indicator or standard.

O abordare simplă, care poate fi folosită pentru a încuraja dialogul în cadrul interviului, este să lucrezi cu un arbore (vezi Fig. 1). Arborele vizualizează subiectele de discuție și întrebările corespunzătoare. Participanții de la școală știu dinainte ce subiecte vor fi discutate și li se oferă un anumit control în alegerea ordinii în care vor fi discutate subiectele. Arborele conține toate aspectele unui anumit indicator sau standard de calitate care este evaluat, astfel încât întrebările/subiectele din arbore acoperă toate aspectele unui indicator sau standard de calitate.

Fig. 1: Arbore pentru standardul Monitorizarea realizărilor și sprijinul oferit elevilor

⁵ The article is based on a good practice from Inspectorate of Flanders



Un pas mai departe pentru a încuraja dialogul este o abordare în care participanții sunt rugați să realizeze un fel de autoevaluare în timpul conversației. Cadrul și indicatorii sunt prezentați vizual. Participanții școlii sunt rugați să aranjeze benzi de hârtie (conținând indicatori sau afirmații) și să explice aranjamentul lor. Pentru ordonare, se pot alege notările sau ratingurile utilizate în evaluarea externă. Important este că participanții școlii au oportunități ample de a-și explica ordinea. În timpul acestei conversații, evaluatorii externi arată în primul rând reținere, școala vorbește. Apoi pot pune întrebări suplimentare.



3.3. *Interviuri cu reprezentanții mediului de afaceri, mentori și instructori (ghiduri pentru interviuri)* – Moldova

Autor: Liudmila Arhiliuc

Scopul interviurilor:

- Completarea informațiilor privind procesul de formare a competențelor profesionale în domeniul formării (ex. economie, medicină);
- Formularea concluziilor privind relevanța programului pe piața muncii;
- Determinarea capacităților de angajare a tinerilor specialiști în sectorul real al economiei și în cadrul unității de învățare.

În cadrul evaluării externe a calității programelor de învățământ profesional tehnic de tip dual, se efectuează vizita de evaluare externă, în cadrul căreia are loc interviul cu reprezentanții potențialilor angajatori, agenții economici (unitățile de învățământ⁶ din cadrul învățământului dual), părțile interesate din sectorul economic pentru care se realizează formarea. În cadrul interviurilor cu reprezentanții unității de învățământ se acordă o atenție deosebită evaluării standardului de acreditare 2 și 3, care se referă la proiectarea programului de studii, relevanța acestuia pentru economia națională, metodele de predare-învățare-evaluare, dezvoltarea competențelor practice generale și specifice ramurilor în care se desfășoară învățarea.

Comisiile de evaluare externă pun întrebări (conform conținutului Ghidului de evaluare externă a programelor de formare profesională din învățământul profesional tehnic) cu privire la următoarele aspecte:

- Prevederile contractului de colaborare cu instituția. Garanțiile și aspectele oferite de unitatea de învățământ;
- Posibilitățile de armonizare a activităților de învățare cu activitățile de producție desfășurate de elevi;
- Respectarea legislației muncii în raport cu elevii (inclusiv cei care au vârsta de 15-17 ani);
- Eficiența învățării în raport cu competențele scontate de program și procesele de producție.

În conformitate cu răspunsurile formulate, se apreciază gradul de realizare a unor astfel de indicatori de performanță precum:

2.2.3. Relevanța programului de formare profesională;

3.2.1. Organizarea stagiilor de practică;

3.2.2. Existența unor relații de colaborare cu instituții, care formează baza stagiilor de practică;

3.3.2. Organizarea evaluării stagiilor de practică;

6.1.2. Dotarea și accesibilitatea spațiilor educaționale;

⁶ În conformitate cu Legea nr. 110/2022 privind învățământul dual – unitate în învățământul dual (în continuare - unitate) - orice persoană juridică de drept public și/sau de drept privat, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, și/sau persoana fizică care îndeplinește condițiile prescrise pentru formarea profesională a elevilor, prevăzute de programul corespunzător de formare profesională prin învățământ dual.

9.1.3. Evaluarea programului de formare profesională de către elevi, absolvenți, angajatori și alți beneficiari.

În etapa următoare, informațiile din interviuri sunt comparate cu dovezile prezentate de instituția evaluată. În final, membrii Comisiei de Evaluare Externă formulează recomandări pentru îmbunătățirea programului de formare profesională de tip dual.

Anexă:

- [Ghidul de evaluare externă a programelor de formare profesională în învățământul profesional tehnic](#)

4. Formularea concluziilor din vizita de evaluare

4.1. Formularea concluziilor finale: Ce trebuie făcut atunci când există o discrepanță în dovezi – Macedonia de Nord

Autori: Antonela Stojanoska, Valentina Gocevska, Ardijana Isahi Palloshi

În faza de implementare, Inspectorii Educaționali de Stat desfășoară un număr mare de activități:

- Întâlniri cu directorul
- Întâlnire cu personalul de sprijin didactic din școli (pedagog, psiholog, sociolog, asistent educațional special)
- Focus grup cu profesori
- Focus grup cu elevi
- Întâlnire cu Consiliul Părinților
- Întâlnire cu membrii Consiliului Școlar
- Examinarea documentației școlii
- Examinarea dovezilor care se păstrează în școală
- Asistență la lecții
- Asistență la lecțiile practice
- Examinarea întregului spațiu școlar și a claselor
- Examinarea bibliotecii
- Examinarea operațiunilor financiare ale școlii
- Convorbire cu persoana responsabilă pentru educație din municipiu etc.

Dintre toate activitățile menționate mai sus care se desfășoară în faza de implementare, este necesar să se obțină o evaluare reală și corectă a activității școlii, care să reflecte calitatea muncii în procesul educațional.

Acesta este un proces lung și plictisitor și pentru fiecare cuvânt scris, afirmație, evaluare, **se face triangulare – se solicită câte trei dovezi pentru fiecare.**

Deci, fiecare dintre afirmațiile noastre este susținută de trei dovezi: ceea ce vedem, ceea ce auzim și ceea ce este în documentația școlii.

De multe ori se întâmplă ca cele trei dovezi să coincidă, dar s-a întâmplat și să existe abateri, așa că sunt necesare activități suplimentare pentru verificarea acestora.

Iată un astfel de exemplu:

Într-o școală, în ceea ce privește rezultatele elevilor, nu am putut egala:

- Din documentație s-a stabilit că școala a avut rezultate mari.
- Focus grupul cu elevii cu care am discutat ne prezintă că profesorii predau foarte bine.
- Reprezentanții Consiliului Părinților au arătat că sunt parțial mulțumiți de munca cadrelor didactice, dar s-au reținut.
- Atmosfera de la cursuri nu era la un nivel bun.
- În timpul lecțiilor, cadrele didactice nu au atribuit sarcini și activități speciale pentru elevii supradotați, astfel că s-a observat o lipsă de interes în rândul unora dintre elevi.

Din tot ce s-a văzut, nu am putut evalua munca cadrelor didactice la disciplinele care conform documentației au avut realizări mari.

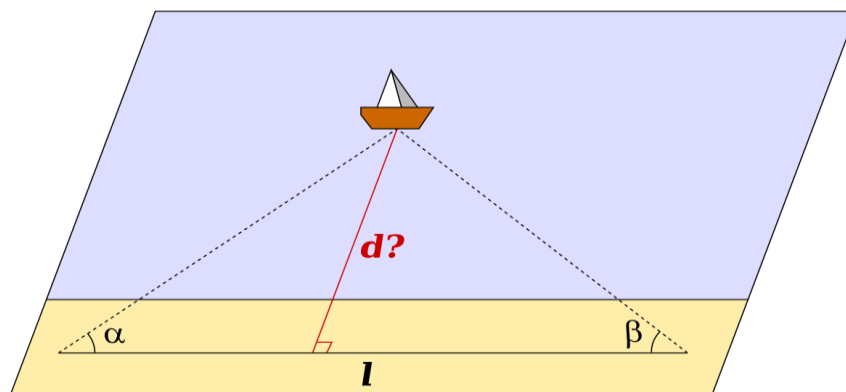
În acest scop, s-au desfășurat și alte activități suplimentare de către Inspectorii de Stat pentru Învățământ:

- Am avut documentația cu realizările;
- Am avut o întâlnire cu două noi focus grupuri de elevi selectați aleatoriu;
- Am avut o întâlnire cu elevii care au participat la concursuri și au obținut rezultate înalte;
- Am avut o întâlnire cu un focus grup de părinți ai elevilor care au participat la concursuri și au obținut rezultate înalte.

În urma acestor activități desfășurate, s-au obținut cunoștințe (concluzii) complet noi:

- Rezultatele sunt înalte
- dar părinții elevilor care au participat la concursuri au subliniat că înainte de concurs elevii participă la ore suplimentare în afara școlii, ceea ce îi ajută să obțină rezultate înalte.

După aceasta, nu a fost greu de evaluat munca profesorilor la nivel inferior.



4.2. Pregătirea concluziilor evaluării externe: Cum se asigură coerența și transparența – Portugalia

Autori: Isabel Barata și Rosa Micaelo

Concluziile desprinse din evaluarea externă a școlilor sunt foarte relevante atât pentru evaluatori, cât și pentru cei evaluați. Ele sunt simultan parte integrantă a procesului și corolarul acestuia, concretizându-se în întâlnirea finală dintre echipa de evaluatori și conducerea fiecărei școli, precum și în raportul rezultat.

În Portugalia continentală, metodologia de evaluare externă a școlilor permite elaborarea în faze și parțial a concluziilor pe tot parcursul procesului. Acestea sunt întocmite de echipa de evaluare din pregătirea evaluării, pe baza citirii și analizei (i) documentelor școlare (proiect educațional, plan anual de activități, raport de autoevaluare, de exemplu), (ii) informații statistice privind rezultatele academice furnizate de Ministerul Educației (ratele de succes, ratele de abandon și de reținere, rezultatele testelor și examenelor naționale, printre altele), (iii) sondajele de satisfacție, aplicate online, comunității educaționale (elevi, părinți, profesori și personalul școlii);), (iv) și, de asemenea, întâlnirile echipei de evaluare pentru a formula ipoteze și întrebări de explorat în timpul evaluării.

În timpul vizitei la școală, au loc noi procese de colectare a informațiilor, care sunt sistematic triangulate și validate din punct de vedere al relevanței, consecvenței și exhaustivității. Această triangulare integrează dovezile adunate în documente și prin alte surse de informare (observarea lecției, interviurile de grup, observarea mediului școlar). De asemenea, integrează punctele de vedere ale fiecărui evaluator (inspectori și experți), precum și răspunsurile și interacțiunile dintre evaluatori și evaluați. Întâlnirile intermediare ale echipei de evaluatori permit confirmarea și validarea judecăților evaluative.

Există două momente esențiale pentru comunicarea concluziilor. Întâlnirea finală cu directorul și echipa sa este primul moment de feedback și discuție, care permite clarificarea aspectelor îndoielnice, reunirea perspectivelor (externe și interne) și anticiparea declarației de dezacord a școlii. Întocmirea și publicarea raportului, care rezumă judecățile evaluative despre fiecare dintre ariile și domeniile de analiză evaluate, închid procesul formal. Trebuie subliniată complementaritatea acestor două momente, întrucât întâlnirea este auxiliară înțelegerii conținutului raportului, în care, având în vedere orientările tehnice, nu este posibil să reflecte pe deplin bogăția întregului proces. Directorul școlii poate oferi feedback care ridică probleme la primirea raportului.

Cele de mai sus evidențiază intenția de a consolida participarea și încrederea evaluaților, precum și consistența și transparența evaluării, pentru a încuraja procesele ulterioare de îmbunătățire. De asemenea, iese în evidență centralitatea eticii, atât în ceea ce privește codul de conduită al evaluatorilor, cât și în ceea ce privește principiile și valorile, inclusiv anticiparea impacturilor evaluării asupra școlii și comunității sale educaționale.

C. Comunicarea constatărilor evaluării externe

Acest capitol descrie procesul de împărtășire a concluziilor evaluatorilor externi și de oferire a feedback-ului conducerii școlii.

1. Ședința de încheiere/feedback cu școala

1.1. Cum să faci întâlnirea de feedback după evaluarea externă mai interactivă – Țările de Jos

Autor: Herman Franssen

Scop:

- Prezentarea constatărilor și concluziile evaluării externe
- Creșterea implicării personalului în procesul de evaluare

Cum funcționează?

După evaluarea externă, echipa de evaluare externă prezintă de obicei constatările și concluziile evaluării externe. Școlii i se prezintă concluziile asupra indicatorilor din cadru. Evaluatorii externi își explică concluziile. Pe baza căror constatări au ajuns la aceste concluzii? Ce informații au folosit pentru asta? Pentru a spori sprijinul pentru aceste concluzii și pentru a obține o mai mare implicare a școlii în procesul de evaluare externă, Țările de Jos au câștigat experiență cu o abordare mai interactivă.

Înainte de efectuarea vizitei la fața locului, școala primește o prezentare generală a tuturor indicatorilor sau standardelor care vor fi examinate în timpul evaluării externe. Școala discută acești indicatori pe plan



intern cu profesorii și își formează propriile judecăți asupra acestor indicatori (tip

Oordelen op de standaarden

	De Klimop	Inspectie
Kwaliteitsgebied 1 Onderwijsresultaten		
1.1 Resultaten in kernvakken	zwak	voldoende
Kwaliteitsgebied 2 Onderwijsproces		
2.1 Aanbod	voldoende	voldoende
2.2 Zicht op ontwikkeling	Voldoende	Zwak
2.3 Didactisch handelen	voldoende	voldoende
2.4 Ondersteuning	voldoende	Zwak/voldoende
Kwaliteitsgebied 3 Schoolklimaat en veiligheid		
3.1 Schoolklimaat	voldoende	voldoende
3.2 Veiligheid	voldoende	Voldoende
Kwaliteitsgebied 4 Kwaliteitszorg en ambitie		
4.1 Evaluatie en verbetering	voldoende	zwak
4.2 Kwaliteitscultuur	voldoende	voldoende
4.3 Verantwoording en dialoog	voldoende	Voldoende

de autoevaluare). Școala le transmite echipei de evaluatori externi care va vizita școala.

În timpul sesiunii de feedback, după încheierea evaluării, echipa de evaluare externă prezintă ambele concluzii una lângă alta: din partea școlii și din partea echipei de evaluare externă (vezi Fig. 1). Acest lucru oferă posibilități mai bune de a face sesiunea de feedback interactivă. Nu este doar o prezentare a concluziilor echipei de evaluare externă, ci există un dialog între școală și evaluatorii externi cu privire la concluzii. Școlile au șansa de a explica ceva suplimentar sau de a-și exprima părerile despre evaluarea externă.

Fig. 1: Prezentare generală a evaluărilor de către școală (stânga) și de către inspecție (dreapta)

2. Raportul scris de evaluare externă

2.1. Acțiuni întreprinse pentru a asigura calitatea rapoartelor de evaluare externă a școlilor - Portugalia

Autori: Isabel Barata and Rosa Micaelo

În Portugalia, de la începutul evaluării externe (2007), toate rapoartele școlare au fost publicate pe site-ul web al Inspectoratului, astfel încât școlile, părinții, comunitățile educaționale, factorii de decizie, mediul academic și orice persoană interesată să poată accesa și afla despre conținutul acestora. Controlul public continuu întărește necesitatea ca Inspectoratul să stabilească proceduri interne menite să asigure calitatea rapoartelor publicate. Din acest motiv, a fost creat un manual de stil și reguli de redactare, care contribuie la standardizarea documentului instituțional, iar toți autorii trebuie să adere la acesta în timpul întocmirii raportului. În acest sens, deși fiecare membru al echipei contribuie cu afirmații la raport (judecăți evaluative și dovezi justificative), un inspector desemnat anterior ca coordonator al echipei asigură redactarea raportului.

Prima etapă de revizuire a raportului se desfășoară în cadrul unei ședințe a echipei de evaluare, printr-o lectură critică în care se prezintă și se discută corecțiile și/sau îmbunătățirile propuse la textul produs de autor și se ajunge la un consens asupra textului. Aceste modificări propuse se pot concentra pe conținutul și formatul raportului, cu scopul de a-l face cât mai clar și adecvat posibil.

Urmează o revizuire efectuată de unul sau mai mulți inspectori care, în fiecare regiune de Inspectorat, sunt responsabili de citirea rapoartelor pentru a asigura respectarea regulilor stabilite în manual și pentru a chestiona echipa cu privire la aspectele care necesită clarificare și/sau justificare. După această revizuire, documentul este trimis școlii ca „proiect de raport”. Această procedură permite pronunțarea oficială, dar permite, de asemenea, școlii să confirme sau să sugereze corecții la informațiile conținute în acesta.

Uneori, este, de asemenea, necesar să se înainteze raportul spre revizuire de către echipa națională de coordonare pentru evaluarea externă a școlilor, în special dacă acesta conține informații socio-politice sensibile (de exemplu, evaluări la extremele scalei de evaluare) sau dacă evaluarea anterioară a identificat vreo discrepanță sau inconsecvență pe care echipa de evaluare nu a putut să o soluționeze.

În final, șeful fiecărei regiuni de Inspectorat citește fiecare raport înainte de a-l trimite la școală. Aceste lecturi succesive permit, de asemenea, o înțelegere cuprinzătoare a muncii inspectorilor, care servește drept bază pentru diferite dezbateri și împărtășire în cadrul întâlnirilor de pregătire/formare, având ca scop îmbunătățirea continuă a performanței profesionale a acestora.

2.2. Manual pentru raportul de evaluare externă a școlii: Standardizarea scrisului – Portugalia

Autori: Isabel Barata și Rosa Micaelo

Redactarea rapoartelor de evaluare externă a școlii este un efort extrem de complex și solicitant. Corectitudinea și claritatea stilului sunt la fel de esențiale ca acuratețea tehnică și corectitudinea concluziilor. Astfel, sinteza, inteligibilitatea și adecvarea scrisului sunt preocupări primare pentru evaluatori. Raportul servește ca un rezumat al activității desfășurate, care este returnat școlii, făcut public și rămâne ca dovadă documentară a procesului de evaluare.

În acest sens, evaluatorii investesc în alcătuirea atentă a textului, având în vedere impactul fiecărei afirmații și al fiecărui cuvânt. De asemenea, trebuie să prioritizeze informațiile care urmează să fie incluse în raport și la ce să renunțe pentru a îndeplini cerințele tehnice ale rapoartelor, cum ar fi numărul maxim de pagini și numărul de rânduri alocate fiecărui domeniu de analiză.

Pentru a standardiza și armoniza anumite reguli de scriere și stil, Inspectoratul portughez a elaborat un document de orientare (anexat) menit să fie dinamic, adică este actualizat continuu, rezultând din diverse surse și contribuții din partea tuturor celor care sunt implicați direct sau indirect în evaluarea externă a școlii. Acest document oferă îndrumări cu privire la structura și conținutul fiecărei părți a raportului, cu privire la programare și proceduri, precum și instrucțiuni privind terminologia și stilul de scriere.

Documentul menționat servește ca un suport important pentru evaluatori, dar nu înlocuiește sarcina esențială a revizuirilor succesive necesare pentru a asigura calitatea textului final. Această revizuire se efectuează în etape de către coordonatorul echipei de evaluare, de către echipă în cadrul ședinței comune finale, iar ulterior de către alți cititori din serviciile inspectoratului.

Anexă

Avaliação Externa das Escolas - Orientações para a elaboração do relatório de escola

2.3. De ce este important să se publice rezumate ale rapoartelor de evaluarea externă – Macedonia de Nord

Autori: Antonela Stojanoska, Valentina Gocevska, Ardijana Isahi Palloshi

1. Nivel de școală

Raportul de evaluare externă (evaluare integrală în Macedonia de Nord) a școlii se depune la instituția de învățământ, consiliul școlar, consiliul părinților, primarul municipiului, Ministerul Educației și Științei și Biroul pentru Dezvoltarea Educației. Raportul este disponibil publicului, iar un rezumat al raportului este publicat pe site-ul oficial al Ministerului. Pe baza recomandărilor din raport, Consiliul Școlar al școlii întocmește un plan de acțiune pentru activitățile pe care le propune ca răspuns la evaluarea externă. Planul conține acțiuni pe care școala le va întreprinde pentru a obține îmbunătățiri, ca răspuns la recomandările enunțate în raport. Activitățile de îmbunătățire sunt incluse în Programul anual de lucru al școlii. Programul anual este aprobat de fondator și publicat pe site-ul oficial al școlii (exemple în documente suplimentare).

Rezultatele și recomandările evaluării externe sunt utilizate pentru:

- O mai bună autoevaluare/planificare a dezvoltării pentru școli.
- Permite școlilor să țină evidențe bune
- Sugerează modalități pentru părinți, consiliul școlar, comunitatea locală și de afaceri și societatea civilă
- Consolidarea încrederii între școli și creșterea cooperării și sprijinului reciproc

2. Nivel de sistem

La sfârșitul anului calendaristic, Inspectoratul Educațional de Stat întocmește un raport anual cu recomandări pentru intervenții sistemice și operaționale de îmbunătățire. Raportul este înaintat ministrului educației și științei și Guvernului Republicii Macedonia. Raportul de lucru este disponibil publicului.

Rezultatele și recomandările evaluării externe sunt folosite pentru stimularea discuțiilor între profesioniști și instituții care vor încuraja intervențiile sistemice. Următorii pași sunt făcuți pentru îmbunătățirea sistemului și a procesului de învățământ (de exemplu, construcția de săli de sport, echipamente de laborator, reglementări nutriționale etc.)

Documente suplimentare

1. Rezumatul evaluării integrale a școlilor - [Интегрална евалуација \(mon.gov.mk\)](http://mon.gov.mk)
2. Raport anual cu recomandări - [Годишен извештај | Државен просветен инспекторат \(dip.gov.mk\)](http://dip.gov.mk)

D. Specificul VET

1. Observarea mediului de învățare, a instrumentelor și a echipamentelor – Kosovo*

Autor: Donjeta Nimani Binçe

Procesul de validare și acreditare a instituțiilor de învățământ și formare profesională (VETI)⁷ din Kosovo este condus de Autoritatea Națională de Calificare (NQA).

Procesul de acreditare (ca proces de evaluare externă) asigură că instituțiile îndeplinesc criteriile și standardele de calitate pentru furnizarea și evaluarea calificărilor/modulelor din Cadrul Național al Calificărilor din Kosovo.

Echipa de experți este responsabilă să evalueze calificarea și documentația instituțiilor și alte documente în conformitate cu orientările NQA.

Echipa de evaluare externă (în cazul Kosovo este numită ca echipă de experți) este îndrumată să urmeze procedurile, criteriile și cerințele bazate pe instrucțiuni administrative pentru procedurile de validare a calificării și acreditării ocupaționale, cum ar fi:

Articolul 10-Criterii de acreditare - Capacitatea de a îndeplini cerințele pentru calificarea specifică: Spațiu necesar pentru furnizarea sau evaluarea calificărilor și modulelor; Resurse materiale necesare pentru furnizarea sau evaluarea calificării/modulelor; Sau orice altă cerință specifică pentru calificări specifice. În timpul procesului, EE ar trebui să evalueze și capacitatea de a îndeplini cerințele conform cărora evaluarea calificării se face într-un mediu sigur și sănătos.

Cerințele privind mediul de învățare, instrumentele și echipamentele pentru o calificare specială sunt stabilite în documentul de standarde ocupaționale. Standardul ocupațional este un document care reflectă cunoștințele, abilitățile și competențele cerute de sarcinile și activitățile de muncă specifice ocupației și nevoilor pieței muncii.

Conform cadrului legislativ, fiecare curriculum ar trebui să se bazeze pe funcțiile și cerințele standardelor ocupaționale.

În plus, cerințele pentru instrumente și echipamente sunt specificate în detaliu pe fiecare modul al programului/curricula de calificare.

Pentru a dovedi îndeplinirea acestor cerințe, instituțiile VET trebuie să prezinte dovezi precum:

- Lista de verificare pentru documentul necesar procesului de acreditare și validare (Exemplu nr.1)
- Planul de infrastructură al instituțiilor VET
- Lista instrumentelor și echipamentelor
- Proprietatea asupra obiectului/acordul de utilizare a obiectului
- Acord cu mediul de afaceri și întreprinderi
- Reglementări interne de sănătate și siguranță
- Lista instrumentelor de siguranță etc.

⁷ Instituțiile de învățământ și formare profesională se referă la instituțiile care oferă calificări VET (școli, centre de formare, academii etc.)

Constatările din procesul de evaluare bazate pe dovezi, vizite la fața locului, discuții, interviuri făcute de EE sunt descrise în raportul de evaluare cu declarațiile și concluziile pentru criteriile specifice care sunt ilustrate în exemplele nr. 2.

Anexe

- Ghid pentru furnizorii de VET (AL)
- Raport de evaluare externă pentru validare (AL)
- Raport de evaluare externă pentru acreditare (AL)



2. Indicatori de cooperare între școli și întreprinderi - Bavaria – Germania

Autori: Steffi Hempel, Margit Schmidbauer

Evaluarea externă la școlile profesionale urmează în principiu conceptul de bază și se realizează pe baza unui cadru de evaluare standardizat pentru toate tipurile de școli bavareze (Bavarian Quality Tableau). Prin urmare, dacă o școală de business obișnuită, un liceu profesional, o școală profesională duală sau o școală profesională este evaluată, aceasta se realizează ca o „evaluare standard”, ceea ce înseamnă că ajustările specifice școlii obișnuite (de fapt, ajustarea formulării) în documentele de lucru și sondajele online intră în vigoare, în timp ce cadrul de calitate și metodele/instrumentele nu sunt modificate. Indicatorii specifici pentru cooperarea între școlile profesionale și companii și pentru organizarea învățării la locul de muncă nu sunt enumerați în mod explicit.

Pentru a răspunde cerințelor școlilor profesionale și ale învățării la locul de muncă, evaluarea externă este efectuată de echipe de evaluare specifice școlii. În acest sens, indicatorii sunt interpretați în mod specific pentru tipul de școală de către echipă.

Exemple:

B2 Promovarea intereselor/B2.2 Școala promovează implicarea în diferite domenii ale vieții

B2.2.2 Școala lucrează sistematic cu parteneri extracurriculari

B2.2.3 Școala oferă sprijin special pentru orientarea profesională și dezvoltarea ulterioară

D3 Colaborarea cu părinții și partenerii de cooperare/D3.2 Activitatea educațională este coordonată cu restul personalului școlii și cu partenerii de cooperare

D3.2.2 Există structuri adecvate pentru coordonarea activității educaționale cu partenerii de cooperare.

Termenii „parteneri extracurriculari” și „parteneri de coordonare” sunt aplicați în principal colaborării cu companii de formare sau parteneri de stagiu.

Ca parte a sondajelor online, partenerii de formare sunt întrebați în mod special despre:

Instruire

- Cursanții sunt capabili să aplice în practica operațională conținutul predat de școala profesională
- Școala profesională oferă cursanților abilități tehnice relevante pentru locul de muncă
- Școala profesională învață cursanții abilități metodologice relevante pentru carieră (de exemplu, strategii de rezolvare a problemelor)
- Școala profesională învață cursanții abilități sociale importante (de exemplu, capacitatea de a lucra în echipă)
- Școala profesională învață cursanții atitudini de bază de lucru (de exemplu, punctualitate, seriozitate)
- Școala profesională învață cursanții abilități de bază în utilizarea media digitală (de exemplu, software relevant pentru locul de muncă)

- Profesorii iau în considerare dezvoltarea și inovațiile relevante din punct de vedere profesional în predare

Cooperare

- Dacă am neclarități sau întrebări, știu la cine să mă adresez la școala profesională
- Este reglementat clar cum pot obține informațiile necesare de la școală (de exemplu, nivelul de performanță al cursanților)
- Școala profesională coordonează aspectele educaționale cu noi (de exemplu, în caz de abatere și încălcări ale regulilor)
- Dacă un cursant are nevoie de sprijin special, școala profesională va colabora cu noi pentru a găsi soluții
- Formatorii de la compania noastră sunt invitați în mod special ca experți
- Școala profesională comunică cu noi despre cum să transmitem conținutul instruirii
- Compania noastră de formare poate face sugestii pentru optimizarea formării la școala profesională
- Suntem bine informați cu privire la posibilitățile de a avea un cuvânt de spus ca partener de formare (de exemplu, în consiliul consultativ al școlii profesionale)
- Școala profesională este deschisă ideilor noastre de organizare a vieții școlare

Rezultatele, în special ale chestionarelor online adaptate special pentru partenerii de formare, nu sunt raportate în contextul „învățării legate de muncă”, ci mai degrabă în contextul indicatorilor generali ai cadrului nostru de calitate.

Prin urmare, nu există rezultate specifice privind calitatea învățării profesionale, ci doar feedback cu privire la calitatea generală a predării (indicatori standard ai unei bune predări). Prin urmare, calitatea învățării legate de locul de muncă nu este înregistrată în mod explicit și nu se poate face nicio declarație în acest sens, deoarece nu sunt date disponibile.

Tabloul de calitate bavarez



3. Urmărirea traseului absolvenților - Țara Galilor

Autor: Mamta Arnott

În Țara Galilor, învățământul este obligatoriu până la vârsta de 16 ani.

Urmărirea traseului unui elev la sfârșitul învățământului obligatoriu

Fiecare elev are un număr unic, care este utilizat pentru a surprinde realizările și prezența în diferite etape. Careers Wales, o organizație națională care sprijină elevii cu sfaturi și îndrumări după învățământul obligatoriu, utilizează numărul unic pentru a înregistra dacă un elev a continuat studiile sau formarea. Împreună cu informațiile din școală, ei stabilesc, de asemenea, dacă alți elevi s-au angajat. Acest aspect nu se leagă încă de înregistrările de angajare, iar fosta școală a elevilor verifică informațiile. Aranjamentele pentru captarea acestor informații variază de la furnizor la furnizor, astfel încât acest lucru face ca obținerea informațiilor solide să fie mai problematică. În cazul în care un elev nu a continuat studiile, formarea sau angajarea după vârsta de 16 ani, el este denumit cu calificativul fie Necunoscut, Neînvățat, Angajat sau Formare (NEET).

Careers Wales stabilește destinațiile elevilor printr-un sondaj anual. Acesta ajută personalul în activitatea lor și partenerii să planifice oportunități de învățare, formare și angajare.

Urmărirea traseului unui elev după 16 ani (după finisarea învățământului obligatoriu)

Pentru elevii care își continuă studiile sau formarea după vârsta de 16 ani, progresul lor este monitorizat în 3 moduri:

- Performanță - o măsură a finalizării și a performanței elevilor care urmează programe de învățare la nivel avansat, vocațional și de bacalaureat galez. Aceste rapoarte oferă comparații naționale, precum și un etalon demografic care ia în considerare caracteristicile elevilor și performanța anterioară, inclusiv rata de absență a cursanților și absențe neautorizate în ultimul an de învățământ obligatoriu.
- Valoarea adăugată – o măsură a progresului realizat de elevi, peste ceea ce ar fi de așteptat în mod normal în funcție de vârstă și sex. În prezent, acest lucru este în așteptare din cauza întreruperii evaluărilor în 2020 și 2021 din cauza pandemiei de COVID-19..
- Destinații – o măsură a proporției elevilor care progresează în învățarea ulterioară (inclusiv învățământul superior) sau angajare. Aceste informații se leagă de înregistrările de angajare.

Consultați linkul de mai jos pentru seturile de date utilizate pentru stabilirea acestor informații.

Datele sunt utilizate în mai multe moduri pentru a evalua eficacitatea învățării.

- Ele fac parte din baza de dovezi utilizată de inspectorat (Estyn) în timpul inspecției sau al analizelor tematice;
- Ajută prestatorii de servicii educaționale să-și evalueze propria performanță și să identifice unde ar putea fi necesare îmbunătățiri.

Planurile de a publica aceste informații au fost întrerupte din cauza pandemiei de COVID-19. Dacă este publicat, are potențialul de a ajuta publicul larg, în special elevii, părinții și îngrijitorii lor, să ia decizii, alături de alți factori, cu privire la cea mai bună alegere a prestatorului de servicii educaționale și a cursului și să se implice cu prestatorii cu privire la performanța lor.

Urmărirea mișcărilor elevilor înainte de sfârșitul învățământului obligatoriu

Datele de înregistrare a elevilor corelate cu prestatorii de servicii educaționale sunt utilizate pentru a urmări unde se află elevii care se mută de la o școală la alta sau o unitate de referință pentru elevi. Dacă sunt educați la domiciliu, responsabilitatea monitorizării elevilor revine autorității locale care lucrează cu Careers Wales pentru a urmări mișcările ulterioare ale acestor elevi.

Documente suplimentare

[Careers Wales – Destination Data](#)

[Post 16 Consistent Performance Measures](#)

4. Indicatori relevanți pentru evaluarea externă a programelor de studii și formare profesională duală - Moldova

Autori: Liudmila Arhiliuc, Elena Petrov

Scop:

- Identificarea conformității procesului de studii în cadrul programelor de studii și formare profesională duală (VET);
- Determinarea eficacității metodelor de predare-învățare în programele de studii VET duale.

Conținut:

În conformitate cu [Metodologia de evaluare externă a calității în vederea autorizării de funcționare provizorie și acreditării programelor de studii și a instituțiilor de învățământ profesional tehnic, superior și de formare continuă](#) (în continuare - *Metodologie*), cei mai relevanți indicatori pentru evaluarea programelor de studii VET duale sunt:

3.1.1. Forme de organizare a procesului de predare-învățare;

3.1.2. Metode de predare-învățare centrate pe elev;

3.2.1. Organizarea stagiilor de practică;

3.3.1. Organizarea procesului de evaluare a rezultatelor academice;

3.3.2. Organizarea procesului de evaluare a stagiilor de practică;

4.2.1. Promovabilitatea elevilor.

6.2.1. Finanțarea procesului educațional în cadrul programelor de formare profesională.

În vederea creșterii eficienței procesului de evaluare și în conformitate cu prevederile legale, în comisiile de evaluare externă a programelor de studii VET duale sunt incluși experți delegați de Camera de Comerț și Industrie și agenți economici din diferite ramuri.

Pe parcursul procesului de evaluare se examinează probele prezentate de instituție și se analizează informațiile primite din interviurile cu reprezentanții instituției, reprezentanții unității în învățământul dual și elevii programului. Astfel, este identificată:

- contribuția participanților la stabilirea orarului activităților conform programului (conform Legii nr. 110/2022 privind învățământul dual, raportul procentual al timpului de formare în cadrul instituției de învățământ și al unității de formare este de 20-30% vs. 70-80% pentru ISCED 3 și 50%-50% pentru ISCED 4);
- ponderea metodelor de pregătire teoretică și practică care permit atingerea obiectivelor scontate conform programului evaluat;
- metoda de evaluare a proceselor de învățare și evaluarea abilităților dezvoltate pe parcursul instruirii, în special etapele de evaluare, personalul didactic implicat, personalul responsabil de pregătirea din cadrul unității în învățământul dual și criteriile de evaluare aplicate pentru confirmarea dobândirii competențelor scontate de către elevi conform programului de formare;

- sursele de finanțare a procesului de formare în cadrul programelor de formare profesională în învățământ dual, proporționalitatea contribuției participanților față de beneficiile obținute, asigurarea materialelor și echipamentelor necesare desfășurării activităților de învățare și producție.

Ca o finalitate a procesului de evaluare externă a calității programelor de formare profesională în învățământ dual, comisia de evaluare externă poate estima nivelul de implicare al unității în procesul de evaluare și certificare a competențelor profesionale ale elevilor, rata de promovare a examenelor de calificare a elevilor, precum și relevanța programului pentru piața muncii, unitatea de învățământ implicată și tendințele de modernizare și actualizare a programelor în funcție de stagiul de producție.



5. Indicatori specifici pentru VET în cadrul unui VET comun și metodologia generală – Muntenegru

Autor: Vladislav Koprivica

În Muntenegru, toate instituțiile sunt evaluate extern de o echipă comună a Biroului pentru Servicii Educaționale și a Centrului pentru Învățământ Profesional. A fost creată o metodologie unică pentru asigurarea și îmbunătățirea calității muncii în instituțiile de învățământ. Evaluarea se realizează în cinci domenii cheie. În fiecare dintre aceste domenii se determină un anumit număr de standarde de calitate și se stabilesc un anumit număr de indicatori pentru fiecare dintre aceste standarde. Întrucât aceasta este o metodologie unică pentru învățământul general și profesional, a trebuit adăugați o serie de indicatori care se referă exclusiv la învățământul profesional.

Domeniu: Predare și învățare

Standard: *Planificarea cu cerințele curriculumului*

Indicatori VET:

- La școală sunt planificate diverse activități pentru a oferi instruire practică și pentru a monitoriza calitatea acesteia.
- La școală sunt planificate diferite forme de cooperare cu angajatorii.

Standard: *Predarea este adaptată la caracteristicile de dezvoltare, nevoile și abilitățile elevilor și se concentrează pe obținerea rezultatelor învățării.*

Indicatori VET:

- Instituția își concentrează activitățile pe dezvoltarea competențelor cheie.

Standard: *Monitorizarea și evaluarea cunoștințelor elevilor este regulată, publică și diversă și are o funcție de dezvoltare.*

Indicatori VET:

- Instituția de învățământ profesional stabilește și menține o cooperare eficientă cu angajatorul în procesul de monitorizare și evaluare a elevilor.

Domeniu: Management și leadership

Standard: *Directorul creează un mediu stimulativ pentru învățare, dezvoltare profesională și avansare a angajaților.*

Indicatori VET:

- Instituția asigură fonduri suplimentare pentru a îmbunătăți funcționarea instituției.

Domeniu: Etosul școlii

Standard: *Școala a dezvoltat cooperarea și promovarea rezultatelor la toate nivelurile.*

Indicatori VET:

- Instituția de învățământ profesional stabilește parteneriate cu partenerii sociali (angajatorii).
- Elevii sunt interesați să se înscrie la un program de formare specific.

Domeniu: Realizări academice

Standard: *Numărul de elevi care renunță devreme la școală este mai mic decât standardul european.*

Indicatori VET:

- Procentul de elevi care renunță devreme la școală este mai mic de 10%.
- Din totalul elevilor exmatriculați, procentul elevilor exmatriculați din cauza absențelor nejustificate este mai mic de 80%.
- Procentul elevilor care susțin examenul final după renunțarea la școală este mai mare de 80%.
- Școala stabilește și implementează măsuri pentru reducerea numărului de absențe.

Domeniu: Sprijin pentru elevi

Standard: *Școala sprijină și încurajează dezvoltarea integrală a elevilor.*

Indicatori VET:

- Școala oferă sprijin elevilor în orientare profesională/carieră prin ghidare și consiliere.

Școala ține evidența dezvoltării profesionale ulterioare a elevilor după absolvire.

*6. Verificarea condițiilor mediului de învățare în cadrul companiilor și școlilor și a modului în care companiile lucrează cu copiii în timpul practicii - Kosovo**

Autor: Valbona Fetiu Mjeku

Profesorul/instructorul de practică profesională la instituțiile de învățământ și formare profesională (VETI) trebuie să:

1. Asigure că toate documentele necesare, inclusiv planul individual și contractul pentru WBL, sunt semnate înainte ca elevul/candidatul să fie plasat în învățarea la locul de muncă (WBL).
2. Sprijine responsabilul din instituțiile de învățământ și formare profesională pentru WBL, să asigure de accident elevii/candidații care au semnat contractul pentru WBL.
3. Sprijine elevul/candidatul în atingerea obiectivelor și îndeplinirea sarcinilor determinate în planul individual al WBL.
4. Sesizeze/ghideze fiecare elev/candidat cu privire la obiectivele planului individual al WBL.
5. Monitorizeze progresul elevului/candidatului la locul de muncă și să evalueze elevul cu nota finală la modulul profesional.
6. Informeze elevul/candidatul despre procedurile și criteriile de evaluare a performanțelor în timpul WBL.
7. Mențină contactul constant cu instructorul din întreprindere pentru a monitoriza progresul WBL și progresul elevului/candidatului.
8. Întocmească rapoarte de monitorizare după fiecare vizită de monitorizare la locul de muncă.
9. Raporteze către persoana responsabilă a VETI pentru WBL despre progresul procesului și dacă ar trebui întreprinsă vreo acțiune corectivă.

Instructorul din întreprindere trebuie să:

1. Ajute elevul/candidatul în atingerea obiectivelor și îndeplinirea sarcinilor definite în planul de învățare la locul de muncă.
2. Verifice dovada asigurării de accident înainte ca elevul/candidatul să fie plasat la locul de muncă.
3. Sesizeze/orienteze fiecare elev/candidat în legătură cu regulile interne ale companiei, operațiunile și ierarhia existentă și să-i instruiască cu privire la măsurile de securitate și sănătate în muncă, în conformitate cu reglementările în vigoare.
4. Organizeze spațiul de lucru pentru fiecare elev/candidat prin furnizarea de documentație tehnică și tehnologică adecvată, instrumente, mașini, echipamente și materiale pentru implementarea în siguranță a WBL.

Monitorizare și evaluare:

Scopul monitorizării și evaluării este de a monitoriza progresul implementării planului WBL, de a evalua nivelul de satisfacție al întreprinderilor și elevilor/candidaților și de a evalua îndeplinirea activităților modulului practic al practicii profesionale.

Monitorizarea elevilor/candidaților se realizează de către profesorul de practică profesională/instructorul VETI, care monitorizează procesul prin vizite la întreprindere cel puțin o dată la două săptămâni și completarea formularului de monitorizare.

Monitorizarea poate fi efectuată, după caz, pentru a înregistra prezența și progresul elevilor/candidaților și prin primirea de comentarii sau sugestii de la antreprenori și elevi/candidați.

Informațiile colectate în urma vizitelor de monitorizare sunt transmise sub forma unui raport către persoana responsabilă și conducerea VETI. Dacă în această perioadă se identifică vreo dificultate, aceasta trebuie raportată directorului VETI pentru a lua decizii pentru rezolvarea acestor probleme.

În concluzie, responsabilul VETI pentru WBL întocmește raportul anual de realizare a WBL, pe baza informațiilor de monitorizare de la profesorul/instructorul de practică profesională al VETI și îl transmite conducerii VETI.

Evaluarea ca proces include evaluarea continuă a implementării planului WBL și evaluarea rezultatelor obținute de elev/candidat, care se realizează de către Instructorul/persoana responsabilă din companie. În timp ce MPP/instructorul VETI stabilește nota finală, în baza evaluării WBL de către instructorul/responsabilul din întreprindere.

De asemenea, pentru a avea feedback de la parteneri cu privire la procesul și impactul WBL, VETI prin persoana responsabilă pentru WBL poate evalua satisfacția întreprinderii și a elevului/candidatului în timpul realizării WBL.



7. Evaluarea externă a programelor de formare profesională - Moldova

Autor: Elena Petrov, Liudmila Arhiliuc

Scopul:

- 1) să asigure comunitatea educațională/academică, beneficiarii, angajatorii și publicul în general că programul de studiu și instituția de învățământ satisfac nivelul minim de calitate, raportat la standardele naționale de referință și la bunele practici naționale și internaționale;
- 2) să acorde asistență instituțiilor de învățământ în dezvoltarea unui management performant și a unei veritabile culturi a calității, precum și să demonstreze, prin probe și documente reale și relevante, starea acestora;
- 3) să ofere suport instituțiilor de învățământ în procesul de racordare la valorile Spațiului European al Educației, inclusiv ale Spațiului European al Învățământului Superior și ale Spațiului European al Cercetării;
- 4) să stimuleze angajarea instituțiilor de învățământ în promovarea continuă a calității procesului educațional, de cercetare, de inovare, de creație artistică demonstrat prin rezultate relevante, corelate cu cerințele pieței muncii;
- 5) să susțină instituțiile de învățământ în procesul de creare a condițiilor pentru mobilitatea academică și recunoașterea reciprocă a actelor de studii;
- 6) să promoveze cooperarea dintre instituțiile de învățământ în realizarea, monitorizarea și compararea calității procesului educațional;
- 7) să identifice, să facă publică și să nu accepte orice tentativă de funcționare a unui program de studiu sau a unei instituții de învățământ care nu corespunde standardelor minime de calitate.

Evaluarea externă a calității programului de studii se face pentru (1) autorizarea de funcționare provizorie (conferă dreptul la desfășurarea procesului de învățământ) sau (2) acreditare (conferă dreptul de a realiza procesul de învățământ și de a elibera diplome, pe baza examenelor finale).

Programele de studii sunt supuse unei evaluări externe a calității la fiecare 5 ani sau la expirarea perioadei de autorizare provizorie sau acreditare. Evaluarea externă a calității poate fi organizată pe program de studii sau pe grup de programe de studii din același domeniu de formare profesională, inclusiv programe interdisciplinare. Evaluarea externă a calității programelor de studii este precedată de evaluarea internă a calității (autoevaluarea) efectuată de instituția de învățământ.

Procedura de evaluare externă a calității pentru autorizarea de funcționare provizorie sau acreditarea programului de studii/grupului de programe de studii are următoarele etape:

- 1) Inițierea procedurii de evaluare de către instituția de învățământ/consorțiu/parteneriat/filială/fondator/ Ministerul Educației și Cercetării (Ministerul);
- 2) Evaluarea internă a calității (autoevaluare) și elaborarea Raportului de autoevaluare pe program de studii/grup de programe de studii, în baza standardelor, criteriilor și indicatorilor stabiliți ⁸;
- 3) Evaluarea externă a calității:

⁸ A se vedea Anexa 3, [Hotărârea Guvernului Nr. 616/2016](#)

- a) depunerea cererii și dosarului în format hârtie și electronic, completate conform modelului prevăzut, la Agenție;
 - b) examinarea dosarului și formularea cerințelor pentru completarea dosarului (după caz);
 - c) aprobarea deciziei de inițiere/respingere a procedurii de evaluare externă de către Consiliul de conducere al Agenției;
 - d) constituirea Comisiei de Evaluare Externă;
 - e) analiza Raportului de autoevaluare;
 - f) realizarea vizitei de evaluare la instituția de învățământ și completarea „Fișei vizitei”;
 - g) elaborarea Raportului de evaluare externă;
 - h) examinarea și validarea rezultatelor evaluării externe de către Comisia de profil și transmiterea propunerilor de decizie, însoțite de procese-verbale, către Consiliul de conducere al Agenției;
 - i) Examinarea rezultatelor evaluării și luarea deciziilor de către Consiliul de conducere al Agenției;
- 4) Transmiterea hotărârii Consiliului de conducere al Agenției către Minister;
 - 5) Acordarea autorizării de funcționare provizorie/acreditării de către Minister;
 - 6) Implementarea recomandărilor rezultate în urma evaluării externe.

În funcție de nivelul de realizare a standardelor de calitate, se vor adopta următoarele decizii:

- autorizare de funcționare provizorie / neautorizare,
- acreditare/neacreditare.

Consiliul de conducere al Agenției adoptă decizia cu privire la autorizarea de funcționare provizorie sau neautorizare, acreditare sau neacreditare, în baza concluziilor prezentate în Raportul de evaluare externă și în urma dezbaterilor..

Instituțiile au dreptul de a contesta deciziile Consiliului de conducere cu privire la rezultatele evaluării externe.

Rapoartele de evaluare externă și deciziile Consiliului de conducere sunt publicate pe pagina web a ANACEC www.anacec.md

Monitorizarea post-evaluare este o parte obligatorie a procesului de evaluare externă.

Documente suplimentare:

<https://www.anacec.md/files/Methodology%20of%20external%20evaluation..pdf>

https://www.anacec.md/files/Regulation_Profile%20committees.pdf

8. Standarde regionale de calitate și indicatori pentru VET și învățarea la locul de muncă în școli și în companii – proiectul EQET SEE

Inițiativa de reformă a educației din Europa de Sud-Est (ERI SEE) a implementat, în perioada 2021 – 2024, un proiect regional în Europa de Sud-Est și Republica Moldova în strânsă cooperare cu agențiile naționale responsabile de evaluarea externă în învățământul preuniversitar. Accentul proiectului a fost pe evaluarea externă a instituțiilor ca parte a proceselor de asigurare a calității și a fost intitulat Îmbunătățirea calității în educație și formare în Europa de Sud-Est. (EQET SEE, www.eqet.erisee.org).

Pe baza nevoilor identificate de unele economii participante, una dintre sarcinile proiectului a fost sprijinirea proceselor de evaluare externă în educația și formarea profesională (VET). În acest proces, au fost elaborate **Recomandările regionale pentru standarde cheie de calitate și indicatori de calitate pentru evaluarea externă a VET**, bazate pe cadrul EQAVET, precum și **Recomandări pentru Standarde de calitate și indicatori de calitate pentru evaluarea externă a învățării la locul de muncă în școli și în companii**, bazate pe Cadrul european pentru ucenicie de calitate și eficientă.

Propunerile au fost discutate în rândul reprezentanților agențiilor responsabile de evaluarea externă a VET și învățământului general, agențiilor de calificare, camerelor de comerț și reprezentanților mediului de afaceri din cele 6 economii din Europa de sud-est și Republica Moldova, după care a fost modificat și avizat la nivel regional. Ca atare, acestea reprezintă o sursă valoroasă de inspirație și cunoștințe pentru dezvoltarea ulterioară a sistemelor naționale.

Recomandările regionale pentru standarde cheie de calitate și indicatori de calitate pentru evaluarea externă a VET pot fi consultate aici - https://eqet.erisee.org/wp-content/uploads/2024/01/Annex_1a_Standards-VET_final_EN_clean.pdf, și **Recomandările pentru Standarde de calitate și indicatori de calitate pentru evaluarea externă a învățării la locul de muncă în școli și în companii**, https://eqet.erisee.org/wp-content/uploads/2024/01/Annex_2a_Ext_Eval_WBL_Final_EN_clean.pdf.

Partea III: După evaluarea externă

A. Utilizarea rezultatelor evaluării externe la nivelul școlii

Acest capitol include informații despre modul în care rezultatele evaluării externe sunt utilizate pentru îmbunătățirea activității școlilor.

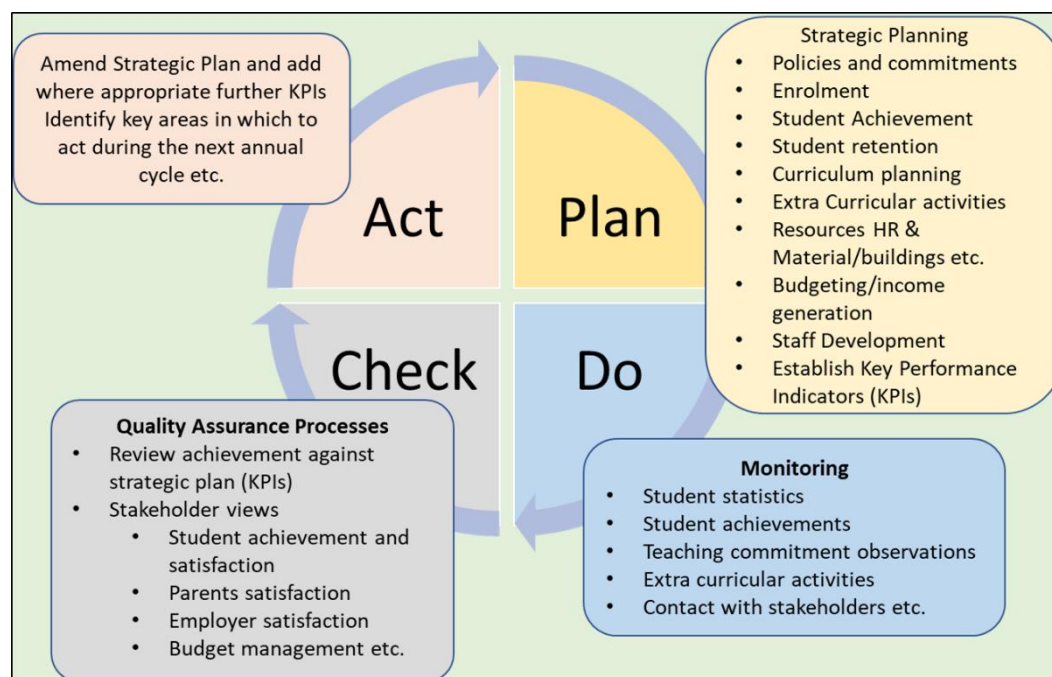
1. Crearea și implementarea Planului de Dezvoltare a Școlii

1.1. Stabilirea Planurilor Strategice Instituționale ale instituțiilor VET – Bosnia și Herțegovina

Autori: Saša Grabovac, Biljana Popović

Majoritatea instituțiilor de educație și formare profesională (VET) vor avea sau vor începe să stabilească ceea ce numim în general un plan strategic. Acest lucru le permite să se uite în viitor pe trei sau cinci ani și să planifice ceea ce s-ar putea întâmpla. Trebuie să conțină o serie de informații, în primul rând despre numărul de elevi, retenție și performanță, dar apoi, desigur, ar trebui să includă și detalii despre personalul didactic și de suport, resursele de capital și consumabile etc. În plus, instituția VET ar putea lua în considerare extinderea pentru a oferi noi cursuri VET sau creșterea numărului de elevi. Acest lucru trebuie planificat și estimat, astfel încât să poată fi stabilit și propus un buget. Desigur, este doar un plan și realitatea s-ar putea dovedi a fi diferită, dar nu există nicio scuză pentru a nu pregăti un plan detaliat și obiective pentru instituție cât mai bune.

Unele dintre activitățile care ar putea fi incluse în planul strategic:



Planul strategic ar trebui să fie legat de realizarea Declarațiilor de viziune și misiune și să indice progresul planificat în acest sens.

Adesea, întreprinderile/companiile în acest moment ar enumera ceea ce sunt cunoscute drept valorile lor organizaționale. Același lucru este valabil și pentru o instituție de învățământ. Valorile pot fi: „munca în echipă”, „realizări ridicate”, „a avea grijă unul de celălalt”, „respect” etc.

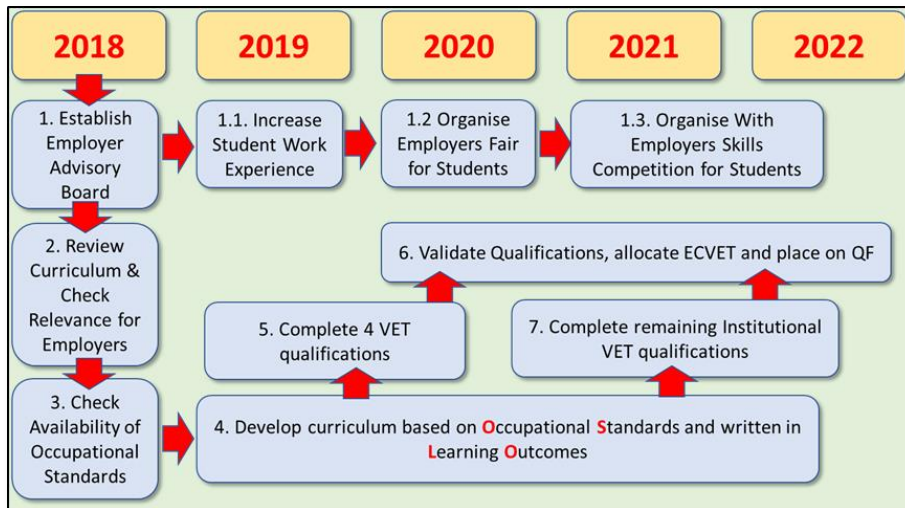
Un exemplu de planificare strategică:

Un exemplu de obiectiv strategic pentru Curriculum

1. A STABILI CURSURI ȘI CURRICULUM CARE CORESPUND CERINȚELOR ANGAJATORULUI

- a. Stabilirea legăturilor strânse și eficiente cu angajatorii
- b. Asigurarea că cursurile sunt bazate pe standarde ocupaționale
- c. Cursuri scrise în baza rezultatelor învățării
- d. Cursurile conțin experiența de muncă a angajatorului

Diagramați un plan pe cinci ani care stabilește modul în care intenționăm să atingem obiectivele de planificare strategică pe care le-am stabilit.



1.2. Crearea și implementarea Planului de Dezvoltare a Școlii – Wales

Autor: Mamta Arnott

Pe baza Regulamentului Planurilor de Dezvoltare a Școlii (a se vedea linkul de mai jos), organele de conducere trebuie:

1. să elaboreze un plan de dezvoltare a școlii care să acopere trei ani.
2. să acopere următoarele domenii prevăzute în Anexă, inclusiv:
 - prevederi pentru abordarea nevoilor de învățare profesională ale întregului personal, inclusiv dezvoltarea leadershipului.
 - modul în care școala își utilizează personalul și alte resurse
3. să revizuiască planul anual și în urma inspecției efectuate de Inspectoratul pentru Educație și Formare al Majestății Sale din Țara Galilor (Estyn).
4. să consulte următoarele atunci când elaborează sau revizuiască planul:
 - Directorul școlii (dacă nu este membru al consiliului de conducere)
 - Elevii înscriși la școală
 - Părinții sau îngrijitorii elevilor înscriși
 - Personalul școlii
 - Alte persoane pe care organul de conducere le consideră adecvate.
5. să publice planul prin furnizarea de copii fiecărui organ de conducere și membru al personalului școlii. De asemenea, ei pot pune întregul plan la dispoziția părinților și îngrijitorilor, la cerere.
6. Planul trebuie să țină cont de prioritățile naționale actuale. Din septembrie 2022 acestea sunt
 - îmbunătățirea progresului elevilor, asigurându-se că învățarea lor este susținută de o serie de cunoștințe, abilități și experiență
 - reducerea impactului sărăciei asupra progresului și a performanței elevilor

Alte criterii:

Supravegheate de organele de conducere, școlile ar trebui, de asemenea:

- să-și folosească concluziile din autoevaluare pentru a identifica un număr gestionabil de priorități specifice de îmbunătățire concepute pentru a oferi o îmbunătățire durabilă
- să includă priorități detaliate, obiective și strategii pentru anul 1 al planului de dezvoltare a școlii
- să capteze priorităților și obiectivelor de nivel superior pentru anii 2, 3 și pentru anii următori
- să actualizeze prioritățile de îmbunătățire cel puțin anual, dar să țină cont de impactul autoevaluării și al noilor informații despre priorități pe parcursul anului
- să planifice acțiuni concentrate pentru a aduce îmbunătățiri în aceste domenii, să identifice resursele sau finanțarea necesare, acolo unde este cazul, să convină asupra reperelor și criteriilor de succes adecvate și să stabilească cum și când va monitoriza și evalua progresul înregistrat
- să ia în considerare modul în care ei își pot construi atât punctele forte existente, cât și cum pot învăța din cele ale altor școli
- să specifice în planul de dezvoltare a școlii de unde ar beneficia sau necesita sprijin extern pentru implementarea îmbunătățirilor, împreună cu cine va oferi sprijinul și când

- să utilizeze planul de dezvoltare a școlii pentru a oferi un context pentru procesul de management al performanței pentru întreg personalul
- prin aranjamentele de responsabilitate ale organului de conducere, să examineze și să convină asupra priorităților de îmbunătățire, a rezultatelor scontate, a progresului înregistrat în raport cu planul de dezvoltare a școlii și a sprijinului necesar pentru realizarea priorităților
- să-și folosească procesele de autoevaluare pentru a evalua în mod regulat progresul înregistrat în raport cu prioritățile sale de îmbunătățire
- să raporteze în mod clar progresul față de prioritățile anului precedent cel puțin o dată pe an

Autoritățile locale, consorțiile regionale și autoritățile diecezane (dacă este cazul), ar trebui să lucreze în parteneriat pentru a sprijini școlile cu o autoevaluare precisă și să ofere sprijin adecvat pentru a-și îndeplini prioritățile de îmbunătățire.

Anexa

[School improvement guidance: framework for evaluation, improvement and accountability](#)

1.3. Plan de dezvoltare a școlii bazat pe rapoarte de evaluare externă și internă – Albania

Autor: Teuta Cobaj

Școala are sarcina funcțională de a întocmi diverse planuri, care uneori sunt întocmite fără o logică funcțională, fără a se baza pe analiza stării școlii respective, sau pe date concrete. Această procedură afectează nivelurile de formalitate ale planurilor școlare.

Practica prezentată mai jos a definit modul în care analizele efectuate de evaluatorii externi și interni sunt utilizate pentru a concepe diferite planuri școlare (planul anual al școlii, planul de dezvoltare profesională a profesorilor, planul psihologului etc.) și activități de îmbunătățire a performanței grupurilor de lucru, managerilor, altor angajați ai școlii.

Această practică are un impact pozitiv asupra dezvoltării școlii, deoarece ajută școala să argumenteze selecția aspectelor de îmbunătățire pe baza datelor și afectează utilizarea eficientă și efectivă a resurselor. Determinarea corectă a procedurilor va crea cultura necesară implementării procesului de evaluare internă într-o manieră calitativă și eficientă.

Raportul de evaluare internă

Raportul de evaluare internă a școlii oferă o bază de date pentru discuții și reflecție, între cadre didactice, directori/directori adjuncți, și alte părți interesate, cu privire la activitatea școlii. Aceste informații ar trebui să fie prezentate într-un material⁹ care este păstrat de școală ca un produs care ghidează îmbunătățirea continuă a muncii și a indicatorilor acesteia pentru viitor (pe baza constatărilor despre indicatori, școlile pregătesc planuri de îmbunătățire pentru viitor și în acest proces se concentrează asupra unor indicatori

⁹ Toate materialele raportului de evaluare internă trebuie să fie organizate, structurate după modelele date în „Metodologia evaluării interne a școlilor”. Școlile sunt obligate să întocmească acest raport.

care necesită îmbunătățiri). În același timp, servește și ca bază de date activă pentru evaluarea externă a școlii.

Domeniul de calitate	Puncte forte	Puncte slabe	Evaluarea domeniului
Conducere și management	Indicatori de calitate/descriptori practici (ex. 2.1.3)	Indicatori de calitate/descriptori practici (ex. 2.1.4)	
Calitatea predării și învățării			
Realizările și evaluările elevilor.			
Bunăstarea și comportamentul elevilor			

Raportul de evaluare externă

Raportul de evaluare externă se bazează pe constatări, concluzii și recomandări. Școlile sunt obligate să elaboreze planul de îmbunătățire pe baza acestor recomandări privind domeniile, indicatorii sau descriptorii practici.

Planul de îmbunătățire a școlii

Planul de îmbunătățire este un ghid care definește schimbările pe care școala ar trebui să le facă, pentru a-și atinge așteptările, legate de criteriile de calitate pentru domeniile „Conducere și management”, „Calitatea predării și învățării”, „Evaluarea și realizările elevilor”, „Bunăstarea și comportamentul elevilor”. Pentru ca planul de îmbunătățire să aibă succes, întreaga comunitate școlară ar trebui să fie implicată activ în tot procesul, în special în: planificarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea progresului școlar.

Raportul de evaluare externă și raportul de evaluare internă sunt elementele de intrare pentru planul de îmbunătățire a școlii.

Anexe

- Structura raportului de evaluare internă
- Formatul planului de îmbunătățire a școlii

2. Monitorizarea implementării planului de dezvoltare a școlii

2.1. Rolul Evaluării Interne în monitorizarea realizării Planului de Dezvoltare a Școlii și a recomandărilor din Evaluarea Externă - Țara Galilor

Autor: Mamta Arnott

Autoevaluarea și abordările de planificare a îmbunătățirii școlii sunt revizuite în timpul inspecției de către Inspectoratul pentru Educație și Formare al Majestății Sale din Țara Galilor (Estyn) pentru a verifica calitatea și robustețea acestora (domeniul de inspecție 5.2). Evaluarea externă se concentrează pe stabilirea cât de precis cunosc liderii și managerii punctele forte și punctele slabe ale școlii. Inspectorii ar trebui să se concentreze mai degrabă pe eficacitatea și impactul proceselor de autoevaluare și îmbunătățire ale școlii decât pe calitatea documentației.

Inspectorii ar trebui să ia în considerare măsura în care conducătorii și managerii susțin calitatea înaltă sau îmbunătățesc aspectele slabe ale furnizării. Ei ar trebui să ia în considerare, în primul rând, cât de bine conducătorii și managerii stopează problemele să apară și cât de repede întreprind acțiuni de remediere. Inspectorii ar trebui să investigheze istoricul școlii în realizarea și susținerea îmbunătățirilor și măsura în care acestea au dus la un impact pozitiv asupra învățării și bunăstării elevilor. Acolo unde este cazul, inspectorii ar trebui să ia în considerare cât de bine a răspuns școala la recomandările din inspecțiile anterioare ale Inspectoratului pentru Educație și Formare din Țara Galilor (Estyn) sau din partea partenerilor strategici și dacă acțiunile școlii au condus la îmbunătățiri.

Mai multe detalii pot fi găsite în documentul nostru cadru "[What we inspect – schools and PRUs](#)"

Echipa de inspecție poate face recomandări de îmbunătățire școlilor pe baza principalelor domenii de dezvoltare identificate în timpul unei inspecții.

În urma inspecției unei școli, planul de dezvoltare a școlii trebuie modificat pentru a reflecta feedback-ul post-inspecție, constatările, recomandările și acțiunile propuse. Acest lucru ar trebui făcut în termen de 20 de zile lucrătoare.

În cazul în care o școală provoacă îngrijorare și este plasată într-o categorie statutară de urmărire după inspecție (care necesită îmbunătățiri semnificative sau măsuri speciale), organul de conducere trebuie să elaboreze un plan de acțiune post-inspecție și să îl prezinte la Estyn în termen de 20 de zile. În conformitate cu secțiunea 40 din Legea Educației din 2005, autoritatea locală trebuie, de asemenea, să pregătească o declarație scrisă cu privire la orice acțiune pe care își propune să o întreprindă în baza raportului. Declarația ar trebui să facă referire la orice intervenții formale pe care le-a făcut sau intenționează să le facă. Estyn va revizui planul de acțiune post-inspecție în timpul întâlnirilor cu cei responsabili de conceperea și implementarea planului, la o vizită la scurt timp după încheierea inspecției.

[Planuri de acțiuni post-inspecție](#)

Esyn monitorizează școlile plasate într-o categorie statutară de monitorizare. Școlile în Măsuri Speciale primesc o vizită de monitorizare cel puțin o dată la șase luni sau trimestrial. Școlile care au nevoie de îmbunătățiri semnificative sunt monitorizate la aproximativ 12 – 18 luni de la încheierea inspecției de bază. În prezent, avem și un al treilea nivel mai ușor de monitorizare (Estyn Review). Cu toate acestea, această opțiune este eliminată din septembrie 2024.

În timpul vizitelor de monitorizare, inspectorii evaluează progresul școlii în îndeplinirea recomandărilor date în timpul inspecției de bază.

Pentru mai multe informații despre monitorizare, consultați [How we inspect 2022](#).

B. Sprijinirea școlilor în realizarea îmbunătățirilor

1. *Realizarea Raportului de autoevaluare și sprijinirea școlilor cu performanțe mai slabe – Scoția*

Autor: Tracie McEwan

Inspecția și evaluarea susțin îmbunătățirea și oferă asigurări cu privire la calitatea și îmbunătățirea învățământului scoțian pentru a promova cele mai înalte standarde de învățare care să conducă la rezultate mai bune pentru toți elevii.

Inspecția și evaluarea îndeplinesc acest lucru prin:

- asigurarea și responsabilitatea publică
- promovarea îmbunătățirii
- informarea dezvoltării politicii și practicii educaționale.

În urma unei inspecții, inspectoratul va împărtăși constatările inspecției autorității locale de învățământ responsabilă de școală. Dacă școala este o școală independentă, adică condusă de o companie privată sau de o organizație caritabilă, constatările vor fi împărtășite cu consiliul lor de conducere. Inspectorii Majestății Sale (MS) vor discuta domeniile de forță și domeniile de dezvoltare, cu școala, reprezentantul autorității locale sau guvernatorii. Dacă Inspectorii MS sunt încrezători că școala are capacitatea de a continua să se îmbunătățească, nu vor mai face vizite în legătură cu inspecția. Școlii i se cere să informeze părinții/îngrijitorii despre progresul școlii, ca parte a aranjamentelor sale de raportare cu privire la calitatea școlilor sale.

Dacă o școală este identificată ca fiind fie slabă, fie nesatisfăcătoare în oricare dintre domeniile evaluate în timpul unei inspecții, Inspectorii MS vor solicita sprijin suplimentar de la autoritatea locală sau guvernatorii lor și mai mult timp pentru a face îmbunătățirile necesare. Inspectorii MS colaborează cu autoritatea educațională locală în ceea ce privește capacitatea școlii de a se îmbunătăți. Inspectorii MS se vor întoarce de obicei pentru a efectua o inspecție suplimentară a școlii în termen de 12 luni de la publicarea raportului.

Dacă este cazul, școlile vor primi sprijin de la una dintre echipele regionale de îmbunătățire de la Education Scotland. Acestea sunt funcțiile de îmbunătățire și sprijin ale Education Scotland. Aceste echipe ajută școlile să accelereze îmbunătățirea în cadrul școlilor. Aceștia au legătură cu școlile și autoritățile locale pentru a conduce și a realiza lucrări specifice în domenii precum frecvența, obținerea de rezultate sau incluziunea, bunăstarea și egalitatea. Echipele sprijină concentrarea pe învățare și predare și vor sprijini personalul școlii în învățare și conducere profesională. Această echipă asigură, de asemenea, supravegherea furnizării învățării profesionale. Funcția muncii lor evoluează în raport cu nevoile școlilor și ariile autorităților locale.

2. Sprijinirea școlilor cu performanțe mai slabe în îmbunătățirea calității educației: Brigada Zburătoare – Țările de Jos

Autor: Herman Franssen

Cum pot fi ajutate școlile considerate inadecvate de către inspectorat?

Organizația națională a consiliilor școlilor pentru învățământul primar (consiliul național pentru învățământul primar = PO-Council) are la dispoziție un proiect de îmbunătățire în acest scop: Becoming Good Staying Good. Școlile evaluate ca „inadecvate” sau „foarte slabe” de către inspectorat pot aplica pentru acest proiect. Într-un program personalizat, o echipă de experți ajută școala să facă ordine în calitatea de bază a educației. Sprijinul este plătit din fonduri de subvenții puse la dispoziție de guvern. Prin urmare, nu există costuri pentru școlile implicate.

Ce presupune suportul?

Procesul de asistență Becoming Good, Staying Good (BGSB) constă în:

- O analiză a situației școlii
- O discuție despre cum se poate proceda
- Posibilitatea de a beneficia de un consilier extern de la „Brigada Zburătoare”.

Cum funcționează?

Școala poate aplica deja de îndată ce au auzit de la inspectorat că va fi evaluată cu „insuficient” sau „foarte slab”. Urmează o întâlnire inițială cu un membru al personalului BGSB pentru a analiza situația. După aceasta, un consultant extern face o analiză a situației (în termen de patru săptămâni). Această analiză este în concordanță cu evaluarea calității educației efectuată de inspectorat. De asemenea, se uită la funcționarea echipei, a managementului și a altor părți ale organizației. Analistul examinează diverse surse (raportul de inspecție recent, rezultatele testelor) și vizitează școala timp de două până la trei zile. Analistul împărtășește rezultatele conducerii școlii și consiliului de administrație.

Pe baza acestui fapt, consiliul școlar poate solicita unei părți interne sau externe să realizeze un plan de acțiune, împreună cu școala, desigur.

Brigada Zburătoare

După faza de analiză, școala poate apela la ajutorul „Brigăzii Zburătoare”. Brigada Zburătoare este formată din consilieri cu înaltă experiență, care sunt obișnuiți să sprijine școlile în îmbunătățirea calității acestora. Aceștia se concentrează pe acei indicatori ai procesului de predare-învățare (unul sau mai mulți) care au fost evaluați ca insuficienți de către inspectorat. Cum va arăta exact sprijinul este decis în comun de consiliul școlii, școala, analistul, coordonatorul Brigăzii Zburătoare și liderul proiectului.

Rolul inspectoratului educațional.

Nu există nicio implicare a inspectoratului în acest proiect de restabilire a calității educației într-o școală. Imediat după ce o școală este evaluată ca fiind „foarte slabă” de către inspectorat, consiliul școlar semnează un acord de performanță cu inspectoratul cu acorduri de îmbunătățire a calității. După perioada de aproximativ 1 an, inspectoratul evaluează dacă s-a îmbunătățit calitatea educației la școală. Dacă o școală este considerată „foarte slabă”, școala are la dispoziție maximum un an pentru a îmbunătăți educația. Consiliul școlii este responsabil pentru calitatea educației din școală și trebuie, de asemenea, să se asigure că școala se îmbunătățește. Consiliul școlar este obligat să raporteze inspectoratului dacă procesul de îmbunătățire al școlii stagnează. Discuțiile privind progresul dintre inspecție și școală au loc după ce consiliul de administrație indică faptul că procesul de îmbunătățire este în stagnare și dacă inspecția nu are încredere că consiliul școlar ia măsuri adecvate.

Cum pot fi susținute școlile care riscă să devină „inadecvate” sau „foarte slabe”?

Școlile care riscă să devină „inadecvate” sau „foarte slabe” pot primi, de asemenea, sprijin în avans din partea Consiliului PO. Școala are calitatea de bază în ordine, dar rezultatele testelor arată o tendință descendentă? Aceste școli pot folosi programul de sprijin „Becoming Good, Staying Good Plus” pentru a lucra la acest lucru. Împreună cu un consilier extern, lucrează la o autoevaluare și un plan de îmbunătățire.

Ce presupune programul de suport?

Programul de sprijin al Consiliului PO Becoming Good, Staying Good Plus pentru conducătorii de școli (și echipe) constă în:

- Îndrumări de la un consilier educațional cu experiență
- O autoevaluare, pe care școala o poate folosi ca bază pentru un plan anual sau școlar
- Un plan de acțiune pentru anul școlar următor, care vizează îmbunătățirea rezultatelor (și mai mult)

Cum funcționează?

- Introducere. Un ofițer de program contactează școala pentru o întâlnire introductivă. În acest timp, sunt discutate așteptările reciproce, iar directorul oferă informații de bază despre școală și rezultatele acesteia.
- Expert. Pe baza ședinței introductive, școala este pusă în legătură cu un expert care se potrivește problemelor școlii. Expertii programului sunt bine versați în educație și îndrumarea școlilor.
- Autoevaluare. Școala realizează o autoevaluare folosind un format. Expertul urmărește și, în funcție de cerințe, poate oferi asistență. De exemplu, făcând vizite la clasă sau analizând rezultatele testelor. Acest lucru creează o imagine bună a situației de pornire (măsura 0) și a cererii (ajutor).

- Plan de îmbunătățire. Împreună cu expertul, școala întocmește un Plan de acțiune sau un plan de îmbunătățire. Există și un format pentru asta. În plan, școala descrie ce va face în perioada următoare, dar și ce va alege expertul. Expertul poate realiza o zi de studiu pe o anumită temă, poate supraveghea intens câțiva profesori, poate coopera cu supervisorul intern sau poate antrena liderul școlii.
- Începerea. Împreună cu expertul, școala începe să lucreze pentru a obține tot ce este mai bun de la elevii săi și pentru a realiza ambițiile școlii. Lucrul în baza unui plan de acțiune oferă de foarte multe ori energie nouă membrilor personalului unei școli.

3. Sprijin de la egal la egal - Serbia

Autori: Vesna Šaponjić, Gordana Čaprić, Milja Krivokuća

Există două forme de sprijin de la egal la egal aplicate în cadrul sistemului educațional din Republica Serbia:

(a) În conformitate cu Regulile privind dezvoltarea profesională continuă și promovarea carierei, angajații instituțiilor de învățământ pot avansa în carieră în cursul activității și dezvoltării profesionale prin obținerea de titluri la patru niveluri diferite (consilier pedagogic, consilier pedagogic independent, consilier pedagogic superior și consilierul pedagogic de cel mai înalt nivel). După primirea titlului, aceștia sunt calificați să ofere ajutor profesional colegilor din școala lor care au nevoie de ajutor profesional după autoevaluare sau evaluare externă; să participe la monitorizarea dezvoltării competențelor pentru profesia de profesor în școală; să participe la analiza rezultatelor autoevaluării și la propunerea de acțiuni pentru îmbunătățirea activității școlii.

(b) Angajații din instituțiile de învățământ care au obținut rezultate semnificative în practica pedagogică și și-au dobândit reputația profesională devin consilieri-asociați externi (abreviat AEA) printr-o decizie specială a ministrului și sunt în slujba tuturor școlilor care ar dori să îmbunătățească calitatea muncii prin demonstrarea procedurilor și metodelor, desfășurarea unei lecții sau activități demonstrative, prin furnizarea de feedback cu privire la activitățile și acțiunile întreprinse, prin furnizarea de recomandări profesionale pentru îmbunătățirea muncii, totul în cooperare cu consilierul educațional în cadrul evaluării externe și supervizării profesional-pedagogice. Ministerul precizează lista AEA pentru subiecte, grupe de subiecte și domenii, activități și sarcini profesionale (domeniu, incluziune, prevenirea violenței, dezvoltarea culturii democratice, sprijinul pentru limbile minorităților naționale și domeniul educației și educației preșcolare). Un exemplu de sprijin pentru școli de către AEA în domeniul prevenirii violenței este oferit în continuare.

Atunci când se stabilește că instituția are nevoie de asistență în domeniul prevenirii violenței (fie așa cum este înregistrată în evaluare externă, supraveghere profesional-pedagogică, fie prin raportare ad-hoc a cazului de violență), AEA ar trebui: să ofere asistență profesională pentru Echipa de protecție împotriva violenței, director, profesor, educator, consilier; furnizeze feedback cu privire la activitățile și acțiunile întreprinse prin analiza Programului de protecție împotriva violenței, Raportului privind măsurile implementate în domeniul prevenirii violenței, Planurilor de protecție individuală și gradul de includere a rețelei de protecție externă; să ofere recomandări de specialitate instituției pentru îmbunătățirea activității în domeniul protecției împotriva violenței; să organizeze și să participe la activități educaționale în domeniul protecției împotriva violenței. În plus, AEA poate întreprinde și alte activități în domeniul protecției împotriva violenței în conformitate cu nevoile Ministerului, adică administrațiile școlare.

AEA poate avea diferite roluri: operațional - prin sprijinirea instituției în elaborarea unui plan de prevenire și răspuns prin predarea metodologiei de planificare, elemente ale planului operațional de protecție a copiilor sau elevilor, proceduri și protocoale de monitorizare a efectelor activităților întreprinse etc.; informativ - prin furnizarea de informații relevante angajaților în conformitate cu nevoile relevante; analitice - prin monitorizarea măsurilor recomandate; instructiv - prin oferirea de sfaturi, instrucțiuni, propunerea de soluții, precum și consiliere - prin lucrul cu angajații cu privire la probleme specifice.

Pe parcursul lucrului cu diferite instituții, AEA creează și dezvoltă diverse protocoale și proceduri de care aceste instituții au nevoie, cu scopul de a asigura prevenirea violenței de înaltă calitate.

Ca instrument eficient în activitatea lor, aceștia folosesc și lista de verificare a protecției împotriva violenței a unui consilier – asociat extern pentru a monitoriza îndeplinirea obligațiilor instituției privind protecția împotriva violenței, abuzului și neglijenței.

După acțiunile întreprinse de AEA, unei școli sau unei persoane i se oferă sfaturi, recomandări, i se oferă proceduri, activități, acțiuni etc. adecvate pentru îmbunătățirea calității muncii în domeniul prevenirii violenței. Rolul lor de consiliere presupune o relație bazată pe încredere reciprocă, în primul rând din postura de „prieten critic”.

Tipul de sprijin oferit de AEA depinde de nevoia specifică de sprijin a fiecărei instituții individuale. Pentru a oferi sprijin eficient instituțiilor, AEA ar trebui să depună eforturi pentru îmbunătățirea continuă.

Documente și link-uri utile

- [Rulebook on Continuous Professional Development and Career Promotion School Teachers, Preschool Teachers and Expert Associates](#) (RS) (Regulament privind dezvoltarea profesională continuă și promovarea în carieră a profesorilor școlari, profesorilor preșcolari și experților asociați)
- [Rulebook on Professional Pedagogical Supervision](#) / Reguli de Supraveghere Pedagogică Profesională (inclusiv Lista de verificare pentru protecția împotriva violenței a consilierului – asociat extern pentru monitorizarea îndeplinirii obligațiilor instituției privind protecția împotriva violenței, abuzului și neglijenței) (RS)

PARTEA IV: Evaluare externă la nivel de sistem

Acest capitol conține informații despre recomandări și bune practici privind modul în care agențiile de asigurare a calității și altele utilizează rezultatele proceselor de evaluare externă pentru:

1. Rapoarte anuale privind calitatea educației

1.1. Impactul strategic al raportării anuale și ciclice asupra calității școlilor și a sistemului educațional – Serbia

Autori: Jelena Nedeljković, Gordana Čaprić, Jasmina Đelić

Scop

Pentru a informa publicul larg despre calitatea școlilor, se întocmesc rapoarte anuale. Ele oferă, de asemenea, o perspectivă asupra îndeplinirii standardelor de calitate factorilor de decizie, astfel încât intervențiile eficiente la nivelul unităților administrative școlare, precum și la nivel național, să poată fi planificate și implementate.

Raportarea se face și după un ciclu încheiat. Un astfel de raport acoperă toate instituțiile din sistem și reprezintă un fel de foaie de parcurs pentru dezvoltarea ulterioară a sistemului educațional.

Cum funcționează

Rapoartele anuale și ciclice conțin următoarele unități: o prezentare a criteriilor de evaluare, precum și o descriere a metodologiei de evaluare externă, inclusiv criteriile de succes (nivelurile de îndeplinire a standardelor și indicatorilor), o prezentare grafică a rezultatelor evaluării instituțiilor în legătură cu șase domenii de calitate, și interpretare, precum și analiza specială a domeniului *Predare și învățare la școală*, punând accent pe soluții bune și aspecte ale activității școlii care necesită sprijin pentru a atinge calitatea dorită. Aceste analize sunt prezentate separat pentru școlile primare și gimnaziale.

Utilizatorii rapoartelor anuale sau ciclice la nivel administrativ sunt consilieri educaționali care monitorizează dezvoltarea școlilor și implementarea planurilor de acțiune pentru îmbunătățirea școlilor. În plus, acest raport este utilizat pentru analiza comparativă a calității muncii echipelor de evaluatori externi și evaluarea coerenței abordării evaluării. Evaluatorii externi se întâlnesc periodic pe plan intern și discută datele obținute din raportul național din două perspective: ca practicieni autoreflexivi și prieteni critici.

Rapoartele anuale și ciclice sunt, de asemenea, utilizate pentru monitorizarea și crearea politicilor educaționale la nivel național. De exemplu, în cadrul documentelor de politici *Strategia de dezvoltare a educației în Republica Serbia până în anul 2030*¹⁰, raportul anual este o sursă de date pentru atingerea obiectivului specific 1.1 *Îmbunătățirea predării și învățării în învățământul preuniversitar*.

¹⁰ *Strategia de dezvoltare a educației în Republica Serbia până în anul 2030* („Monitorul Oficial al RS”, Nr. 63/21), disponibil la: <http://www.pravno-informacioni-sistem.rs/SlGlasnikPortal/eli/rep/sgrs/vlada/strategija/2021/63/1/reg>

De asemenea, rapoartele sunt folosite pentru a proiecta activități relevante în cadrul Strategiei. De exemplu, pe baza raportului de la primul ciclu de evaluare și a datelor că mai mult de jumătate dintre școli nu îndeplinesc standardul 2.6 (*Profesorul folosește proceduri de evaluare care servesc scopului învățării ulterioare*), în cadrul Strategiei a fost inițiată o acțiune sistemică pe tot parcursul Măsurii 1.2.2 *Îmbunătățirea sistemului și procesului de monitorizare a progresului elevilor*, activitatea 1.2.2.4. *Formarea cadrelor didactice în domeniul elaborării testelor, diferențierii predării și evaluării formative*.

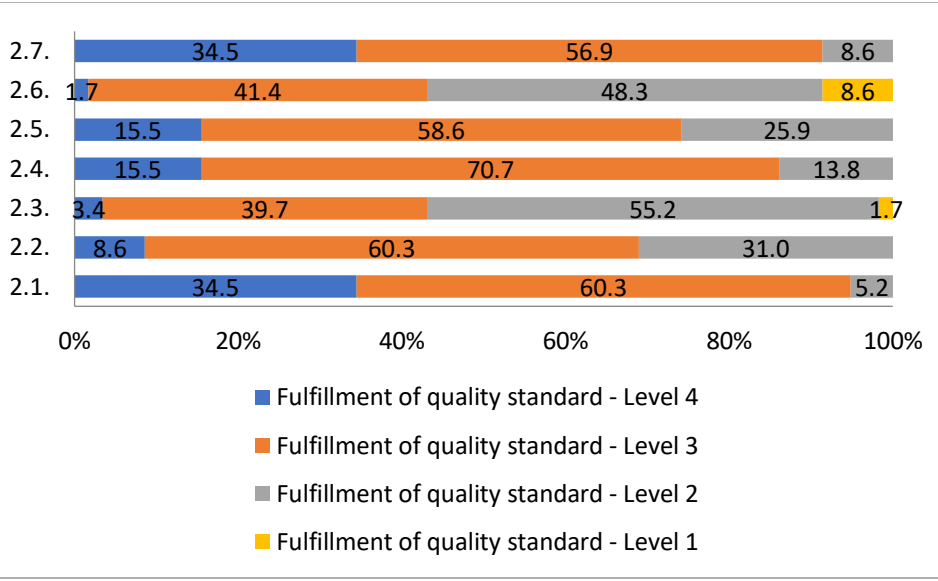
În acest sens, Institutul pentru Calitatea și Evaluarea Educației a conceput două training-uri pentru profesori intitulate *Evaluarea formativă și aplicarea acesteia în mediul digital* și *Formarea profesorilor pentru elaborarea testelor și diferențierea în predare*. Implementarea a început în 2021. În trei ani, aproximativ 10.000 de profesori au participat la aceste două traininguri. Se preconizează ca toți profesorii să fie instruiți până în 2030.

[Rezultatele evaluării externe a școlilor din primul ciclu de evaluare \(2012-2018\)](#)¹¹.



Domeniul Predare și Învățare, Niveluri de îndeplinire a standardelor de calitate

¹¹ Sursa: *Rezultatele evaluării externe a școlilor din primul ciclu de evaluare (2012-2018)*. Disponibil la: [//vrednovanje.ceo.edu.rs/sites/default/files/izvestajiEE/2020_Rezultati%20spoljasnjeg%20vrednovanja%20skola_2012-2018.pdf](http://vrednovanje.ceo.edu.rs/sites/default/files/izvestajiEE/2020_Rezultati%20spoljasnjeg%20vrednovanja%20skola_2012-2018.pdf)



1.2. Starea educației: Rapoarte anuale de evaluare a funcționării sistemului de învățământ în ansamblu – Țările de Jos

Autor: Herman Franssen

În Țările de Jos, guvernul este responsabil pentru organizarea și funcționarea sistemului de servicii educaționale. Ca societate, dorim ca elevii să dobândească cunoștințele și abilitățile care se potrivesc cu abilitățile și talentele lor, astfel încât să poată contribui la societate și la piața muncii. O bună educație este esențială dacă dorim să ne asigurăm că toate funcțiile de bază ale educației sunt îndeplinite. Într-o societate multiformă, aceasta este o necesitate. Un aspect al unei bune educații este că toți elevii se pot dezvolta la potențialul lor maxim și se pot bucura de șanse egale. Aceasta înseamnă că sistemul nostru de învățământ trebuie să funcționeze corespunzător și că toți elevii și studenții trebuie să beneficieze de funcțiile de bază ale sistemului nostru de învățământ: calificare, socializare și alocare, inclusiv selecția și egalitatea de șanse.

Definim calitatea la nivel de sistem ca fiind măsura în care întregul sistem de școli, consiliile de conducere ale școlilor și alți actori reușesc să se asigure că funcțiile de bază ale educației – și anume calificarea, socializarea și alocarea, inclusiv selecția și egalitatea de șanse – sunt implementate cu succes și într-o manieră echilibrată. Aceste funcții de bază reprezintă elementele de bază pentru definirea calității în sistemul de învățământ.

Pentru a monitoriza calitatea sistemului, Inspectoratul Olandez aplică un cadru. Acest cadru descrie funcționarea și calitatea sistemului în raport cu funcțiile de bază ale educației. Acesta oferă un accent pentru a evalua funcționarea sistemului în ansamblu și tendințele și blocajele la nivel de sistem.

Funcțiile de bază sunt enumerate în „Cadrul pentru calitate la nivel de sistem” (A se vedea mai jos). Descrierile identifică cele trei funcții de bază: calificare, socializare și alocare, inclusiv selecția și egalitatea de șanse. Dezvoltarea personală face parte din funcția de bază a socializării. Pe lângă cele trei funcții de bază, sunt descrise și cerințele care trebuie îndeplinite pentru a aborda aceste funcții de bază în mod adecvat.

CADRU PENTRU CALITATEA LA NIVEL DE SISTEM

Funcția de bază: Calificare

Educația oferă elevilor cunoștințele, atitudinile și abilitățile care răspund nevoilor societății și sunt adecvate abilităților și talentelor elevilor.

Descriere

Realizările educaționale și nivelul atins de toți elevii în mod colectiv sunt de un nivel optim, pe diferite grupuri și discipline. Un aspect al acestui lucru este că fiecare elev este alfabetizat și calculează în funcție de abilitățile sale. Performanța educațională este în concordanță cu nevoile societății, ceea ce înseamnă că fiecare elev va putea în cele din urmă să funcționeze bine în societate. În comparație cu tendințele (anterioare), atât naționale, cât și internaționale, există stabilitate sau mișcare în direcția ambițiilor societății. Calitatea evaluării și a examinărilor conduce la declarații relevante și de încredere la nivel de sistem privind nivelul, performanța educațională și nivelurile de referință ale

elevilor. Calitatea curriculum-ului include cunoștințe, atitudini și abilități (digitale) și este evaluată în mod regulat în lumina evenimentelor actuale și a standardelor științifice (internaționale).

Funcția de bază: Socializarea

Educația contribuie la dobândirea abilităților sociale și civice necesare pentru o participare și o contribuție adecvată la societate.

Descriere

Cunoștințele, atitudinea și abilitățile elevilor sunt în concordanță cu nivelul necesar pentru a funcționa corect într-o societate multiformă guvernată de un stat democratic. Aceasta înseamnă abilități sociale și civice și valorile fundamentale ale unui stat democratic, care sunt necesare pentru a participa cu succes la acesta. În evaluarea contribuției educației la societate, rezultatele anterioare obținute în sistemul de învățământ, comparațiile internaționale și cerințele de fond conduc, inclusiv nevoile și ambițiile societății. O societate liberă și multiformă necesită cetățeni care respectă regulile și normele democratice de bază, care își pot forma opinii în mod independent, sunt dispuși să își asume responsabilitatea și sunt echipați pentru a face față diversității.

Funcția de bază: Alocarea, inclusiv selecția și egalitatea de șanse

Elevii urmează o carieră educațională care este în concordanță cu abilitățile și talentele lor și cu cerințele de muncă ale societății.

Descriere

Educația asigură că elevii urmează o carieră educațională adecvată pentru ei și le oferă șanse egale de a participa la tipul de educație care li se potrivește cel mai bine. Educația asigură că elevii reușesc în educația lor (ulterioară) și obțin o calificare care le permite să găsească un loc potrivit pe piața muncii sau să-și continue educația într-un mod adecvat. Referirea la școală, alegerea școlii, tranziția între școli și conexiunile în cadrul educației (incluzive) sunt eficiente și nu împiedică progresul elevilor. Cu alte cuvinte, educația este la fel de accesibilă și disponibilă pentru toți acei elevi care îi aparțin în funcție de abilitățile lor. Există stabilitate sau mișcare în direcția ambițiilor societății în raport cu tendințele (anterioare), atât naționale, cât și internaționale.

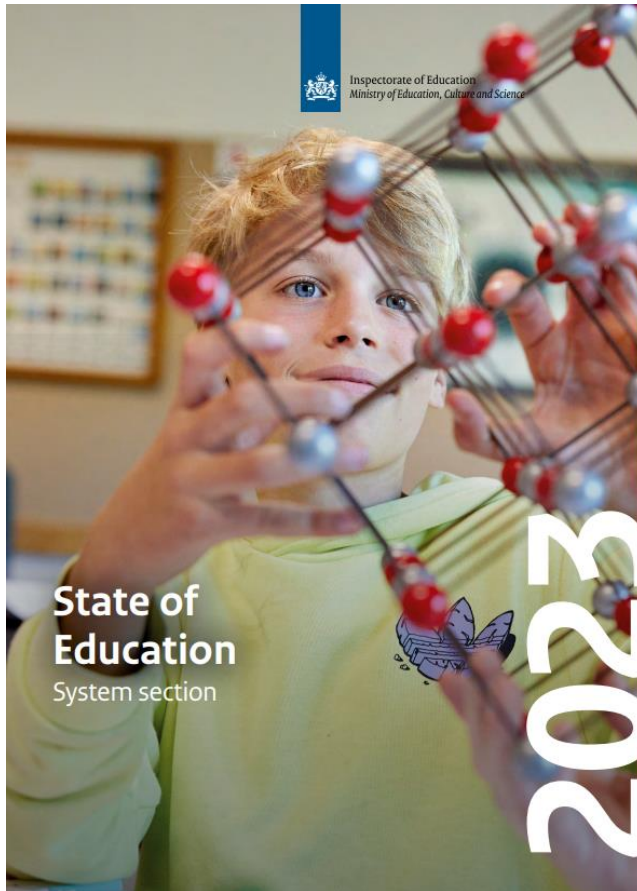
Cerințe pentru îndeplinirea funcțiilor de bază

Educația este dotată cu resurse și organizată în așa fel încât să poată fi asigurată continuitatea și să contribuie la cele trei funcții de bază prezentate mai sus.

Descriere

Educația este organizată astfel încât să poată îndeplini cele trei funcții de bază ale sistemului prin cooperare și o dinamică comună. Buna guvernare și o viziune adecvată a ceea ce trebuie realizat sunt importante în acest sens. Cooperarea între instituții, în vederea realizării educației incluzive, de exemplu, contribuie și la calitatea educației pentru elevi. Resursele și oportunitățile sunt implementate și utilizate în mod adecvat. Există destui membri ai personalului, care sunt echipați corespunzător pentru sarcinile didactice pe care trebuie să le îndeplinească. Resursele, metodele organizatorice și personalul sunt la un nivel acceptabil în raport cu tendințele (anterioare), atât naționale, cât și internaționale, sau se mișcă în direcția ambițiilor societății.

Inspectoratul aplică cadrul pentru a examina cele trei funcții de bază ale educației: calificare, socializare și alocare, inclusiv selecția și egalitatea de șanse, precum și cerințele esențiale pentru fiecare dintre aceste domenii. În raportul anual privind **Starea educației**, inspectoratul descrie performanța la nivel de sistem referitoare la funcțiile și cerințele de bază ale sistemului de învățământ în ansamblu. Inspectoratul oferă o imagine a calității sistemului de învățământ olandez în ansamblu. Privind sistemul în ansamblu, ne ajută să înțelegem, de exemplu, progresul elevilor prin sistemul educațional, blocajele din jurul tranziției între sectoarele educaționale și egalitatea/inegalitatea de șanse.



În **supravegherea la nivel de sistem** sunt implicați o serie de pași. Inspectoratul:

- monitorizează tendințele și evoluțiile din cadrul sistemului educațional olandez.
- analizează unde lucrurile merg bine, dar reflectă și asupra problemelor care pot prezenta un risc pentru calitate în întregul sistem.
- se asigură că principalele riscuri și probleme care sunt identificate în sistemul de învățământ sunt prioritizate, iar Inspectoratul raportează asupra acestora în fiecare an în „Starea educației”.
- intervine acolo unde este cazul, în baza sarcinii supervisorului de a stimula îmbunătățiri.

Un departament special de la Inspectoratul Olandez monitorizează sistematic evoluțiile din sistemul de învățământ folosind cadrul descriptorilor de calitate la nivel de sistem. Ei analizează modul în care toate consiliile de conducere și școlile îndeplinesc cele trei funcții de bază: calificare, socializare și alocare, inclusiv selecția și egalitatea de șanse. Dar ei analizează și condițiile care sunt esențiale pentru aceasta: eficiență, așa cum o demonstrează disponibilitatea și cheltuirea resurselor financiare, politica de personal, asigurarea calității și conduita administrativă.

Datele sunt colectate din diverse surse în scopul monitorizării și analizei ulterioare. Sunt utilizate datele existente, date din supravegherea la nivel de sistem și la nivel de instituție (inspecții școlare), semnale primite și, de asemenea, prin vizite tematice la școală.

Inspectoratul folosește și date pe care consiliul de conducere a școlii le are la dispoziție. Pe lângă aceasta, sunt folosite și date de la alte organizații și din cercetări academice. Inspectoratul analizează majoritatea datelor cel puțin o dată pe an, dar poate efectua și mai multe analize pe an.

Anexe:

- Rapoarte anuale:

<https://english.onderwijsinspectie.nl/documents/annual-reports/2023/5/31/state-of-education-2023>

- A se vedea capitolul 3 (despre supravegherea la nivel de sistem) din Cadrele de inspecție:

<https://english.onderwijsinspectie.nl/inspection/inspection-of-schools-by-the-dutch-inspectorate-of-education/the-2021-inspection-frameworks>

2. Evaluarea tematică

2.1. Evaluarea tematică / axarea pe domenii sau teme specifice – Suedia

Autori: Anna Göthner, Susanne Vinell and Lars Thornberg

Inspectoratul școlar suedez este responsabil de supraveghere și asigurarea/evaluarea calității. Mai jos descriem evaluările noastre tematice ale calității și raportul scris rezultat.

În evaluările tematice ale calității, vizităm 30 de școli și evaluăm calitatea activității lor într-un anumit domeniu/temă. De exemplu, recent am evaluat eforturile școlilor de a încuraja și de a spori interesul elevilor pentru lectură și modul în care aceștia lucrează pentru a promova obiceiuri bune de lectură. De obicei, evaluările tematice ale calității au două întrebări principale (De exemplu, o întrebare poate fi: „*În ce măsură este activitatea școlilor pentru promovarea lecturii strategică și durabilă?*”). Pentru fiecare întrebare există în jur de trei „criterii de calitate” care specifică aspectele pe care inspectorii trebuie să le inspecteze pentru a răspunde la întrebări. În cadrul fiecărui criteriu specificăm ce înseamnă calitate înaltă și calitate scăzută. Criteriile de calitate și ceea ce constituie calitate înaltă și scăzută se bazează în principal pe cercetări și studii anterioare.

Cele 30 de școli sunt evaluate și apoi primesc un raport/decizie. Acest raport/decizie individuală descrie rezultatele evaluării și care (dacă există) aspecte ale activității/practicilor școlii au o calitate scăzută și, prin urmare, trebuie îmbunătățite.

În plus, Inspectoratul întocmește un raport de ansamblu care este publicat pe site-ul nostru. În acest raport, descriem tema și de ce și cum a fost evaluată și prezentăm constatările generale și rezultatele din școlile vizitate. De asemenea, evidențiem exemple bune, precum și riscuri și tragem concluzii. Unul dintre scopurile raportului general este de a răspândi exemple bune și de a permite un proces de învățare în toate școlile, nu doar în cele 30 de școli care au fost evaluate. Raportul general poate fi, de asemenea, o modalitate de a pune în lumină un anumit subiect/temă și importanța acesteia pentru educația elevilor. Uneori, aceste rapoarte atrag atenția presei și declanșează o dezbateră publică pe tema subiectului în cauză. Pe lângă școli și organizatori, rapoartele pot fi de interes pentru cercetători, politicieni și publicul larg.

2.2. Principiile inspecției tematice și implementarea acesteia – Scoția

Autor: Tracie McEwan

Rapoartele tematice naționale ale Inspectorilor Majestății Sale (MS) ai Educației din Scoția descriu practica curentă privind aspectele cheie ale educației scoțiene. Acestea pot implica o echipă intersectorială de inspectori care prelevează școli și locații din toată Scoția. Rapoartele tematice naționale:

- stimulează reflecția profesională;
- promovează îmbunătățirea prin împărtășirea mai largă a ceea ce funcționează și evidențierea caracteristicilor furnizării de înaltă calitate care au un impact pozitiv asupra elevilor;
- oferă asigurarea unor aspecte ale educației părților interesate;
- informează miniștrii cu privire la sfatul Inspectorilor MS; și
- consolidează capacitățile în sistemul de învățământ.

Inspecțiile tematice au scopul explicit de a explora un domeniu prioritar mai în profunzime decât este posibil în cadrul obiectivelor și constrângerilor altor forme de inspecție. În ultimii ani, Inspectorii MS au întreprins de obicei trei sau patru inspecții tematice într-o sesiune academică.

Primele principii pentru inspecțiile tematice:

- **Proprietatea părților interesate** stă la baza fiecărei etape a sarcinii; inspecțiile tematice ar trebui privite ca oportunități dinamice pentru implicarea părților interesate.
- **Evoluțiile cheie și temele emergente** ar trebui comunicate pe toată durata sarcinii.
- **Construiește munca în echipă pe parcursul sarcinii: rezumază, dezvoltă, antrenează și sprijină membrii echipei.**
- **Revizuieste, reflectă și perfecționează** pe măsură ce sarcina progresează. Își propune să facă tematica mai productivă și să obțină un impact mai mare decât cele care au fost realizate anterior.
- Planifică **acțiuni de urmărire explicite** care vor maximiza influența raportului de inspecție.

Temele din rapoartele naționale de inspecție sunt sugerate dintr-o varietate de surse. De exemplu, miniștrii guvernamentali ar putea solicita informații despre comportamentul în școli sau ar putea fi identificat un domeniu de interes public național, cum ar fi bunăstarea tinerilor în urma pandemiei de COVID-19. Orice sugestie trebuie să fie aprobată de liderii seniori ai Inspectorilor MS, inclusiv directorul strategic și inspectorul șef al școlilor. Propunerea va fi redactată de către Inspectorii MS într-un proces de planificare cunoscut sub numele de mandat. Mandatul este discutat de echipa de conducere de control ca parte a procesului de guvernare și responsabilitate. Se așteaptă ca toate rapoartele naționale să urmeze acest proces care asigură că proiectul este dotat cu resursele adecvate prin implicarea colegilor cei mai potriviți pentru sarcină.

Inspectorii MS își pot dezvolta propriile idei și pot sugera o evaluare națională. Dacă un inspector MS are o sugestie pentru o evaluare tematică, va trimite o lucrare liderilor superiori. Acest document ar trebui să prezinte clar motivele pentru care a fost efectuată lucrarea, pentru domeniul de interes. Dacă cazul este mandatat, un membru al echipei de lider senior (SLT) va sponsoriza și va supraveghea proiectul. Liderul senior va deveni „sponsorul mandatului”, deși activitatea de inspecție va fi condusă de un inspector

principal MS. Sponsorul mandatului va ajuta liderul prin sprijin critic și provocare pentru a se asigura că mandatul contribuie la obiectivele generale ale organizației.

Dacă inspectorii MS iau în considerare să sugereze un raport național, ei trebuie să se asigure că:

- scopul raportului național este clar;
- propunerea are o bază clară de dovezi;
- există un plan clar pentru întreprinderea muncii de teren;
- este numit conducătorul mandatului;
- este numit sponsorul proiectului;
- au fost alocate resurse;
- știu cum va fi împărțit raportul cu sistemul educațional mai larg¹²;
- sunt clari cu privire la modul în care concluziile raportului vor fi comunicate clar; și
- parametrii succesului sau o evaluare sunt clar conturate pentru proiect.

¹² Persoana principală și sponsorul pot fi de acord cu acest lucru. Există permisiunea de a fi creativ în ceea ce privește modul în care partajăm raportul cu sistemul.

3. Îmbunătățirea continuă a cadrului legal

3.1. Continuous improvement of the legal framework and the methodology of external evaluation – Serbia

Author: Gordana Čaprić, Jasmina Đelic, Jelena Nedeljković

Din 2008 până în 2010, Institutul pentru Calitatea și Evaluarea Educației (IEQE) și Ministerul Educației din Republica Serbia au colaborat cu Inspectoratul Olandez și Conferința Internațională Permanentă a Inspectoratelor (SICI) pentru a crea o metodă de evaluare externă și un cadru detaliat al calității școlare. Acest cadru a inclus șapte domenii de calitate, 30 de standarde și 158 de indicatori și a fost utilizat în timpul primului ciclu de evaluare din Serbia, din 2012 până în 2017.

Revizuirea cadrului de evaluare și a metodologiei este planificată ca o activitate regulată după fiecare ciclu pentru a asigura calitatea sistemului de evaluare școlară. Ca parte a acestui proces, în 2017 a fost înființat un grup de lucru, format din reprezentanți ai școlilor, oficiali guvernamentali și IEQE, cercetători, cadre didactice și sindicate ale profesorilor pentru a revizui cadrul.

Acest grup de lucru a finalizat două seturi de activități.

În 2017, grupul de lucru s-a concentrat pe îmbunătățirea cadrului de calitate prin revizuirea standardelor și indicatorilor. Ei au strâns date relevante din diverse surse, inclusiv literatură, precum analize comparative privind practicile de evaluare externă în Europa (rețeaua Eurydice), alte cercetări despre medii eficiente de predare și susținere pentru a obține rezultate mai bune ale elevilor, rapoarte de reflecție ale evaluatorilor externi etc. Ei au analizat rezultatele primului ciclu de evaluare externă, testând fiabilitatea și validitatea cadrului de calitate, inclusiv analiza Teoriei răspunsului la item (IRT)¹³. Ei au folosit, de asemenea, date din opt sondaje limitate, care au inclus participarea a 1.700 de profesori.

Pe baza surselor disponibile, grupul de lucru a revizuit cadrul standardelor de calitate, care a fost validat printr-un studiu pilot în 19 școli. În baza rezultatelor, a fost finalizat cadrul de calitate, cu șase domenii de calitate, 24 de standarde și 124 de indicatori. Grupul de lucru a fuzionat două domenii și a exclus unele standarde și indicatori care nu au funcționat suficient de bine. Au introdus noi indicatori de calitate (cum ar fi predarea prin proiect, maturitatea digitală a școlii, învățarea orizontală ca formă de cooperare între școli etc.). Ele stabilesc, de asemenea, cerințe mai complexe pentru școli în anumite aspecte ale muncii (de exemplu, monitorizarea progresului elevilor, planificarea și programarea operațională, participarea esențială a părinților la activitatea școlii, dezvoltarea profesională a profesorilor, responsabilitatea directorului pentru dezvoltarea școlii etc.). În final, au adăugat câteva cerințe din legea educației (2017) pentru a evidenția calitatea și eficiența acțiunii în toate aspectele muncii școlilor. Cadrul îmbunătățit al calității a fost publicat în 2018.

¹³ Teoria răspunsului la item (IRT) este unul dintre modelele matematice care încearcă să stabilească o legătură între proprietățile itemilor de pe un instrument, indivizii care răspund la acești itemi și trăsătura subiacentă fiind măsurată. IRT este un model standard utilizat în educație. Este foarte complicat de explicat în câteva propoziții. În acest text, acest termen se utilizează pentru a oferi o idee statisticienilor din agenții, ca să-l folosească în acest scop.

În 2018, după revizuirea standardelor, a fost îmbunătățită și metodologia de evaluare. Grupul de lucru a elaborat chestionare pentru a evalua atitudinile și opiniile angajaților din educație cu privire la procedurile de evaluare, inclusiv impactul evaluării externe asupra dezvoltării școlii. Chestionarele au fost testate pe 300 de respondenți și au fost supuse unor verificări psihometrice. Cercetarea cantitativă a fost efectuată pe un eșantion reprezentativ de școli, inclusiv 600 de reprezentanți ai conducerii școlilor și 5.300 de profesori care au oferit feedback cu privire la procedurile de evaluare și efectele evaluării externe. De asemenea, au fost efectuate cercetări calitative pentru a aprofunda înțelegerea datelor obținute. În total, au fost organizate 20 de ateliere în șapte școli primare și nouă școli secundare din diferite regiuni ale Serbiei. Aproximativ 200 de profesori și asociați ai echipelor de autoevaluare școlare au participat la discuțiile legate de o analiză aprofundată a standardelor și indicatorilor și o analiză critică a procesului de evaluare externă pentru a obține feedback pentru îmbunătățirea sistemului de evaluare externă. De asemenea, aproximativ 100 de evaluatori externi autorizați au avut, de asemenea, mai multe întâlniri pentru a discuta punctele forte și provocările în utilizarea standardelor și procedurilor de evaluare specifice.

Luând în considerare perspectivele tuturor participanților activi la evaluarea școlară, pe baza acestor date, grupul de lucru a revizuit metodologia de evaluare, care a fost publicată în 2019. Metodologia revizuită include inovații precum angajarea asociaților externi (profesorii) în evaluarea externă a școlii, feedback de la profesori și alți angajați ai școlii despre observarea clasei și o modalitate de efectuare a evaluării, precum și modificări în calculul notei finale.

Revizuirea cadrului de calitate și a metodologiei a durat doi ani, ducând la publicarea a două regulamente care conțin standarde, indicatori și proceduri de evaluare. Evaluarea în baza acestor reglementări a început să fie efectuată în 2020, anul în care a început noul ciclu de evaluare.

Anexe:

- [Regulament privind standardele de calitate pentru activitatea instituțiilor](#) (în sârbă)
- [Regulament privind evaluarea calității activității instituției](#) (în sârbă)

3.1. Îmbunătățirea continuă a cadrului legal – Țara Galilor

Autor: Mamta Arnott

În practica Inspectoratului pentru Educație și Formare al Majestății Sale din Țara Galilor, modificări minore la ceea ce inspectăm sunt efectuate în mod regulat, de exemplu, pentru a reflecta modificările actuale ale legii sau îndrumărilor pentru școli. În mod similar, ne actualizăm abordările cu privire la modul în care inspectăm, ca parte a îmbunătățirii noastre continue.

O revizuire completă a cadrului este efectuată în timpul fiecărui ciclu. Se bazează pe

- o revizuire retrospectivă a inspecțiilor dintr-un ciclu anterior, inclusiv constatările din cele mai recente rapoarte anuale ale noastre
- noi îndrumări pentru școli
- evoluțiile actuale în educație la nivel de politică
- cele mai bune practici identificate prin inspecție
- constatările propriilor evaluări tematice sau cercetări externe
- consultarea cu părțile interesate cheie din educație, cum ar fi profesioniștii din domeniul educației, sindicatele din predare și conducere, inspectoratele partenere, părinții și îngrijitorii, cursanții, organizațiile din sectorul terț, guvernul galez.

4. Dezvoltarea profesională continuă a personalului din educație pentru a participa în evaluarea externă

4.1. Sprijinirea și consolidarea capacității părților interesate din școală de a participa la inspecție/evaluarea externă și autoevaluare - Irlanda

Autori: Pádraig Mac Fhlannchadha, Suzanne Conneely, An Roinn Oideachais

În conformitate cu Codul nostru de practici, disponibil [aici](#) pe www.gov.ie, Inspectoratul Irlandez al Departamentului pentru Educație se angajează să fie deschis și transparent în ceea ce privește procesele noastre de inspecție. În consecință, ne asigurăm că școlile și alte instituții educaționale și părțile interesate din școli și instituții au toate informațiile relevante despre modul în care efectuăm inspecțiile și despre cum se pot aștepta să participe la inspecțiile noastre.

Ghidurile noastre de inspecție publicate, disponibile [aici](#) pe www.gov.ie, oferă o imagine de ansamblu asupra abordării noastre în materie de inspecție și a tipurilor de activități în care ne angajăm în gama de modele de inspecție pe care le folosim. Informații mai specifice despre desfășurarea unei inspecții într-o școală individuală sunt furnizate în comunicare scrisă (e-mail sau scrisoare) și o conversație telefonică cu directorul școlii sau managerul instituției de învățământ înainte de inspecție. În cazul evaluărilor la nivelul întregii școli, o imagine de ansamblu asupra inspecției este oferită într-o întâlnire de preevaluare cu conducătorii școlii și personalul.

Am publicat webinarii și pliante informative disponibile [aici](#) pe www.gov.ie pentru părinți și pentru copii/tineri despre modul în care efectuăm inspecțiile. Luând în considerație articolul 12 din Convenția Națiunilor Unite cu privire la drepturile copilului (1989) și Modelul Lundy de participare (2007), ne-am dezvoltat abordarea cu privire la modul în care ne angajăm cu copiii și tinerii în focus grupuri în timpul inspecției. Acum adoptăm o abordare care respectă drepturile și se bazează pe punctele forte; aceasta include participarea voluntară, informată, acordul copiilor/tinerilor și consimțământul părinților lor de a participa la focus grup. Oferim copiilor și tinerilor informații prealabile despre inspecție și despre opțiunile acestora. În timpul procesului de inspecție, alocăm timp pentru a construi capacitatea copiilor/tinerilor de a participa cât mai deplin și cu încredere posibil în focus grup. Un scurt videoclip pentru copii și tineri pentru a explica modul în care inspectorul va interacționa cu ei în timpul inspecției, în special în focus grupuri, este disponibil [aici](#). În prezent, lucrăm la includerea unei pagini de raport pentru tineri ca parte a raportului de inspecție publicat pentru anumite modele de inspecție. Un webinar pentru educatori, pentru a explica de ce și modul în care Inspectoratul adoptă o abordare care respectă drepturile în interacțiunile noastre cu copiii/tinerii în timpul inspecției, este disponibil [aici](#) pe www.gov.ie.

În timpul inspecțiilor, ne angajăm cu părțile interesate în mai multe moduri, ca parte a colectării noastre de dovezi cu privire la calitatea furnizării și a practicii în școli individuale și în alte instituții educaționale. În funcție de tipul de inspecție, acest angajament poate avea loc prin întâlniri cu conducătorii școlilor, profesorii, părinții și copiii/tinerii. De asemenea, efectuăm sondaje în timpul unor modele de inspecție. La sfârșitul vizitelor la sălile de clasă și la instituții, oferim feedback profesorilor și altor practicieni din domeniul educației. La sfârșitul fiecărei inspecții, oferim feedback oral conducătorilor școlii; la sfârșitul evaluărilor întregii școli, oferim feedback consiliului de conducere al școlii și personalului didactic.

Ne consultăm cu părțile interesate din educație reprezentând managerii și liderii școlilor, profesorii, părinții și copiii/tinerii atunci când dezvoltăm noi abordări și modele de inspecție. O parte cheie a procesului

nostru de dezvoltare a inspecției implică lucrul cu un eșantion de școli și obținerea de feedback de la școli cu privire la proces.

Întrucât considerăm inspecția externă și internă ca procese complementare, inspectoratul nostru sprijină școlile să își dezvolte capacitatea de a se angaja în autoevaluarea școlară (ESS). Acest lucru se întâmplă în mai multe moduri, inclusiv prin efectuarea de vizite de consiliere, evaluarea angajamentului școlii cu ESS în timpul inspecțiilor, furnizarea de resurse și publicarea unui buletin informativ ESS. De asemenea, au început lucrările inițiale de lucru cu un eșantion mic de școli pentru a le sprijini în evaluarea unui aspect al predării și învățării ca parte a autoevaluării școlii.

Toți cei care sunt recrutați în Inspectoratul nostru sunt profesori calificați sau educatori în primii ani și au experiență în predare. La numire, noii inspectori sunt supuși unui program intensiv de inițiere care durează până la patru luni privind elementele cheie ale inspecției și raportării. Programul implică prezentări, auto-studiu, reflecție profesională, urmărirea inspecțiilor și susținerea rolurilor de inspecție.

4.2. Sprijinirea și consolidarea capacității inspectorilor de la egal la egal – Țara Galilor

Autor: Mamta Arnott

Recrutați și instruiți de Inspectoratul pentru Educație și Formare al Majestății Sale din Țara Galilor, inspectorii colegi de școală (PI) sunt membri cu drepturi depline ai unei echipe de inspecție, contribuind la toate arile de inspecție. Toate echipele de inspecție au un inspector coleg ca membru al echipei. În școlile mai mari/Unitățile de referință pentru elevi (PRU), pot exista mai mult de un PI în echipă. Ei scriu, de asemenea, părți din raportul de inspecție. Inspectorii colegi sunt o parte neprețuită a procesului de inspecție, deoarece implicarea lor ajută la crearea unei înțelegeri comune a așteptărilor în sistemul educațional. Alăturându-se echipelor de inspecție, inspectorii colegi au posibilitatea de a vedea practica diferită de a lor și de a-și perfecționa abilitățile analitice pentru a-i ajuta să-și dezvolte capacitatea în sectorul lor. Există aproximativ 1.000 de inspectorii colegi în toată Țara Galilor.

Recrutăm inspectorii colegi de la furnizori, inspectăm autoritățile locale și serviciile regionale de îmbunătățire. Pentru a deveni inspector coleg, membrul personalului trebuie să îndeplinească următoarele criterii:

1. Sunt membri ai echipei de conducere (minimum doi ani)
2. Să aibă aprobarea directorului lor.

Criteriile de eligibilitate pentru alte sectoare decât școlile pot varia.

Oferim instruire inițială riguroasă pentru inspectorii colegi. Inspectorii colegi trebuie să participe la cursuri anuale de actualizare ca o condiție a implicării lor.

În timpul unei inspecții, un inspector coleg va:

- asuma responsabilitatea unică sau în comun cu alt coleg pentru inspectarea și raportarea cu privire la un aspect al unui domeniu de inspecție;
- contribui la o bază mai largă de dovezi prin observarea predării și învățării, întâlniri cu elevii, personalul și părinții și revizuirea dovezilor, inclusiv munca elevilor.

Inspectorul raportor dirijează și gestionează activitatea inspectorului coleg.

Pentru mai multe informații, consultați: [Inspector Roles](#)

Munca noastră cu inspectorii colegi (de la egal la egal) este o componentă importantă a efortului nostru de a consolida capacitatea în sectorul educației, care este unul dintre obiectivele noastre strategice de bază.

4.3. Dezvoltarea cunoștințelor și abilităților în domeniul educațional - Țara Galilor

Autor: Mamta Arnott

Inspectoratul pentru Educație și Formare din Țara Galilor (Estyn) contribuie în mai multe moduri la dezvoltarea cunoștințelor și abilităților în domeniul educațional:

- Îndrumări suplimentare

Esyn publică o serie de îndrumări suplimentare pentru utilizare de către furnizori cu privire la diferite aspecte ale activității lor, pentru a-i ajuta să înțeleagă abordările de inspecție în aceste domenii. Îndrumările suplimentare le oferă informații axate pe un anumit domeniu și sunt concepute pentru a promova răspândirea celor mai bune practici. Exemple de îndrumări privind:

- Nevoi suplimentare de învățare
- Inspectarea atitudinilor față de învățare
- Ascultarea elevilor la inspecție
- Reducerea impactului sărăciei asupra nivelului educațional și bunăstării
- Inspecția matematicii în școli

Pentru a vedea întreaga gamă de îndrumări suplimentare, aruncați o privire la <https://www.estyn.gov.wales/improvement-resources>

- Împărtășirea practicilor eficiente

Când inspectorii de la Estyn văd o practică interesantă în timpul unei inspecții sau al unei lucrări tematice, sunt întotdeauna dornici să o împărtășească. Esyn invită școlile și alți furnizori să scrie studii de caz atunci când Esyn consideră că au ceva important de împărtășit. În timpul pandemiei, Estyn a împărtășit scurte camee despre modul în care diferiți furnizori și-au adaptat activitatea pentru a sprijini elevii și a oferi învățământ la distanță.

O gamă completă de studii de caz și camee poate fi găsită pe:

www.estyn.gov.wales/improvement-resources

Anexă

- [Rolurile inspectorilor](#)

4.4. Rolul inspectorilor laici și al reprezentanților școlilor în echipele de evaluare externă și dezvoltarea capacităților acestora - Țara Galilor

Autor: Herman Franssen¹⁴

Inspectori colegi, inspectori laici și nominalizați

În Țara Galilor, toate echipele de inspecție au un inspector coleg (PI) ca membru al echipei (așa cum este descris în capitolul anterior). În școlile/furnizorii mai mari, poate exista mai mult de un PI. Uneori, consilierii care lucrează în serviciile regionale de îmbunătățire a școlilor se alătură echipelor de inspecție în acest rol. Ei fac parte integrantă din echipa de inspecție. Inspectorii de echipă și inspectorii colegi își pot

¹⁴ bune practici bazate pe profilul Inspectoratului pentru Educație și Formare din Țara Galilor (Estyn) publicat pe site-ul Conferinței Internaționale Permanente a Inspectoratelor – SICI

asuma responsabilitatea pentru colectarea de dovezi pentru a informa evaluarea echipei cu privire la diferite aspecte ale inspecției.

În plus, echipei de inspecție i se poate alătura un inspector laic (LI). LI nu este un profesor calificat și nu are experiență de lucru în școli, deși în mod normal au experiență în munca comunitară de o anumită formă. Ei aduc o dimensiune diferită de non-specialist („laic”) muncii echipei. Toți LI sunt instruiți și evaluați de către Estyn și contractați pentru a lucra la inspecții specifice. În Țara Galilor, fiecare echipă de inspecție școlară întreținută include un inspector laic. Inspectorul laic ia în considerare cum este să fii un elev în școală și raportează echipei de inspecție (inclusiv nominalizaților). Opiniile lor ajută la informarea activității în desfășurare a echipei. În mod normal, inspectorul laic se alătură echipei pentru o zi a săptămânii de inspecție.

De asemenea, echipa de inspecție se poate îmbogăți prin prezența nominalizatului. Nominalizatului este un membru senior al personalului de la furnizorul care este inspectat, care a fost invitat de echipă și nominalizat de școală pentru a lucra cu echipa de inspecție. În practică, aproape toate școlile acceptă invitația, dar nu este o cerință. Nominalizatului ar trebui să aibă suficientă vechime în muncă pentru a acționa ca legătură între școală și echipa de inspecție, de exemplu, directorul sau un membru al echipei de conducere. În puținele cazuri în care persoana nominalizată nu este directorul, este important ca inspectorul raportor să țină o scurtă întâlnire zilnică cu directorul pentru a clarifica problemele de inspecție și constatările ample, emergente, ale echipei de inspecție.

PARTEA V. Asigurarea calității procesului de evaluare externă

Acest capitol conține informații despre recomandări și bune practici în asigurarea calității procesului de evaluare externă.

1. Reguli și proceduri interne la nivelul agențiilor de asigurare a calității

*1.1. Proceduri interne pentru echipa de evaluare externă – Kosovo**

Autor: Donjeta Nimani Binçe

Procesul de validare și acreditare a instituțiilor de învățământ și formare profesională (VETI)¹⁵ din Kosovo este condus de Autoritatea Națională de Calificare (NQA).

Procesul de acreditare (ca proces de evaluare externă) asigură că instituțiile îndeplinesc criteriile și standardele de calitate pentru furnizarea și evaluarea calificărilor/modulelor din Cadrul Național al Calificărilor din Kosovo.

În vederea desfășurării procesului de evaluare, acesta este reglementat de instrucțiunea administrativă privind principiile generale, responsabilitățile și procedurile de validare a calificărilor și acreditare a instituțiilor. Aceste proceduri stabilesc responsabilitățile echipei de evaluare externă pe care o numim echipa de experți (ET).

Echipa de experți este responsabilă să evalueze calificarea și documentația instituțiilor și alte documente în conformitate cu ghidurile NQA.

Membrii echipei de experți sunt îndrumați să urmeze procedurile, criteriile și cerințele pe baza liniilor directoare care sunt elaborate în baza instrucțiunilor administrative pentru proceduri, cum ar fi sarcinile experților.

În plus, experții sunt recrutați prin anunț public prin concurs public pentru validarea calificării și acreditarea instituțiilor. Lista experților externi este aprobată de consiliul de conducere și, pe baza acesteia, se creează un grup de experți utilizați pentru o anumită instituție și calificări specifice.

Membrii echipei de experți sunt îndrumați de personalul NQA să urmeze aceste proceduri:

1. Membrii echipei de experți vor analiza cererile depuse și alte dovezi pentru validarea calificării și acreditării instituțiilor
2. Efectuarea vizitei
3. Colaborează cu alți membri ai comisiei, discută și armonizează opiniile acestora
4. Contribuie la elaborarea raportului de evaluare externă în baza constatărilor și recomandărilor referitoare la proces.

¹⁵ Instituțiile de învățământ și formare profesională se referă la instituțiile care oferă calificări VET (școli, centre de formare, academii etc.)

Pe lângă acestea, membrii echipei de experți sunt îndrumați să evalueze programele pe baza standardului ocupațional, care este un document ce reflectă cunoștințele, abilitățile și competențele cerute de sarcinile și activitățile de muncă ale anumitor ocupații și nevoile pieței muncii.

Conform cadrului legislativ, fiecare curriculum ar trebui să se bazeze pe funcțiile și cerințele standardelor ocupaționale.

Pentru a dovedi că evaluarea externă se face în conformitate cu cadrul legislativ și alte documentații echipei de experți i se prezintă documente precum:

- Lista de verificare pentru documentul necesar procesului de acreditare și validare (Exemplu nr.1)
- Cereri la VETI și alte dovezi
- Cadrul Național al Calificărilor
- Instruire Administrativă
- Standardul ocupațional
- Model de raport de evaluare
- Declarație de prevenire a conflictului de interese

În timpul evaluării materialelor, fiecare membru al echipei de experți va avea aceleași responsabilități, dar unul dintre ei va conduce procesul.

Autoritatea Națională pentru Calificări monitorizează¹⁶ și coordonează continuu procesul de validare și acreditare. Fiecare cerere și contact cu instituția evaluată se face prin AKK..

Anexe

- Lista de verificare a documentelor necesare procesului de acreditare și validare (Doc.1)
- Cereri VETI și alte dovezi
- Cadrul Național al Calificărilor (Doc. 2)
- Instruire Administrativă (Doc. 3)
- Standard ocupațional (Doc. 4)
- Model de raport de evaluare (Doc. 5)
- Declarație de prevenire a conflictului de interese (Doc. 6)
- Ghid pentru echipa de experți externi (Doc. 7)
- Anunț public prin concurs public (Doc. 8)

¹⁶ Monitorizarea este un proces de control al calității și se aplică periodic prin colectarea sistematică a informațiilor cantitative și calitative. Procesul de monitorizare include revizuirea și raportarea constatărilor privind implementarea procesului de asigurare a calității. Pe lângă monitorizarea continuă, există și monitorizare la necesitate (ad-hoc) și se face fie cu sau fără avertisment. Monitorizarea este efectuată de experți în asigurarea calității și experți în calificare. Acest lucru permite NQA să aibă o imagine de ansamblu clară asupra performanței furnizorilor de evaluare. NQA, pe această bază, face aranjamentul furnizorului, în timp ce, în cazul neîndeplinirii criteriilor definite în cazul acreditării, acreditarea se retrage. Procesul de monitorizare oferă o abordare de sprijin și consiliere, pentru acțiuni eficiente care trebuie întreprinse pentru a asigura calitatea.

1.2. Proceduri interne ale unei agenții de asigurare a calității care reglementează implementarea evaluării externe – Muntenegru

Autori: Vesna Babović, Dragan Berilažić, Ivan Marković, Vladislav Koprivica

Documentul *Reguli și proceduri de cooperare între instituțiile de învățământ și centrele de învățământ profesional la determinarea calității activității educațional-pedagogice în cadrul instituțiilor* a fost elaborat ca urmare a organizării și implementării evaluării externe comune a instituțiilor (generale și VET). Acesta specifică activitățile, promotorii de acțiuni și calendarul de implementare, precum și formularele utilizate în timpul organizării și implementării procesului (Planul de supraveghere și Raportul privind implementarea supravegherii¹⁷). Activitățile specificate acoperă toate fazele procesului de evaluare externă, și anume:

- Pregătirea pentru vizite la fața locului,
- Efectuarea unei vizite la fața locului,
- Redactarea raportului.

Activitățile de pregătire pentru vizita la fața locului se desfășoară în Faza I. Acestea includ următoarele:

- Notificare asupra planului săptămânal de supraveghere în conformitate cu Planul anual,
- Constituirea unei echipe de supraveghere,
- Notificarea instituției cu privire la momentul supravegherii și obligațiile acestora,
- Schimb de documente în cadrul echipei de supraveghere,
- Elaborarea unui plan al vizitei la fața locului și atribuirea unor sarcini speciale membrilor echipei,
- Organizarea sondajelor cu profesorii, părinții și elevii.

În cadrul Etapei II - Efectuarea unei vizite la fața locului, procedura specifică activitatea care presupune asigurarea spațiului și condițiilor adecvate pentru lucrul supraveghetorilor.

În cadrul Fazei III - Întocmirea raportului, procedura precizează activități referitoare la depunerea Raportului de Implementare a Supravegherii, întocmirea rapoartelor individuale și consolidarea rapoartelor, precum și transmiterea raportului către instituție.

Toate celelalte activități sunt definite de Metodologia pentru asigurarea și îmbunătățirea calității lucrului educațional-pedagogic în cadrul instituțiilor.

Documente suplimentare

- Reguli și proceduri de cooperare între instituțiile de învățământ și centrele de învățământ profesional la determinarea calității activității educațional-pedagogice în cadrul instituțiilor;
- Planul de supraveghere
- Raport de implementare a supravegherii

¹⁷ Două documente diferite, primul scris înainte de supraveghere și al doilea după.

2. Supervizarea evaluării externe

2.1. Supervizarea rapoartelor de evaluare externă – Macedonia de Nord

Autori: Antonela Stojanoska, Valentina Gocevska, Ardijana Isahi Palloshi

1. După evaluarea externă a instituției de învățământ (școală), și înainte de raportul final care urmează să fie transmis școlii, directorul Inspectoratului Educațional de Stat înființează Organul de experți pentru controlul proiectului Raportului de evaluare a calității școlilor. Organul de experți este format din trei inspectori cu experiență, care au sarcina de a verifica proiectul de Raport: are toate elementele în conformitate cu indicatorii, dacă proiectul de text este aliniat cu nota/nivelul dat de către inspectori în timpul evaluării.

Dacă greșelile sunt observate în proiectul de Raport, Raportul trebuie rescris de către inspectori. După observațiile introduse, raportul trebuie aprobat de către Organul de experți, iar apoi Raportul final este transmis școlii. Raportul final se depune la instituția de învățământ unde s-a efectuat evaluarea integrală.

2. Activitatea evaluatorilor externi (inspectori educaționali) este monitorizată și evaluată de organul special format de Guvern numit Consiliul Autorităților de Inspecție. Pe baza anumitor criterii, Consiliul evaluează munca inspectorilor (de exemplu, măsurători, note, constatări, recomandări...). Organul de experți este format din directorul Inspectoratului Educațional de Stat, din inspectori care au experiență și au efectuat un număr mare de evaluări. Aceștia revizuiesc toate rapoartele întocmite din evaluările efectuate, fac observații dacă ceva nu este conform indicatorilor de evaluare a calității, iar după ce inspectorul care a întocmit raportul corectează observațiile, se aprobă transmiterea către instituția de învățământ.

Inspectorii au întocmit rapoarte lunare, trimestriale, semestriale și anuale ale activității lor.

Documente suplimentare

- [Оценување-и-образецот-за-оценување-на-учинокот-на-инспекторите-СЛВ-238.19.pdf \(is.gov.mk\) \(în macedoneană\)](#)

2.2. Pași întreprinși pentru asigurarea calității rapoartelor de evaluare externă – Scoția

Autor: Tracie McEwan

În Scoția, inspectorii Majestății Sale (SM) au responsabilitatea de a se asigura că inspecțiile sunt efectuate la un standard înalt și că constatările sunt solide și de încredere. Aceasta include asigurarea faptului că cadrele de îmbunătățire a calității și indicatorii de calitate sunt utilizați în mod consecvent și că evaluările indicatorilor de calitate și aplicarea punctajelor sumative sunt aplicate în mod echitabil în toată Scoția.

Inspectorii Majestății Sale (IMS) au o serie de activități care ajută la asigurarea că munca lor de inspecție este de cea mai înaltă calitate. Acestea includ activități înainte, în timpul și după vizita de inspecție.

Personalul echipei de inspecție care efectuează inspecții și revizuri este recrutat prin procese de selecție riguroase. Acestea pot include IMS, inspectori asistenți (Ais), inspectori de sănătate și nutriție (HNI), membri laici (LM) și evaluatori asociați (Aas). Acest personal este instruit și sprijinit pentru a-și îndeplini lucrul la cele mai înalte standarde posibile.

Noii inspectori, evaluatori asociați și membri laici îi urmăresc pe membrii experimentați ai echipelor înainte de a fi repartizați la prima lor inspecție. În plus, tot personalul inspectoratului participă la învățarea profesională continuă pentru a asigura o înțelegere comună a utilizării și aplicării cadrelor de îmbunătățire a calității și a politicilor și îndrumărilor de inspecție.

Membrii echipelor de inspecție fac o serie de studii profesionale pentru a se asigura că sunt bine echipați pentru a-și îndeplini rolul. Activitatea noastră de inspecție este susținută de o serie de documente externe și interne relevante, care includ documente de politică, cadre de calitate și aranjamente de inspecție și revizuire, proceduri și linii directoare.

Mai precis, atunci când pregătesc raportul de evaluare externă, Inspectorii MS folosesc un set de standarde pentru a evalua și raporta cu privire la calitatea și îmbunătățirea învățământului scoțian. Standardele sunt stabilite în cadre de calitate publicate. Există un cadru separat pentru inspectarea instituțiilor pentru primii ani, colegii și instituții de învățământ superior. Echipetele de inspecție aplică cadrele atunci când desfășoară activități de inspecție. Fiecare cadru include un set de indicatori de calitate (Qis) la care se referă inspectorii MS pentru a face evaluări profesionale.

Echipele de inspecție se întâlnesc în timpul inspecțiilor pentru a discuta dovezile inspecției, pentru a conveni asupra constatărilor cheie generale și pentru a ajunge la evaluări ale echipei și punctaje sumative, acolo unde este cazul. De asemenea, șefii de control și inspectorii superiori pot vizita unele inspecții ca parte a procesului de asigurare a calității.

- Inspectorul de conducere are responsabilitatea de a gestiona și conduce ședințele echipei;
- schimbul de informații, lucrul în echipă și provocarea între egali sunt un aspect intrinsec al evenimentelor de inspecție și revizuire. Această moderare asigură înțelegerea comună a problemelor cheie și a acordului colectiv cu privire la rezultatele inspecției și revizurii;

Primul draft

- Acest prim draft este scris și trimis administratorului care formatează documentul și îl trimite echipei de inspecție. Inspectorul de management (MI) ia în considerare toate comentariile echipei

și returnează documentul administratorului. Administratorul trimite primul draft actualizat cititorului de asigurare a calității care examinează documentul. Există anumite criterii care trebuie îndeplinite pentru ca documentul să poată fi publicat. De exemplu, textul trebuie să fie scris în limba engleză simplă, pentru părinți, evitând utilizarea acronimelor sau abrevierilor. Documentul ar trebui să identifice punctele forte specifice și domeniile de îmbunătățire care acoperă diferite aspecte ale activității școlii, iar domeniile de îmbunătățire nu trebuie să fie prea generale.

Draft de lucru 2

- MI completează orice modificări și apoi trimite documentul înapoi administratorului, care îl trimite șefului de control (HoS)
- HoS va oferi comentarii suplimentare și va returna orice comentarii suplimentare către MI.

Draft de lucru 3

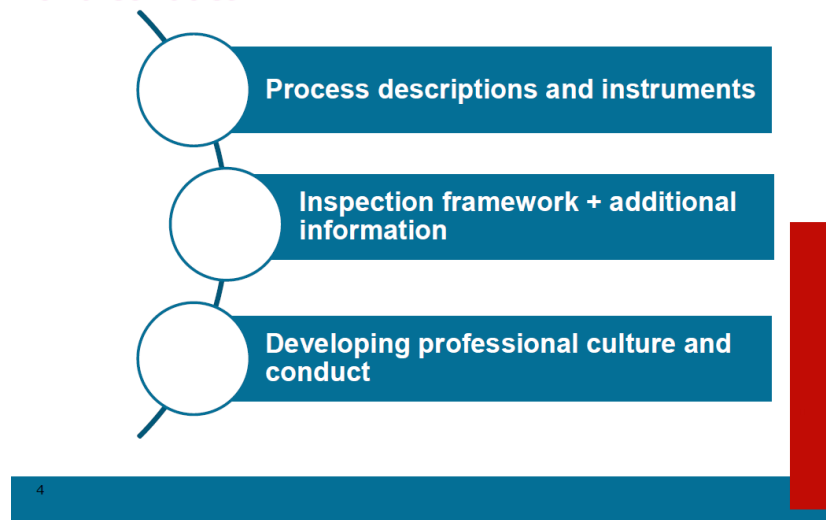
- MI va face orice modificări suplimentare convenite primite de la HoS
- MI va finaliza lectura finală a documentului, apoi îl va trimite școlii pentru comentarii.
- Conducătorii școlilor și reprezentanții autorităților locale vor examina documentele și vor returna comentariile lor către MI.
- MI va face orice modificări convenite, apoi documentul este trimis pentru publicare pe site-ul web al școlii, autoritatea educațională și site-ul web al Education Scotland.

2.3. Ce face Inspectoratul pentru a controla, monitoriza și îmbunătăți calitatea muncii lor? – Țările de Jos

Autor: Herman Franssen

Ce face Inspectoratul Olandez pentru a controla, monitoriza și îmbunătăți calitatea muncii lor?

How to support and develop professional culture and conduct?



Ghidul de lucru: descrierea proceselor și instrumentele

Ghidul de lucru este un sistem digital care conține în principal acorduri procedurale privind executarea tuturor tipurilor de sarcini ale inspectoratului (de exemplu, inspecții la școli și la consilii, proiectarea și executarea evaluărilor tematice etc.).

Pentru fiecare etapă a procesului este indicat obiectivul și modul în care se desfășoară această activitate (cine este implicat, care sunt sarcinile celor implicați etc.). Acest lucru face clar pentru fiecare activitate de inspecție cine este responsabil, ce ar trebui făcut și când. Se face adesea referire la documentele și/sau formatele de bază necesare pentru implementarea procesului relevant. În cazul etapelor procesului pentru inspecțiile la o școală, de exemplu, toate documentele necesare în acest scop (de exemplu, formularul de pregătire, formularul de observare a lecției, prezentarea generală a judecăților, formatul raportului) sunt legate de acest sistem.

Inspectoratul evaluează anual prin audituri interne dacă implementarea supravegherii urmează în continuare etapele procesului descrise în acest cadru intern de calitate (vezi buna practică V.6.1)

Cadrul de calitate conține și instrucțiuni legate de evaluare, de ex. determinarea monitorizării supravegherii, regulile de luare a deciziilor cu privire la calitate - „insuficientă” sau „foarte slabă”.

Cadrul de inspecție

Cadrul de inspecție este principalul punct de plecare pentru evaluarea calității educaționale a școlilor. Pentru fiecare standard de calitate, cadrul oferă o descriere standard (pe baza legislației sectoriale) a ceea ce se înțelege prin calitate de bază.

Structura este următoarea:

- Denumirea și descrierea standardului
- Calitatea standard de bază: explicația calității de bază a acestui standard
- Ambiții suplimentare: aspecte proprii ale calității (sugestii de adăugat de către consiliu sau școala însăși)
- Cerințe statutare: trimitere la cerințele statutare

TLP3. Teaching (Strategies)

The teachers' pedagogical-didactic approach is designed to ensure that pupils develop and make progress, and are able to do this without interruptions.

Basic standard of quality

In their classes teachers create a pedagogically and didactically sound and stimulating learning environment which ensures that pupils feel safe and are actively involved. The teachers have high expectations of all pupils. They ensure orderly managed classes and an efficient use of teaching time. Teachers make sure the goal of the lesson is understood. During classes, they monitor if the pupils' progress towards the lesson goals is sufficient and adjust their teaching as needed. Teachers explain the subject matter in a clear manner and give pupils sufficient time to practice with the learning material. They adapt instructions, processing and planned teaching time to the learning needs of groups and individual pupils alike. Teachers provide their pupils with individual feedback on their completed work and on their learning process. They encourage pupils to reflect on their own development.

Additional ambitions

- Are there additional ambitions with respect to the teaching strategies, and if so how are these achieved?

Statutory requirements

- Article 2, WPO: The school prepares pupils for subsequent education.
- Article 8, section 1, WPO: Education is designed to ensure that pupils develop and make progress, and are able to do this without interruptions. To achieve this 'unimpeded development', it is essential that the school's teaching strategies correspond with the pupil's current level of development.
- Article 8, section 3, WPO: Education promotes active citizenship and social cohesion (knowledge and respect for fundamental values and the development of social and civic skills).
- Article 12, sections 2 and 3, WPO: The school has formulated its teaching principles in the school plan. The school's teaching policy and approach are evident in the teachers' day-to-day actions.

Pentru uz intern de către inspectorii, la fiecare standard a fost adăugată o așa-numită bază de cunoștințe. Aici, inspectorii pot găsi informații de bază despre standardul în cauză. Acesta constă din:

- Contextul standardului
- Explicarea suplimentară a calității de bază și a aspectelor suplimentare ale calității
- Întrebări cheie: acestea pot fi folosite de inspectorii atunci când examinează calitatea standardului în cauză
- Detalii care descriu, printre altele, relația cu alte standarde.

Cadrul de inspecție conține informații (standarde și criterii) cu privire la modul în care inspectorii ar trebui să formuleze aprecieri la nivelul standardelor și aprecierea generală a calității educației în școală.

Axare pe profesionalism

Cadrul actual de inspecție (spre deosebire de cadrul anterior) oferă mai mult spațiu pentru considerente profesionale din partea inspectorului individual sau a echipei de inspecție de inspectori. Structura cadrului actual este cu siguranță mai puțin elaborată (în indicatori și criterii) pentru evaluarea standardelor individuale și, prin urmare, mai puțin orientatoare decât cadrul precedent. Inspectorii trebuie să folosească mai mult expertiza lor pentru a ajunge la judecăți fiabile, corecte și eficiente, ținând cont atât de cadrul, cât și de contextul școlar.

Ce fel de asigurare a calității implementează inspectoratul pentru a realiza acest lucru?

1. Formarea (noilor) inspectori în abilități de investigare și în evaluarea standardelor. Înainte de implementarea noului cadru, s-a acordat multă atenție acestui lucru. Noii inspectori primesc atât instruire generală, cât și specifică (aceasta este formare despre sectorul educațional în care vor lucra), printre altele, în evaluarea calității educației.

2. Sprijinirea informațiilor de bază și a instrumentelor pentru colectarea informațiilor (de exemplu, formularul de observare a lecției). A fost creată o bază de cunoștințe unde inspectorii pot găsi informații de bază (de exemplu, publicații, cercetări) despre toate standardele.

În plus, cadrul de inspecție în sine oferă în mod firesc o direcție pentru evaluarea standardelor.

3. Consultarea colegilor în timpul investigațiilor. Multe activități de inspecție implică mai mult de un inspector. Aceasta oferă oportunitatea de a ajunge la judecăți comune prin consultare.

4. Discuții de caz în echipele în care lucrează inspectorii. Toți inspectorii sunt repartizați într-o echipă responsabilă de supravegherea într-o anumită regiune din Țările de Jos. Aceste echipe au un grad de autonomie în ceea ce privește planificarea și execuția lucrărilor. În timpul consultărilor din aceste echipe, există loc pentru a aduce în discuție cazuri. Aceste consultări reprezintă un instrument important pentru asigurarea fiabilității judecăților.

5. Toate rapoartele de inspecție școlară sunt revizuite intern de alți inspectori. Prin referirea la aceste rapoarte, inspectoratul poate analiza aplicarea cadrului de rating și considerentele făcute de inspectori în evaluarea calității educației.

6. Prezența managerului la inspecții. Aproximativ o dată pe an, un manager participă la o inspecție pentru a observa modul în care lucrează inspectorii. Managerul oferă feedback inspectorului.

2.4. Exemple de activități de asigurare a calității la nivelul agenției de asigurare a calității – Franța

Autor: Dr Bertrand Richet

Supervizarea evaluării externe

În practicile Consiliului francez pentru evaluarea școlară, supravegherea vine înaintea evaluării în sine, datorită pregătirii evaluatorilor. Nimeni nu este un evaluator înnașcut. Deveniți unul doar dacă treceți dincolo de expertiza dumneavoastră inițială (ca inspector, director sau profesor), dincolo de controlul (individual), ceea ce se face de zeci de ani în Franța și face parte din cultura personalului. Semnarea codului de etică al evaluării este un pas important.

Supravegherea vine în timpul procesului de evaluare. Evaluatorii pot contacta experții regionali (care sunt ei înșiși în contact cu experții Consiliului Francez pentru Educația Școlară (CSE) în mod regulat) dacă au întrebări cu privire la orice problemă și pot obține răspunsuri utile.

Supravegherea vine după vizita la școală și scrierea rapoartelor atunci când vine vorba de recitirile raportului pentru a se asigura că acestea respectă cadrul de evaluare și codul de etică. Aceasta este o parte delicată a procesului, deoarece nimeni, mai ales atunci când ocupă o poziție superioară, nu este gata să fie „controlat”, deși scopul nu este de a controla, ci de a proteja atât evaluatorii, cât și procesul de evaluare. Mai este loc de progres aici.

Exemplu de proceduri interne ale unei agenții de asigurare a calității

Consiliul pentru Evaluarea Școlii insistă asupra importanței analizei feedback-ului la nivel local, regional și național, mai ales că evaluarea școlară este nouă atât din punct de vedere temporal, cât și cultural.

Rapoartele de autoevaluare conțin o parte dedicată modului în care procesul a fost experimentat de părțile interesate. Supravegherea evaluării externe permite îmbunătățirea calității. Autoritățile educaționale regionale furnizează Consiliului pentru Evaluarea Școlii rapoarte anuale care explică, printre altele, ce a mers fără probleme sau nu. În cele din urmă, CSE însuși analizează multe rapoarte de autoevaluare și evaluare externă, se întâlnește periodic cu experții regionali și își revizuește procesele pentru a îmbunătăți permanent evaluarea școlară.

Exemple despre cum se realizează ca feedback-ul oral și rapoartele scrise să fie produse cu aceeași cantitate de date calitative și cantitative de către diverși evaluatori externi

Aceleași date sunt disponibile pentru toate școlile și evaluatorii, iar cadrul de evaluare este național, cu accent pe utilizarea triunghiului dovezilor, așa că, teoretic, nu ar trebui să existe diferențe în Franța.

Cu toate acestea, există încă diferențe de la o școală la alta și de la o echipă de evaluare la alta. Absența sau prezența minimă a indicatorilor într-un raport de autoevaluare nu este întotdeauna compensată în timpul evaluării externe, mai ales dacă politica autorității regionale pentru educație este să nu „deranjeze” școlile (deoarece evaluarea este destul de nouă, unii consideră că este mai bine să nu fie prea exigenți deocamdată) sau dacă evaluatorii înșiși se simt prost în largul lor.

Este convingerea CSE că lucrurile se vor schimba în bine în timp, pe măsură ce evaluarea devine parte a operațiunilor și gândirii de zi cu zi. În afară de familiaritatea relativă cu cifrele (datele calitative sunt mai puțin o problemă pentru că oamenii sunt mai obișnuiți cu ele), ideea este să poți conecta datele cu

contextul, decizia și perspectivele, adică să poți „problematiza” o anumită situație, trecând dincolo de microelemente pentru a oferi o viziune mai generală și mai integrată asupra lucrurilor.

Dezvoltarea profesională continuă a personalului din învățământ cu privire la evaluarea externă

Feedback-ul arată că experimentarea evaluării fie ca membru al personalului dintr-o școală evaluată, fie ca membru al echipei de evaluare externă este o experiență care schimbă viața, mai ales într-o țară care introduce evaluarea școlară pentru prima dată. Le permite oamenilor să-și folosească expertiza inițială într-un mod diferit, să descopere complexitatea unei școli în afara sălilor de clasă și să devină conștienți de ecosistemul specific al unei școli în cadrul sistemului educațional mai larg. Cu alte cuvinte, evaluarea deschide noi perspective atât asupra școlilor, cât și asupra contribuției speciale la operațiunile lor. Oferă locului de muncă o nouă semnificație, ajută la înțelegerea mai bună a nevoilor elevilor și a modului în care acțiunea colectivă este mai eficientă decât acțiunea individuală, la fel cum procesele explicite sunt mai eficiente decât acțiunile implicite personalizate.

3. Fiabilitatea judecării și utilizarea criteriilor comune

3.1. Exemple de apreciere a standardelor în funcție de relevanța lor – Muntenegru – Montenegro

Autor: Vladislav Koprivica

În Muntenegru, evaluarea externă pentru toate instituțiile este realizată de o echipă comună a Institutului de Educație și a Centrului pentru Educație și Formare Profesională. A fost stabilită o metodologie unică pentru asigurarea și îmbunătățirea calității muncii în instituțiile de învățământ și pedagogice. Evaluarea se desfășoară în cinci domenii cheie. Fiecare domeniu are un anumit număr de standarde de calitate, iar fiecare standard are un anumit număr de indicatori. Fiecare școală primește un punctaj de la 1.00 la 10.00. În baza experienței noastre de până acum, am ajuns la concluzia că fiecare domeniu și fiecare standard nu afectează în mod egal evaluarea generală a calității instituției. Prin urmare, am atribuit coeficienți de ponderare pentru fiecare standard de calitate și pentru fiecare domeniu cheie de calitate. În Metodologia anterioară de determinare a calității muncii școlare, toate domeniile și toate standardele din acele domenii au avut un impact egal asupra notei finale a școlii. În noua metodologie, au fost creați coeficienți de ponderare pentru fiecare domeniu, adică ponderea unui anumit domeniu în procente în nota generală a școlii. Înmulțind coeficienții și notele tuturor domeniilor, școala obține o notă finală. Același lucru este valabil și pentru standardele din domeniu. Fiecare standard a primit un coeficient de ponderare, adică ponderea unui anumit standard în procente în evaluarea totală a domeniului.

De exemplu, domeniul: Predarea și învățarea reprezintă 45% din evaluarea globală a instituției. Există trei standarde de calitate în acest domeniu și anume:

Standardul I: Planificarea se realizează în conformitate cu cerințele curriculumului. Ponderea acestui standard în evaluarea domeniului se ridică la 20%.

Standardul II: Predarea este adaptată la caracteristicile de dezvoltare, nevoile și capacitățile elevilor și se concentrează pe obținerea rezultatelor învățării. Ponderea acestui standard în evaluarea domeniului se ridică la 50%.

Standardul III: Monitorizarea și evaluarea cunoștințelor elevilor este reglementată, publică și diversă și are o funcție de dezvoltare. Ponderea acestui standard în evaluarea domeniului se ridică la 30%.

Pe de altă parte, domeniul Management și administrare reprezintă 20% din evaluarea globală a instituției. Există patru standarde de calitate în acest domeniu cu ponderi diferite și anume:

Standardul I: Scopul planificării și programării lucrului este de a îmbunătăți activitatea școlii. Ponderea acestui standard în evaluarea domeniului se ridică la 20%.

Standardul II: Directorul organizează munca într-o manieră eficientă și gestionează procesele de muncă educațional-pedagogică din cadrul școlii. Ponderea acestui standard în evaluarea domeniului se ridică la 25%.

Standardul III: Directorul asigură asigurarea efectivă a calității în ceea ce privește predarea și învățarea. Ponderea acestui standard în evaluarea domeniului se ridică la 30%.

Standardul IV: Directorul creează un mediu stimulativ pentru învățare, dezvoltare profesională și avansare a angajaților. Ponderea acestui standard în evaluarea domeniului se ridică la 25%.

3.2. Construirea consensului și conceptele comune în evaluarea externă a școlilor din Portugalia

Autori: Isabel Barata și Rosa Micaelo

Inspectoratul portughez pentru educație și știință (IGEC) promovează în mod regulat întâlniri și discuții între evaluatori (inspectori și experți externi - reprezentanți ai învățământului superior) care fac parte din echipele de evaluare, cu scopul de a evalua conceptele cadrului de evaluare externă a școlilor. Această procedură contribuie la dobândirea de cunoștințe, la îmbogățirea științifică a evaluatorilor și la construirea consensului asupra diferitelor interpretări pe care le permit conceptele.

Într-adevăr, evaluarea este o construcție socială și tranzacțională care reconciliază perspectivele individuale (subiective) și colective (intersubiective). Prin urmare, strategiile de intersubiectivitate sunt o practică crucială pentru implementarea evaluării școlare externe. Construirea unor judecăți evaluative sau evaluarea calității serviciilor educaționale oferite de școli nu este o sarcină simplă, cum ar fi măsurarea sau verificarea pe baza unei liste de verificare.

Logica din spatele construirii judecăților de valoare este înrădăcinată într-o rețea intersubiectivă care implică toți evaluatorii care participă la evaluare. Procesul de evaluare și produsul final (raportul) beneficiază de contribuțiile diverse ale fiecărui membru al echipei, îmbogățindu-i cu expertiză din diverse domenii.

Prin urmare, implicarea și participarea tuturor este necesară în realizarea consensului asupra interpretărilor conceptelor utilizate și asupra judecăților de valoare care ar trebui să ghideze procesele de evaluare. Discuțiile pot avea loc în cadre formale, cum ar fi întâlniri și sesiuni de formare organizate de serviciile Inspectoratului, dar ele au loc și în contexte informale prin meditații între echipele de evaluare pe parcursul tuturor fazelor (pregătire, vizită principală și raport). Dacă este cazul, chiar și în timpul vizitei principale, interacțiunea cu cei evaluați poate implica discutarea și clarificarea semnificației anumitor concepte utilizate în cadrul de evaluare, având ca scop facilitarea unei înțelegeri comune între evaluatori și cei evaluați.

Aceste procese sprijină evaluatorii în selectarea dovezilor relevante, cântărirea valorii acestora și validarea judecăților evaluative, luând în considerare contextul și proiectele educaționale ale școlilor, fără a neglija, desigur, cadrul general al politicilor de educație publică.

4. Instruire și Dezvoltare Profesională Continuă (CPD) a evaluatorilor externi

4.1. Instruirea și Dezvoltarea Profesională Continuă (CPD) a evaluatorilor externi cu exerciții de simulare – Albania

Autori: Etleva Kaçuli, Sara Hoxhallari

Procesul de asigurare a calității în sistemul VET albanez are loc prin evaluarea externă în cadrul procesului de acreditare. Toate procedurile prezentate mai jos constituie un pachet de instruire, care se încheie cu certificarea evaluatorilor externi în cadrul procesului de acreditare.

Scop: Formarea evaluatorilor externi are loc, în principal, în scopuri de certificare și actualizare a cunoștințelor. Pregătirea și instruirea decentă a evaluatorilor externi asigură calitatea procesului, standardizarea evaluării instituționale și comunicarea unificată.

Formarea este împărțită în 2 procese principale:

1. Formare inițială (faze):

1a. Blocul I - Teoria

Se desfășoară un training de 5 zile pe aspecte teoretice, cu reprezentanți din diferite domenii, evaluatori externi candidați la procesul de acreditare.

Acest bloc de instruire include:

- introducerea în sistemul de acreditare;
- explicarea conceptelor de asigurare a calității, a standardelor de acreditare în conformitate cu cerințele de bază, suplimentare și cerințele pentru noii furnizori;
- familiarizarea cu actele juridice și legislative (naționale și europene) privind asigurarea calității în VET;
- introducerea evaluatorilor în manualul privind procesul de acreditare, cele 5 domenii de calitate, subdomenii, indicatori, criterii și descriptori de nivel, precum și utilizarea dovezilor de susținere pentru evaluare;
- realizarea exercițiilor (cu o selecție de indicatori din toate domeniile de calitate) cu participanții, urmând modelul respectiv al raportului utilizat pentru acreditare;

Practic, alegem un sub-domeniu din raportul de evaluare și le cerem participanților noștri (ipotetic) să o completeze. Îi îndrumăm cu cerințe și întrebări pentru a-i ghida în tipul de dovezi pe care ar trebui să le solicite furnizorului VET. Ar trebui să folosească doar dovezi sau, pe baza criteriilor, pot folosi interviuri și observații? Când ar trebui să le folosească și în ce măsură?

Simulăm directorul, personalul și orice reacție care poate apărea într-o situație reală. Este posibil ca personalul să nu găsească anumite documente sau să nu dorească să le dea altor persoane. Cum trebuie să reacționeze evaluatorii noștri? etc.

Vedeți documentul suplimentar: Exercițiu-formarea evaluatorilor externi.

- diseminarea unor bune practici generate de procesul de acreditare implementat anterior în Albania.

1b. Procesul de acreditare (simulare practică)

Agenția Națională pentru Educație și Formare și Calificări Profesionale (NAVETQ) desfășoară un proces de simulare la instituțiile care oferă VET, astfel încât procesul să fie cât mai real posibil. Deoarece procedura actuală s-a încheiat deja în momentul în care decidem să pregătim viitorii noștri evaluatori, nu este un proces real de evaluare externă. Dar începem din nou de la zero. De exemplu, alegem 4 furnizori VET, le asigurăm consimțământul și apoi trimitem evaluatorii noștri externi să efectueze toți pașii prevăzuți într-un proces real de evaluare externă (ei vor efectua interviuri, vor face observații, vor solicita documentație și date, analiza etc.). Prin urmare, ne referim la el ca simulare. Viitorii noștri evaluatori vor fi livrat un întreg raport de evaluare externă până la concluzia simulării.

A doua fază a instruirii include următoarele:

- introducerea participanților a Codului de Etică și a principiilor de bază de conduită profesională pentru evaluatorii externi, precum și a modalităților de comunicare;

În prima zi a acestui training, după ce le prezentăm codul de etică, principiile comportamentului profesional și modalitățile prin care pot comunica cu furnizorii de VET, sunt dezvoltate jocuri de rol cu privire la modul în care se vor prezenta furnizorului în prima zi, cum va fi făcută prima notificare prin e-mail pentru a explica procesul furnizorului VET și cum va fi întocmită ordinea de zi pentru a fi înțeleasă de către furnizor.

Vezi documentul suplimentar: Etica-comunicarea-formarea evaluatorilor

- discuții legate de conținutul raportului de acreditare, metodologia și procesul de redactare a acestuia;
- împărțirea evaluatorilor în grupuri de lucru, elaborarea unei agende pentru vizitarea și comunicarea cu școala;
- vizită pe teren: în timpul vizitei, evaluatorii țin întâlniri cu șefii instituției, examinează dosarele de autoevaluare, colectează dovezi, efectuează observații (cu formulare de observație pregătite), realizează interviuri cu grupurile de interese etc.;

Aceștia sunt pașii pe care îi vor urma și într-un proces real de evaluare, așa că îi urmează în simulare și folosesc datele pentru a scrie raportul. Deci, practic, în timpul vizitei de 3 zile la furnizorul VET, un coordonator de la agenție urmărește viitorii evaluatori și face note despre fiecare detaliu al comunicării și metodologiei pe care o folosesc, ce acțiuni efectuează în timpul tuturor acestor evenimente, cum vor evalua ei fiecare dovadă. După aceea, coordonatorul le oferă feedback. Felul în care comunică, utilizarea metodologiei, acțiunile lor sunt, de asemenea, luate în considerare atunci când se determină dacă vor promova examenul de certificare.

- după încheierea vizitei pe teren și după ce evaluatorii au primit dovezile necesare, aceștia întocmesc raportul de acreditare;
- raportul de acreditare este depus și avizat de NAVETQ;
- se face testul scris și interviul;

- după finalizarea cu succes a acestor faze, evaluatorii instruiți sunt certificați ca evaluatori externi ai procesului de acreditare.

2. Formarea continuă

Formarea profesională continuă este aranjată pentru evaluatorii autorizați. Instruirea include:

- actualizarea evaluatorilor cu privire la pachetul juridic complet privind VET;
- feedback despre ultimul proces finalizat;
- evidențierea punctelor forte, punctelor slabe, provocărilor procesului de acreditare și ale evaluatorilor;

Coordonatorii procesului de acreditare de la NAVETQ își prezintă propriile preocupări și probleme cu care se confruntă în timpul procesului și își explică cerințele evaluatorilor externi. De asemenea, evaluatorii externi oferă feedback asupra procesului, iar NAVETQ ține evidențe pentru a revizui procesul sau pentru a identifica noi instrumente sau metodologii care pot fi mai eficiente pentru preocupările lor. De asemenea, NAVETQ are câteva chestionare transmise de furnizorii de VET pentru evaluarea evaluatorilor externi, pentru a le oferi feedback care să-i ajute să performeze mai bine data viitoare.

- propunerile evaluatorilor cu privire la modul de îmbunătățire a metodologiei sau de a aduce modificări cadrului legal în vigoare.

Documente suplimentare

- Liste de verificare cu observații: despre facilitățile și infrastructura de predare, procesul de predare și învățare.
- • Formulare de interviu/chestionar pentru principalele grupuri de interese (elevi, profesori, reprezentanți ai mediului de afaceri).

4.2. Module de formare și dezvoltare profesională continuă (CPD) a evaluatorilor externi – Serbia
Autori: Jasmina Đelić, Gordana Čaprić

În Serbia, programul de formare pentru evaluatori externi a fost conceput și are ca scop formarea consilierilor educaționali angajați la Ministerul Educației și a angajaților Institutului pentru calitate și evaluarea educației (IEQE) pentru sarcinile de evaluare a calității lucrului instituțiilor de învățământ.

Programul ar trebui să permită implementarea unor proceduri sistematice și uniforme de evaluare a instituțiilor de învățământ. Prin abordarea subiectului relevant, simulării și realizării practice în școală sub supravegherea formatorilor, programul contribuie la îmbunătățirea cunoștințelor în domeniul evaluării în educație și dezvoltă competențe care contribuie la evaluarea obiectivă a instituțiilor de învățământ.

Programul de formare cuprinde patru module, cu o durată totală de zece zile de dezvoltare profesională.

Modulul unu, implementat în decurs de două zile, abordează metodologia de evaluare externă a calității lucrului instituțiilor prin următoarele teme: Metodologia evaluării externe a calității lucrului instituțiilor, Relația dintre autoevaluare și evaluarea externă, Cadru național de evaluare externă a calității lucrului instituțiilor, Surse de dovezi în evaluarea gradului de realizare a standardelor de calitate a lucrului instituțiilor, Standarde, indicatori, niveluri de realizare și surse de dovezi pentru evaluarea domeniilor de calitate privind predarea și învățarea, Pregătiri pentru observarea lecției și observațiile lecției înregistrate pe DVD.

Modulul doi, implementat în decurs de trei zile, se concentrează pe evaluarea predării și învățării. Acesta abordează următoarele subiecte: Observații asupra lecțiilor frecventate – analiza temelor, Utilizarea datelor obținute în timpul observărilor lecției în evaluarea externă a activității școlilor, Oferirea feedback-ului profesorului după observarea lecției, Oferirea feedback-ului asupra lecțiilor observate către organele de conducere ale instituției, Pregătirile pentru observarea lecțiilor, Observarea lecțiilor la școală (situația reală), Discuția asupra lecțiilor observate și oferirea feedback-ului către organele de conducere a școlii, Reflecția și rezumarea rezultatelor calității lecțiilor observate, Analiza și utilizarea datelor privind lecțiile observate, Redactarea rapoartelor privind calitatea predării și învățării la școală.

Modulul trei, implementat în decurs de două zile, urmărește dezvoltarea competențelor participanților în ceea ce privește triangularea probelor. În cadrul acestui modul sunt abordate următoarele subiecte: Aspecte ale vizitei la instituție, Organizarea evaluării externe și lucrul în echipă, Interviu și observarea, Utilizarea rezultatelor pe baza datelor colectate și realizarea unui raport pentru școală.

În cadrul ultimului modul, **modulul patru**, implementat în decurs de trei zile, se asigură instruirea pentru pregătirea și implementarea procesului de evaluare și sunt abordate următoarele teme: Dovezi de calitate constatate în documentele școlare - pregătirea pentru vizita la școală, Pregătirea imediată pentru observarea și programarea lecțiilor, Pregătirea întrebărilor pentru interviuri cu diferiți actori din școală, Pregătirea feedback-ului pentru profesor și organele de conducere ale școlii, Implementarea evaluării externe la școală - implementare practică în școli, Rezumarea și împărtășirea experiențelor privind evaluarea externă, Dezvoltarea abilităților de redactare a rapoartelor privind rezultatele evaluării externe, Redactarea unui raport de sinteză privind calitatea lucrului instituției de învățământ.

Programul de instruire include munca activă și verificarea cunoașterii materialului prin realizarea temelor pentru acasă, analize situaționale, discuții și teste practice în instituțiile de învățământ.

Programul este ajustat în funcție de nevoile participanților, iar asistența „prietenilor critici” (profesorii școlii) este folosită ca un sprijin semnificativ, deoarece oferă sugestii pentru îmbunătățirea conținutului subiectelor, activităților și materialelor utilizate în procesul de învățare și după instruire.

Instruirea este urmată de verificarea cunoașterii programului, după care participantul primește un certificat ca dovadă a competenței de a realiza activitatea de evaluator extern al unei instituții de învățământ.

După formare, evaluatorii externi au obligația dezvoltării profesionale continue prin participarea la consultări speciale organizate de două ori pe an, dedicate temelor din domeniul evaluării instituțiilor de învățământ. Evaluatorii externi participă și la seminarii/webinarii organizate de SICI și sunt obligați să transmită altor colegi informații și alte cunoștințe utile despre experiențele de evaluare din țările europene.

Surse și link-uri utile

- [REGULAMENT privind examinarea și dezvoltarea profesională a consilierilor educaționali „Monitorul Oficial al RS”, nr. 14/20, 141/22 \(RS\)](#)
- [SICI – Conferința Internațională Permanentă a Inspectoratelor](#)

4.3. Formarea și dezvoltarea profesională continuă a evaluatorilor externi și conținutul acestora – Moldova

Autori: Tamara Tonu, Sergiu Orehovschi, Elena Petrov

Context

Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare (ANACEC) își îndeplinește atribuțiile de asigurare a calității în învățământul general prin evaluarea externă a instituțiilor și a personalului de conducere.

Factorul cheie în procesul de evaluare externă sunt evaluatorii externi - angajați ai Direcției Evaluare Învățământ General din cadrul ANACEC, reprezentanți ai Ministerului Educației și Cercetării, reprezentanți ai Organelor Locale de Specialitate în Domeniul Educației, cadre manageriale/didactice din învățământul general, specialiști renumiți din învățământul general, care participă la misiunile externe de evaluare a calității organizate de ANACEC.

Pentru a asigura eficiența procesului de evaluare și pentru a promova cultura calității, ANACEC a elaborat [Metodologia de formare a experților evaluatori ai Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare](#) (în continuare – Metodologia), care identifică toate aspectele normative, organizatorice și aspecte metodologice ale procesului de formare a experților evaluatori; stabilește formele/nivelurile/tipurile/etapele de formare a experților evaluatori și obiectivele acestora; stabilește unitățile minime de conținut și obiectivele sesiunilor de formare/instruire a experților evaluatori.

Conform Metodologiei, pregătirea experților evaluatori are ca scop dezvoltarea și asigurarea competențelor necesare experților externi pentru a promova obiectivitatea și coerența deciziilor Agenției în domeniul asigurării externe a calității în instituțiile de toate nivelurile de învățământ. Pregătirea experților evaluatori se realizează prin sesiuni de formare, care sunt organizate periodic de către Agenție. Calendarul sesiunilor de formare pentru experții evaluatori se stabilește în funcție de nevoile agenției.

Inițierea cursului de formare

ANACEC a elaborat două curricula pentru un curs de formare denumit „Evaluarea calității în învățământul general”, care cuprinde două componente: evaluarea instituțiilor și evaluarea personalului de conducere. Este necesar să precizăm în acest sens că, deși sunt aprobate două metodologii de evaluare pe baza a două tipuri diferite de standarde, ambele procese se desfășoară simultan. Pentru a asigura calitatea procesului de pregătire și realizare a instruirii, formatorul realizează o evaluare preventivă a etapelor procesului pe baza listei de verificare.

Scopul cursului: Dezvoltarea competențelor necesare autoevaluării/evaluării externe a procesului de învățământ, pe baza standardelor aprobate la nivel național, în contextul asigurării unei educații de calitate pentru fiecare elev.

Caracteristicile cursului:

Tip	Program modular
-----	-----------------

Categoriile de beneficiari	Experți evaluatori, cadre manageriale/didactice, specialiști din Organele locale de specialitate în domeniul educației
Durata programului / nr. credite	90 ore / 3 credite
Forme de instruire	Frontal, în echipă, individual, independent
Forme de evaluare	Autoevaluare, evaluare continuă, evaluare finală

Conținutul curriculumului

Conceptul didactic al sesiunilor de instruire se corelează cu scopurile educaționale urmărite și cu conținuturile stabilite în anexa nr. 4 din Metodologia menționată. În special:

- Repere normative privind evaluarea calității în învățământul general;
- Definirea și abordarea complexă a conceptului de calitate în educație (4 componente ale calității: planificare, monitorizare, evaluare, îmbunătățire);
- Cum se organizează și gestionează procesul de autoevaluare/evaluare;
- Standarde: structură și conținut (dimensiune/domeniu, standard, indicator);
- Criterii de evaluare: scară de evaluare cu 5 niveluri;
- Aplicarea instrumentelor de evaluare;
- Structura Raportului de Evaluare Externă;
- Exercițiu practic asupra indicatorilor: identificarea dovezilor, formularea constatărilor, concluziile: puncte forte, puncte slabe;
- Formularea ariilor de îmbunătățire și recomandărilor;
- Promovarea culturii calității în învățământul general.

Particularități de organizare/realizare

Cursul de formare este acreditat, are suport de curs și este de obicei moderat de doi formatori. Include conținut curricular care vizează atât cunoașterea actelor normative privind evaluarea externă în învățământul general, cât și particularitățile utilizării instrumentelor de evaluare cu aplicare interactivă. Unitățile de conținut sunt selectate de către organizatorii instruirii în funcție de obiectivele sesiunii și de categoria de participanți. Fiind conceput în perioada pandemiei, cursul se desfășoară într-un format online (Google Meet, Google Classroom, Google Drive etc.).

Activitățile de predare-învățare-evaluare din cadrul cursului se desfășoară în mod sincron și asincron. Cele patru sesiuni sincrone desfășurate în Google Meet (sau în orice altă platformă) asigură legătura dintre formatori și cursanți, oferă posibilitatea de dialog, întrebări și răspunsuri. Activitățile asincrone cer cursanților să studieze individual, să elaboreze temele propuse de moderatorii. Stocarea sarcinilor rezolvate se realizează pe platforma Google Classroom, unde trainerul plasează suportul de curs, sarcini de lucru, atribuie puncte, oferă feedback participantului la curs. Se consideră că au promovat cursul cursanții care au participat la toate sesiunile sincrone, au finalizat sarcinile individuale și au acumulat cel puțin 50% din punctajul total. Celor care au absolvit cursul li se acordă un Certificat care indică numărul de ore/credite obținute. Ulterior, aceștia, inclusiv managerii care au finalizat cursul și au fost evaluați, pot deveni membri ai comisiilor de evaluare externă.

Document suplimentar

[Metodologia de formare a experților evaluatori ai Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare](#)



Agencia Națională de Asigurare a Calității
în Educație și Cercetare



EVALUAREA CALITĂȚII ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL GENERAL

Procesul de evaluare a instituțiilor de învățământ general

Curs de formare continuă

11 februarie 2022

The screenshot shows a Zoom meeting interface. The main window displays a PowerPoint slide with the following content:

- Vizita de evaluare externă**
format fizic/ online
- Examinarea actelor privind activitatea instituției/ cadrelor de conducere
- Solicitarea informațiilor suplimentare la Raport
- Interviu cu cadrele de conducere
- Interviu/ sondaj cu cadrele didactice, alți angajați
- Interviu/ sondaj cu elevii
- Interviu/ sondaj cu părinții
- Vizitarea spațiilor educaționale
- Asistări la ore/ activități

The right side of the screen shows a grid of participants:

- Svetlana Murteanu
- Aurelia Bejan
- Ludmila Gustiuc
- Afina Gurju
- Ludmila Grecu
- Razlog Raissa
- Tomira Tonu
- Încă 39

The Windows taskbar at the bottom shows the search bar, taskbar icons, and system tray with the time 3:39 PM on 4/19/2022.

5. Independența evaluării externe

5.1. Independența evaluării externe și fiabilitatea judecăților – Albania

Autori: Etleva Kaçuli, Sara Hoxhallari

Scop: Procedurile și regulile Agenției Naționale Albaneze pentru Educație și Formare Profesională și Calificări (NAVETQ) enumerate mai jos sunt concepute în funcție de procesul de acreditare, pentru a asigura fiabilitatea rezultatelor finale, dar în același timp recunosc independența procesului de evaluare externă.

În sistemul VET, procesul de evaluare externă este independent și are o mare fiabilitate a judecății, deoarece au fost construite mai multe etape și mecanisme pentru a asigura și proteja procesul.

Procesul de acreditare pentru furnizorii de VET este realizat de un grup de evaluatori externi, care sunt independenți și selectați printr-un proces transparent și de încredere.

- Instituția furnizoare de VET face cunoștință cu grupul de evaluatori externi, după ce a primit în prealabil informații despre componența grupului de evaluatori, pe care trebuie să le aprobe sau să le respingă din motive legale într-un anumit termen limită.
- Raportul de acreditare trece prin 3 etape: Grupul de evaluatori externi întocmește raportul pe baza dovezilor și a raționamentului lor - NAVETQ coordonează și asistă procesul ¹⁸- NAVETA transmite raportul spre luarea deciziei către MoFE (Ministerul Finanțelor și Economiei). Cele trei legături din acest proces asigură fiabilitatea procesului de acreditare.¹⁹
- S-a creat un spațiu pentru ca instituția să își poată exprima opinia și poziția:
 - Procedurile legale prevăd ca instituția să aibă spațiu pentru a se familiariza cu raportul de evaluare externă și pentru a face comentariile considerate necesare (pe baza probelor și raționamentului juridic).
 - În caz de dezacord cu decizia privind statutul de acreditare, instituția are dreptul de a iniția un proces de recurs în fața instanței de judecată.

Fiabilitatea judecății este mare deoarece:

- Evaluatorii externi sunt special certificați pentru aceste procese. Drept urmare, au competența și toate cunoștințele necesare pentru a realiza un raport imparțial de acreditare²⁰.

¹⁸ NAVETQ este al doilea filtru care examinează raportul de evaluare pentru a vedea dacă există declarații înșelătoare sau dacă judecata evaluatorilor externi pare completă pentru un al treilea ochi. Dacă nu putem înțelege în mod corespunzător evaluarea criteriilor, avem nevoie de informații suplimentare, explicații și dovezi dacă judecata este discutabilă. Prin urmare, ne asigurăm că raportul va avea sens pentru o terță parte atunci când îl citește și nu va ridica semnale roșii.

¹⁹ Ministerul Finanțelor și Economiei este al treilea filtru care revizuieste raportul de evaluare; după aceea, ei decid dacă acceptă propunerea de la evaluatorii externi și NAVETQ pentru acreditare deplină, acreditare condiționată sau neacreditare.

²⁰ Pentru a ne ajuta să ne asigurăm că evaluatorii noștri externi nu au niciun interes personal în furnizorul VET și că decizia lor cu privire la statutul de acreditare nu va fi influențată de interese personale, ei semnează o declarație de lipsă de conflict de interese

- Evaluatorii externi semnează contracte de conformitate la inițierea unui proces și poartă responsabilitatea pentru obligațiile lor față de proces și drepturile lor.
- Evaluatorii externi semnează declarația de lipsă a conflictului de interese. Această declarație permite evitarea intereselor evaluatorilor și asigură un raționament corect și de încredere.
- Evaluatorii externi semnează o declarație de confidențialitate.
- Evaluatorii externi se familiarizează cu „Regulile de conduită și etica profesională a evaluatorilor externi în procesul de acreditare a instituțiilor care oferă VET”, unde o parte constitutivă importantă include principiile de bază precum:
 - Statul de drept, cetățenia și respectul
 - Profesionalism
 - Obiectivitate și imparțialitate/independență
 - Integritate

Documente suplimentare

Anexa 1. Selecția, organizarea și procedurile de etică profesională a specialiștilor ca evaluatori externi în procesul de acreditare a furnizorilor VET.

Anexa 2. Reguli de conduită și deontologie profesională.

cu NAVETQ și furnizorul VET. Odată ce numele evaluatorilor externi au fost făcute publice și au fost selectate de o comisie, solicităm și acordul furnizorului VET.

Grupul de evaluatori externi este însoțit de un reprezentant al furnizorului VET în timpul vizitei la fața locului, astfel încât aceștia să fie conștienți de acțiunile lor (dovezi pe care le-au adunat, sălile de clasă pe care le-au vizitat etc.).

Când proiectul final al raportului a fost finalizat, le cerem să adune documentația justificativă și să aducă împreună grupul și coordonatorul NAVETQ pentru a putea aproba concluziile raportului și revendicările și documentele justificative pe care le conține. Atunci când semnează raportul și documentele justificative, implicarea lor este completă.

Aceștia poartă întreaga responsabilitate pentru fiabilitatea procesului, deoarece îl semnează și sunt responsabili în fața instanței de contencios administrativ în cazul unei discrepanțe.

5.2. Independența evaluării externe – Macedonia de Nord

Autori: Antonela Stojanoska, Valentina Gocevska, Ardijana Isahi Palloshi

Evaluarea externă (integrală) este realizată de o instituție independentă (Inspectoratul Educațional de Stat al Republicii Macedonia de Nord). Evaluatorii din procesul de evaluare sunt independenți și autosuficienți în activitatea lor, în luarea deciziilor și în adoptarea de acte.

Evaluarea este efectuată de persoane autorizate (inspectori), care în procesul de evaluare utilizează instrumente standardizate ce ajută în procesul de evaluare externă, totul pentru ca inspectorii să fie uniți în activitatea lor. Instrumentele (chestionare, ghiduri, întrebări de interviu cu focus grupuri etc.) sunt utilizate în toate fazele (pregătire, faza de implementare, faza de raportare și faza de control) în timpul implementării evaluării externe.

Rezumatul și evaluarea pentru fiecare școală reprezintă media evaluărilor acordate de evaluatori în cadrul procesului.

6. Feedback din partea școlilor pentru îmbunătățirea evaluării externe

6.1 Feedback din partea școlilor pentru îmbunătățirea evaluării externe - Serbia

Autori: Vesna Šaponjić, Jasmina Đelić, Gordana Čaprić

Regulamentul de evaluare a calității instituțiilor asigură obligația evaluatorilor externi de a avea grijă de calitatea evaluării externe (denumită în continuare EE). Toți participanții la evaluarea externă a școlii sunt obligați să completeze un formular de evaluare în timpul procesului de evaluare pentru a asigura calitatea EE. Participanții din școală trebuie să ofere feedback obiectiv cu privire la expertiza și imparțialitatea evaluatorilor în timpul procesului.

După monitorizarea orei, fiecare profesor a cărui lecție este supusă monitorizării este obligat să completeze Chestionarul pentru participanții la evaluarea externă după observarea orei (Anexa 1). EE trebuie să explice scopul Chestionarului și să sublinieze anonimatul.

Răspunsurile din chestionar oferă evaluatorilor feedback despre diferite aspecte ale activității lor în timpul procesului de EE. În mod specific, printre alte subiecte, feedback-ul este despre imparțialitate, relevanța feedback-ului și comunicare. Profesorii evaluează, de asemenea, în ce măsură feedback-ul de la EE este în concordanță cu autoevaluarea lor asupra predării lecției. Profesorii au posibilitatea de a-și explica răspunsurile în detaliu. La finalizare, chestionarele trebuie predate coordonatorului de evaluare din școală. Mai există o oportunitate pentru angajații școlii de a-și oferi feedback și este o întâlnire în timpul căreia echipa de EE prezintă angajaților școlii constatările preliminare privind calitatea muncii școlare. Toți angajații care participă la sesiune completează anonim Chestionarul pentru feedback-ul reprezentanților școlii (Anexa 2).

EE poate afla despre următoarele din analiză:

- Dacă au demonstrat o bună cunoaștere a documentației școlare și a caracteristicilor specifice școlii.
- Dacă au asigurat o bună comunicare și încredere cu participanții.
- Dacă au luat în considerare opinii diferite și au oferit participanților oportunități de a-și exprima opiniile.
- Dacă au asigurat o mai bună înțelegere a standardelor de calitate și a indicatorilor calității muncii școlare în rândul participanților.

Ambele chestionare sunt subiecte de analiză de către echipa de EE. Dacă unele dintre aspectele activității lor au fost evaluate negativ de către participanții la proces, EE trebuie să recomande strategii de îmbunătățire, care se realizează în principal pe parcursul formării evaluatorilor, în conformitate cu prevederile Regulamentului privind examenele și formarea profesională a consilierilor educaționali.

Documente suplimentare

- [Regulamentul de evaluare a calității instituțiilor](#) (în sârbă)
- [Regulamentul privind examenele și formarea profesională a consilierilor educaționali](#) (în sârbă)
- Anexa 1: Chestionar pentru participanții la evaluarea externă după monitorizarea clasei
- Anexa 2: Chestionar pentru feedback-ul reprezentanților școlii

6.2. Feedback de la școli după inspecție și modul în care este utilizat în continuare – Țările de Jos

Autor: Herman Franssen

Inspectoratul Olandez pentru Educație își evaluează periodic supravegherea/inspecția. Prin sondaje interne și externe, ei evaluează ce merge bine și ce ar putea fi îmbunătățit în implementarea acestuia.

Pentru a dezvolta în continuare supravegherea și pentru a o face cât mai eficientă posibil, este întotdeauna important să știți ce cred consiliile școlare și școlile despre inspecții. Inspectoratul monitorizează acest lucru - printre altele - solicitând școlilor și consiliilor să completeze un chestionar online după vizitele de inspecție. În acest fel, supravegherea este evaluată și pot fi făcute ajustări dacă este necesar.

După fiecare tip de inspecție școlară (inspecție la patru ani, inspecție bazată pe risc și inspecție tematică), guvernării și conducătorii școlilor primesc un chestionar online în care inspectoratul solicită feedback cu privire la inspecția efectuată. Acest lucru identifică ceea ce merge bine și unde este loc de îmbunătățire.

Chestionarele individuale sunt redirecționate inspectorului responsabil de inspecția în cauză. Acest lucru oferă inspectorilor și echipelor de inspecție o perspectivă asupra experiențelor consiliilor și școlilor cu privire la inspecțiile lor. În plus, echipele de inspecție discută periodic rezultatele sondajului de satisfacție, iar rezultatele generice sunt explorate în continuare în discuțiile cu domeniul, dacă este necesar. Feedback-ul este folosit și în dezvoltarea ulterioară a supravegherii.

Pe baza chestionarelor se va întocmi un raport general în care sunt prezentate concluziile. (Anexă în olandeză).

Întrebările de feedback acoperă următoarele subiecte. Fiecare întrebare cere școlii să dea o opinie:

Dezaccord total – Dezaccord – De acord – Acord total – Nu știu.

Comunicare și planificare

Exemplu:

A fost suficient timp după anunț pentru ca toți participanții să se pregătească pentru inspecție.

Procesul de inspecție la școală

Exemple:

Inspectorii ne-au oferit spațiu pentru a arăta cum asigurăm și promovăm calitatea în școala noastră

Inspectorii au avut o atitudine deschisă

Inspectorii au făcut o imagine completă a școlii în ceea ce privește standardele la care am fost inspecțiați

Feedback-ul după inspecție

Exemplu:

Am considerat că feedbackul este stimulant

Raportul

Exemplu:

Concluziile și judecățile sunt bine fundamentate în raport

Rezultatele inspecției pentru școală

Exemplu:

Inspecția ne oferă puncte de plecare pentru îmbunătățirea în continuare a calității școlii noastre

Revizuire generală

Exemplu:

Ce sugestii aveți cu privire la ceea ce inspectoratul poate îmbunătăți în supravegherea sa? Aveți alte comentarii și/sau feedback pentru noi?

Anexe

- Chestionar pentru Consiliul școlar (în olandeză)
- Chestionar pentru director (în olandeză)

6.3. Feedback de la școli și de la evaluatori prin chestionare on-line – Portugalia

Autori: Isabel Barata și Rosa Micaelo

În Portugalia, la sfârșitul procesului de evaluare externă, Inspectoratul solicită evaluatorilor și directorilor de școli din școlile evaluate să ofere o evaluare a procesului, răspunzând la chestionare online.

Răspunsurile sunt tratate intern, iar rezultatele sunt dezvăluite în rapoartele globale/anuale ale evaluării externe a școlilor, aprobate de Ministrul Educației și publicate pe site-ul Inspecției. Sunt folosite pentru a identifica caracteristicile care au mers fără probleme și cele care pot fi îmbunătățite sau abordate și clarificate în sesiunile de formare.

Întrebările adresate directorilor de școli se concentrează pe diferite faze ale procesului de evaluare externă, abordând subiecte precum:

- 1) Informații disponibile pe site-ul inspectoratului
- 2) Contacte între inspectorat și școli
- 3) Administrarea chestionarelor de satisfacție pentru comunitatea educațională
- 4) Observarea la clasă (de exemplu, selecția clasei a acoperit diferite niveluri de educație și cursuri; focusurile de observație au fost relevante; profesorii au acceptat cu ușurință observarea la clasă; observările la clasă au avut loc într-o atmosferă calmă).
- 5) Interviuri (Interviurile s-au desfășurat într-o atmosferă prietenoasă; gestionarea timpului a fost adecvată; tuturor membrilor fiecărui grup de intervievați li sa oferit posibilitatea de a participa; considerațiile inițiale despre evaluarea externă au fost prezentate în timpul interviului cu directorul și echipa sa).
- 6) Echipa de evaluare (planificare și organizare, relația echipei de evaluare cu interlocutorii lor)
- 7) Raport de evaluare externă (structura, caracterul adecvat al textului pentru diferiți cititori, justificarea notărilor și relevanța evaluărilor)
- 8) Contribuții ale procesului de evaluare externă la îmbunătățirea școlii (a promovat reflecția internă; a sporit implicarea și participarea comunității; a stimulat conștientizarea de sine a școlii; a stimulat procesul de îmbunătățire a școlii).

Chestionarul include, de asemenea, itemi special pentru școlile care și-au exercitat dreptul de a exprima o declarație de dezacord. Aceste elemente se referă la timpul alocat pentru elaborarea raportului și răspunsul dat de echipa de evaluare.

În ceea ce privește chestionarele aplicate evaluatorilor, care includ inspectori și experți externi (profesori și cercetători din instituțiile de învățământ superior), întrebările abordează următoarele subiecte:

- 1) Pregătirea pentru evaluarea externă (instruirea evaluatorilor, informații documentare și statistice despre școală furnizate echipei de evaluare, ședință de pregătire, observare la clasă)
- 2) Vizita principală (interviuri, întâlniri ale echipei de evaluare incluse pe ordinea de zi)
- 3) Raport (caracteristici și proces de revizuire)
- 4) Echipa de evaluare (mărimea, rolul coordonatorului, coordonarea și interacțiunea dintre membrii echipei)

7. Supervizarea evaluării externe

7.1. "Practicați ceea ce predicați" - Evaluarea inspectoratului prin audituri externe și interne – Țările de Jos

Autor: Herman Franssen

Inspectoratul olandez consideră important ca o organizație independentă să-și evalueze procedurile și calitatea muncii: „Practicați ceea ce predicați”. Acesta este motivul pentru care inspecția este evaluată în raport cu un standard internațional pentru sistemele calității: standardul ISO 9001. Organismul de certificare care evaluează inspecția olandeză se numește Certificare EIK.

Un ciclu de certificare începe întotdeauna cu un audit de certificare, în care organizația este evaluată în raport cu toate standardele ISO. Organizația este certificată cu rezultat pozitiv; certificatul este valabil pe o perioadă de trei ani. În anii intermediari, organismul de certificare efectuează așa-numitele evaluări de control. Acestea sunt audituri în care o parte a organizației este evaluată în raport cu o parte din standardul ISO. Pe parcursul perioadei de certificare de trei ani, toate unitățile organizaționale și toate capitolele standardului ISO 9001 sunt auditate. Câteva exemple de domenii care sunt evaluate: context organizațional, leadership, planificare, suport, evaluare și îmbunătățire a performanței.

După trei ani, urmează un așa-numit audit de recertificare, timp în care întregul ciclu începe din nou. Un audit de certificare sau o evaluare a controlului poate fi, de asemenea, negativ sau mai puțin pozitiv. Acesta este cazul dacă au fost observate abateri față de standardul ISO. Pentru abaterile critice, organizațiile trebuie să demonstreze îmbunătățiri în termen de trei luni. În cazul unor abateri necritice, organizațiilor li se oferă posibilitatea de a se îmbunătăți în termen de un an.

Pe lângă aceste audituri externe, inspectoratul olandez efectuează și audituri interne. Acestea au funcții diferite. Prima funcție: auditul intern se concentrează în principal pe sistem, pe standardizare, control și conformitate: inspecția îndeplinește cerințele standardului ISO 9001. A doua funcție a auditului intern este ca instrument care contribuie la discuția profesională în cadrul organizației și la așa-numita calitate dinamică. Caracteristica de bază a calității dinamice este îmbunătățirea/dezvoltarea continuă prin colaborare și discuții profesionale cu colegii.

În 2020, acest tip de audit a fost introdus pentru prima dată la inspectoratul olandez, în care auditații sunt implicați activ în gândirea la ceea ce merge bine și la ceea ce ar putea fi îmbunătățit în procesele de lucru. Acest lucru se numește audit al hârtiei brune (BPA). În această formă de audit, auditații și auditorii lucrează împreună pentru a îmbunătăți procesele. Mai mult decât înainte, acest tip de audit este un instrument de îmbunătățire continuă. Gândirea împreună la oportunitățile de îmbunătățire în procesul de lucru, formularea acțiunilor de îmbunătățire care se află de preferință în propria sferă de influență și monitorizarea urmării.

Auditul hârtiei brune (BPA) este o metodă care este ușor de aplicat în cadrul ciclului de audit existent. În abordarea tradițională a auditurilor interne, interviurile (adesea unu-la-unu) sunt efectuate pentru a evalua metodele de lucru agreate în cadrul organizației. Într-un BPA, lucrăm în grupuri pentru a obține rezultate. Punctul de plecare pentru un BPA este un proces. Pentru o foaie maro, un grup va evalua procesul selectat conform unei abordări structurate: cum arată procesul în practică, ce merge bine, ce ar putea fi îmbunătățit, ce acțiuni sunt necesare. În special pentru procedurile sau procesele cu mai multe părți interesate, BPA ajută la îmbunătățirea colaborării, la prevenirea risipei și la creșterea valorii.

8. Evaluarea colegială

8.1. Vizitele colegiale în contextul ETF QA Forum

Autor: Mounir Baati

Context

Fundația Europeană de Formare a instituit un Forum pentru Asigurarea Calității în Învățământul și Formarea Profesională în 2017. Acest Forum este o inițiativă de colaborare transnațională între instituții naționale cu mandate de asigurare a calității în VET în țările partenere ale ETF selectate, care vizează sprijinirea eforturilor naționale de asigurare a calității în promovarea VET prin identificarea și partajarea expertizei, metodelor și instrumentelor de asigurare a calității.

Vizitele colegiale sunt unul dintre principalele instrumente de lucru ale forumului.

Conceptul de vizită colegială

O vizită colegială este o formă de feedback extern din partea colegilor. Un grup extern de experți colegi este invitat să ofere feedback cu privire la măsurile de asigurare a calității selectate de instituția gazdă membră a Forumului.

Vizitele colegilor au loc într-o țară membră a Forumului ETF pentru Asigurarea Calității în VET, reprezentată de instituția sa membră a Forumului. Instituția membră care își asumă rolul de gazdă are oportunități de a:

- ☐ autoevalua analitic măsura de asigurare a calității selectată.
- ☐ reflecta asupra punctelor forte și slabe ale măsurii selectate de asigurare a calității.
- ☐ se familiariza cu o perspectivă externă.
- ☐ primi sfaturi și descoperi bune practici pentru a dezvolta în continuare măsura de asigurare a calității.

Persoanele naționale de contact care participă la vizitele colegiale, acționând ca colegi, au oportunități de a:

- ☐ afla despre abordarea națională de asigurare a calității și măsura selectată de asigurare a calității prezentate de instituția gazdă membră a Forumului.
- ☐ exercita oferirea de feedback critic, dar susținător și constructiv;
- ☐ se angaja în învățare reciprocă cu colegii și reprezentanții instituției gazdă membră a Forumului.

Obiectivele și principiile vizitelor colegiale ale Forumului ETF

Există câteva obiective și principii importante care trebuie luate în considerare atunci când vine vorba de implementarea vizitelor colegiale:

- ☐ Organizarea și participarea la o vizită colegială este voluntară.
- ☐ Accentul vizitei colegiale este pus pe instituțiile membre ale Forumului ETF implicate și pe interesele și nevoile acestora, în conformitate cu abordările lor de asigurare a calității la nivelul sistemului VET.

- 🔗 Instituțiile gazdă membre ale Forumului ar trebui să aibă intenția de a prezenta atât punctele tari, cât și punctele slabe ale măsurii de asigurare a calității selectate.
- 🔗 Instituția gazdă membră a Forumului ia decizia cu privire la utilizarea feedback-ului colegilor.
- 🔗 Colegii își oferă feedback-ul cât mai obiectiv și imparțial posibil, ținând cont de punctele tari și punctele slabe ale măsurilor de asigurare a calității observate.

Organizarea

O vizită colegială constă din patru faze.

Faza 1 – Pregătirea vizitei colegiale

În faza pregătitoare, Vizita colegială este planificată și organizată de instituția gazdă membră a Forumului cu părțile interesate relevante. Instituția gazdă membră a Forumului pregătește raportul de context național, care este documentul de bază care oferă informațiile de bază cu privire la toate aspectele legate de Vizita colegială. Colegii trebuie să fie informați și pregătiți pentru rolul și sarcinile lor.

Faza 2 – Vizita colegială

În această fază are loc Vizita colegială. Instituția gazdă membră a Forumului își prezintă abordarea de asigurare a calității la nivel de sistem VET, punând accent pe măsura de asigurare a calității selectată pentru Vizita colegială. Colegii vizitează instituția gazdă membră a Forumului și instituțiile relevante, ascultă prezentările și alte forme de contribuții, observă și obțin o înțelegere mai profundă a măsurii de asigurare a calității selectată de instituția gazdă membră a Forumului pentru Feedback colegial.

Faza 3 – Procesul de feedback al vizitei colegiale

În faza 3, colegii oferă feedback instituției gazdă membră a Forumului în timpul unei sesiuni finale moderate de feedback al Vizitei colegiale. În această sesiune finală de feedback, colegii își transmit feedback-ul și fac sugestii pentru îmbunătățiri în ceea ce privește măsura de asigurare a calității a instituției gazdă membră a Forumului.

Faza 4 – Follow-up

În ultima fază a procedurii Vizitei colegiale, accentul se pune pe analiza și utilizarea feedback-ului ca bază pentru îmbunătățiri la nivelul sistemului VET.

8.2. Observarea proceselor de muncă de către inspectori pentru a îmbunătăți calitatea muncii – Țările de Jos

Autor: Herman Franssen

Participarea pe deplin la societatea olandeză și flamandă nu este posibilă fără stăpânirea abilităților de bază, cum ar fi citirea și calculul. Cercetările privind competențele de bază arată că o creștere a cunoștințelor contribuie atât la creșterea economică, cât și la dezvoltarea socială (combaterea sărăciei).

Atât în Olanda, cât și în Flandra, competențele de bază sunt sub presiune. Inspectoratul Flamand pentru Educație a descris în raportul său anual că performanța elevilor în abilitățile de bază în olandeză și matematică este în scădere și că există o inegalitate de șanse tot mai mare. Inspectoratul flamand a constatat, de asemenea, că există diferențe considerabile de calitate între școli în ceea ce privește obținerea de rezultate bune în abilitățile de bază. Statutul Educației al Inspectoratului Olandez descrie, de asemenea, blocajele din sistemul de învățământ care sunt similare cu situația din Flandra, și anume scăderea performanței elevilor în ceea ce privește competențele de bază și creșterea inegalității de șanse pentru mulți elevi. Și în Țările de Jos există diferențe (prea) mari de calitate între școlile din diferite sectoare: învățământ primar, învățământ secundar și învățământ profesional secundar superior.

Pentru a încuraja cât mai mulți elevi să părăsească învățământul bine pregătiți, atât Inspectoratul Educațional flamand, cât și Inspectoratul Educațional olandez lucrează la monitorizarea calității educației. Ambele inspectorate vor să se concentreze (mai mult) în activitățile lor în următorii ani pe îmbunătățirea calității educației pentru competențe de bază. O perspectivă internațională privind lucrul cu competențele de bază este relevantă atunci când două sisteme de învățământ se confruntă cu provocări similare. Ce pot învăța organizațiile de inspecție unele de la altele? Cum pot ambii să efectueze o supraveghere strategică care să contribuie la sarcina cu care se confruntă școlile și instituțiile? Cum poate fi îmbunătățită vizibilitatea competențelor de bază și cum se pot consolida reciproc inspectoratele în acest sens?

Atât Inspectoratul Educațional Olandez, cât și Inspectoratul Educațional Flamand au un departament internațional. Din colaborările internaționale anterioare a apărut dorința de a intensifica cooperarea. Începutul acesteia a fost o conferință comună de lucru privind competențele de bază. Pentru a aprofunda și a lărgi în continuare acest lucru, va urma un proiect cu accent pe schimbul intensiv prin **observarea la locul de muncă**.

Abilitățile de bază sunt un subiect examinat în mod obișnuit de inspectori în timpul inspecțiilor/evaluărilor școlare. Un proiect de schimb oferă inspectorilor o perspectivă practică asupra modului în care inspectoratele olandeze (Ivho) și flamand (VOI) examinează abilitățile de bază în supraveghere la nivel de școală, consiliu și sistem. Prin implicarea în observarea la locul de muncă (job shadowing), cel puțin 40 de inspectori educaționali flamanzi/olandezi din învățământul primar și din învățământul secundar vor avea ocazia să participe la o investigație cu colegul lor străin.

Astfel, inspectorii cunosc alți indicatori, competențe și criterii de evaluare din țara parteneră. Ei scriu un raport individual cu reflecție ca răspuns la cunoștințele și experiențele pe care le dobândesc în cealaltă țară. Inspectorii vor dobândi cunoștințe la nivel individual. Dar această experiență va aduce beneficii și dezvoltării supravegherii în propria țară.

În primul rând, observarea la locul de muncă în cadrul propriului sector educațional permite fiecărui inspector implicat să experimenteze în mod concret modul în care abilitățile de bază sunt furnizate și

monitorizate în supervizare în țara parteneră. Inspectorii învață unii de la alții fiind prezenți, observând colegul străin și participând la ancheta de la școală. În plus, experiența dobândită este dusă la nivelul organizației de inspecție pentru a-și optimiza propriul cadru de evaluare a competențelor de bază, acolo unde este necesar. Într-adevăr, prin intermediul observării la locul de muncă, inspectorii participanți pot reflecta și pot oferi feedback cu privire la cadrele existente. Își vor crește înțelegerea a ceea ce se întâmplă în domeniu. Pe baza rapoartelor (folosind un format fix) inspectorilor care participă la acest schimb și a experiențelor acestora, inspectoratele participante pot lua măsuri suplimentare în dezvoltarea supravegherii.

Rapoartele ar trebui să răspundă cel puțin la următoarele trei întrebări:

1. Impresie generală: ce s-a remarcat cel mai mult în timpul activității de supervizare?
2. Cum au fost incluse competențele de bază în activitatea de supervizare?
3. Ce considerați despre abordarea competențelor de bază în activitățile de supraveghere la care ați participat?

Inspectorii care participă la schimbul de observare la locul de muncă privind competențele de bază nu numai că își sporesc expertiza personală, ci și diseminează experiențele în cadrul propriei organizații.

Proiectul este finanțat de proiectul Erasmus+.

9. Digitalizarea proceselor

9.1. Digitalizarea proceselor pentru raportul de autoevaluare a prestatorilor de învățământ profesional tehnic –Kosovo*

Autor: Donjeta Nimani Binçe

Cadrul Național de Asigurare a Calității (NQAF), ca un set de standarde și linii directoare pentru promovarea și asigurarea calității educației și formării profesionale în întreaga țară, este implementat de instituțiile de învățământ și instituțiile de formare profesională care implementează și Recunoașterea Învățării anterioare (RPL), precum și instituțiile care implementează WBL. Instituțiile de implementare pot fi toate școlile VET publice, dar și alte instituții publice și private.

Pentru a îndeplini standardul de calitate, Raportul de autoevaluare (SAR) este utilizat pentru a evalua performanța furnizorului VET în ceea ce privește calitatea educației și procesele administrative. Raportul include o analiză a punctelor forte și a punctelor slabe ale furnizorului de VET, evaluarea eficacității activităților sale și recomandări de îmbunătățire. Raportul este completat de furnizorul VET și este de obicei revizuit de evaluatori externi.

Pe parcursul implementării activităților solicitate conform criteriilor de calitate, instituția trebuie să evalueze fiecare principiu/indicator al calității. În acest scop, se utilizează un sistem de notare cu numere de la 1 la 4. Fiecare evaluare și notare trebuie să fie susținută de o scurtă descriere și trebuie să se bazeze pe dovezi.

Pe platforma electronică a NQAF, aflată încă în curs de dezvoltare, în cazul evaluării indicatorilor cu nota 1 sau 2, va apărea un spațiu în care furnizorii vor descrie (pe scurt) și vor enumera punctele slabe în raport cu evaluarea acestora. Deficiențele identificate vor fi transferate automat în secțiunea plan de îmbunătățire.

Cea mai eficientă modalitate de întocmire a raportului de autoevaluare este implicarea managementului, profesorilor/formatorilor, coordonatorilor de asigurare a calității, elevilor/candidaților, diferitelor consilii, întreprinderi etc.

Implicarea tuturor părților interesate afectează calitatea deoarece fiecare parte interesată contribuie cu informații despre problemele pe care le consideră puncte forte sau puncte slabe.

Monitorizarea și evaluarea online necesită utilizarea eficientă a tehnologiei pentru a eficientiza procesul, a asigura transparența și a facilita colaborarea între părțile interesate. Aceste tehnologii, atunci când sunt integrate eficient, pot contribui la dezvoltarea cu succes a unei platforme pentru a beneficia de utilizarea tehnologiilor open source.

Ciclul de viață al activităților în cadrul platformei naționale de asigurare a calității pentru depunerea unui raport de autoevaluare constă în toate criteriile care se află în cadrul legislativ și alte documentații, are și alte aspecte tehnice precum contul de utilizator, privilegiile etc.

Anexe

- Ghiduri (Dok. No.1)
- Raport de autoevaluare (Dok. No.2)

9.2. Implementarea digitală a vizitei la fața locului - Bulgaria

Autor: Aneliya Andreeva, dr

În Bulgaria, procesul de inspecție este organizat în trei etape - pregătitoare, efectivă și finală. Etapa pregătitoare și cea finală se desfășoară în întregime în mediu electronic (se analizează documentele școlare, se țin ședințe organizatorice pentru discuții, se organizează o vizită la fața locului la instituție, se întocmește un raport). Pentru întocmirea raportului, echipa de inspectori lucrează într-un document comun într-un spațiu comun pentru fiecare inspecție individuală.

La desfășurarea etapei propriu-zise, se aplică trei modele:

- 1) observarea la fața locului a instituției și a situațiilor/claselor pedagogice și realizarea întâlnirilor față în față (focus grupuri);
- 2) proces combinat – observarea la fața locului a instituției și a situațiilor/claselor pedagogice și realizarea focus grupurilor cu reprezentanți ai elevilor, părinți, specialiști în pedagogie și echipa de management folosind platforme și aplicații video;
- 3) în întregime într-un mediu electronic – toate activitățile (observări și întâlniri) au loc folosind platforme electronice.

Școlile au implementat platforme electronice pentru învățarea online. Învățarea online are loc sincron, profesorul are camera pornită, elevii de asemenea. Lecțiile sunt monitorizate după ce se oferă accesul la platforma sau aplicația utilizată de profesor (Microsoft Teams, Zoom, Google classroom, G-Suite for education, Moodle). Inspectorul are acces oferit de către directorul școlii pentru a participa la lecția online. Inspectorii văd sala de clasă și pot observa munca profesorului și a elevilor. Timpul de observare nu este mai mare de 20 de minute.

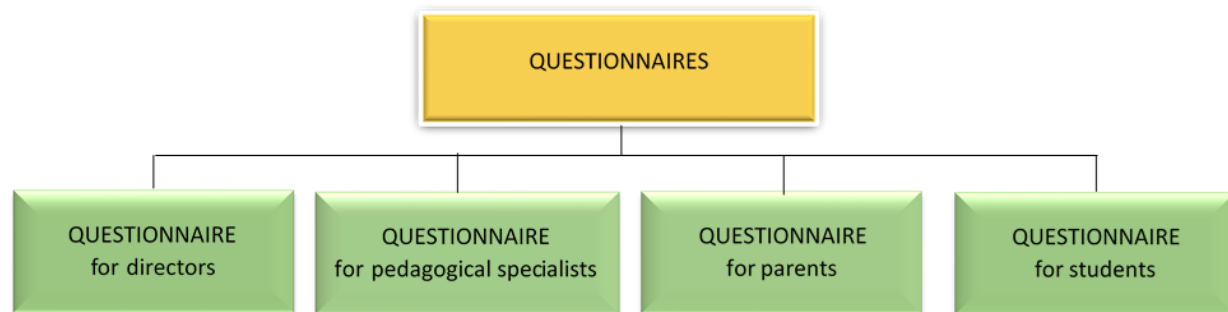
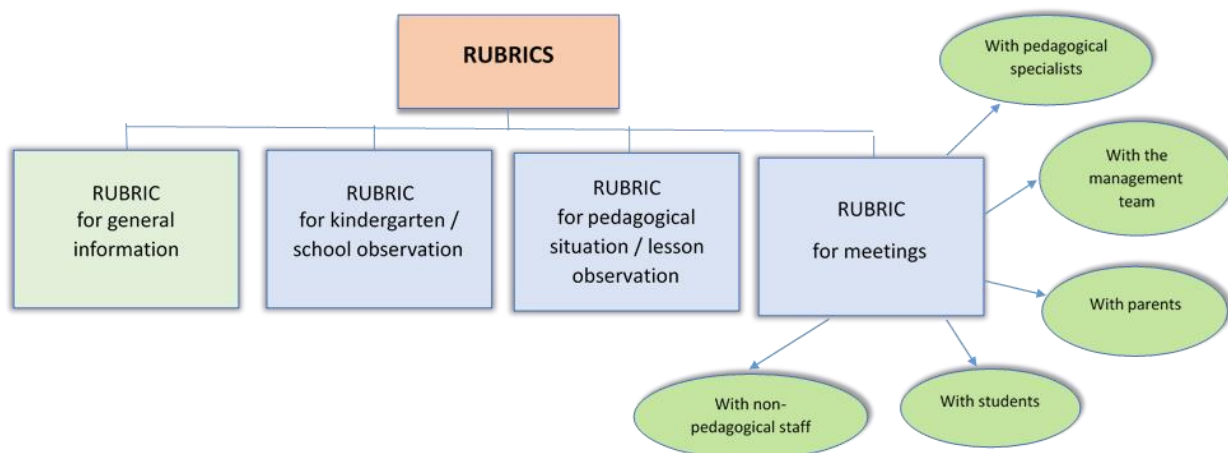
Observarea instituției se realizează printr-un tur în timp real, prin prezentarea de videoclipuri de observare sau prezentări pregătite în prealabil.

Întâlnirile au loc online pe platforma pe care o folosește școala, de ex. Microsoft Teams. Gestionarea întâlnirilor este mai dificilă deoarece nu poți întrerupe vorbitorii atunci când este necesar și comunicarea non-verbală este împiedicată. În ceea ce privește durata, întâlnirile au nevoie de 5-10 minute în plus pentru a implica participanții și pentru a depăși problemele tehnice inițiale. Dinamica depinde și de calitatea conexiunii online.

Pentru efectuarea evaluării se folosesc indicatorii și criteriile de evaluare aprobați, indiferent de mediul de desfășurare a inspecției.

Patru controale au fost efectuate online.

Fig.1.



- Performanță foarte bună pentru indicatorul evaluat cu peste 81% pentru toți sub-indicatorii săi, așa cum indică instrumentele de inspecție
- Evaluare bună (între 61% și 80%) din toate instrumentele utilizate pentru sub-indicatorii indicatorului
- Satisfăcător - scor de la toate instrumentele între 41% și 60%
- Nesatisfăcător - performanță pentru indicatorul evaluat sub 40% pentru toți sub-indicatorii, așa cum este indicat de instrumentele de inspecție

Anexă

- Domenii, criterii, indicatori și instrumente de inspecție - Domeniul procesului educațional

9.3. Sistemul electronic de management al inspecției – Bulgaria

Autor: Aneliya Andreeva, dr.

Inspectoratul Național al Educației din Bulgaria (NIE) efectuează inspecții în grădinițe și școli, evaluând calitatea educației în trei domenii – „Procesul educațional”, „Management” și „Mediul instituțional”. NIE creează și menține un sistem electronic de management al inspecției (EIMS), <https://insp.mon.bg>.

Informațiile sunt disponibile pentru fiecare instituție inspectată la EIMS în următoarele secțiuni:

- Acasă - conține informații generale.
- Inspecții - ordin de inspecție disponibil, cum ar fi anexă, interval de timp de inspecție și informații pentru echipa de inspecție, programul de inspecție.
- Completarea chestionarelor și a rubricilor/fișelor pot fi create și completate în toate domeniile de observație de către toți factorii interesați din proces, care au nivelurile de acces adecvate în funcție de funcția/poziția lor. (Fig.1)
- Portofoliu - conține date statice transferate din Sistemul Național Informatic Electronic pentru Învățământul Preșcolar și Școlar (NEISPSE) la momentul deschiderii inspecției și completate cu spații goale, care se completează de către instituția de învățământ inspectată pe următoarele teme, în următoarele meniuri: Date despre școală; Datele personalului; Date pentru elevi; Rezultatele evaluării externe (EA)/examenelor de stat de înmatriculare (ME); Documente; Alte documente.

Sunt utilizate diferite instrumente - analiza documentelor școlare, sondaje de observații (pentru specialiști pedagogi, elevi și părinți), focus grupuri (cu specialiști pedagogi, elevi, părinți și echipă de management). Au fost create formulare electronice (fișa de evaluare) pentru a completa rezultatele analizei, observațiilor, sondajelor și focus grupurilor²¹. Metodele matematico-statistice sunt programate în Sistemul Electronic de Management al Inspecției, care calculează automat rezultatele gradelor de performanță înscrise în carduri. În raportul de inspecție, evaluarea fiecărui domeniu de inspecție trebuie scrisă în cuvinte - „foarte bine”, „bine”, „satisfăcător”, „nesatisfăcător” și în procente - în funcție de scara și rezultatele sistemului electronic de management al inspecției (rezultate agregate din scorurile calculate automat).

²¹ Gradul de implementare a indicatorului observat de echipa de inspecție este rezultatul sintezei informațiilor, datelor și rezultatelor utilizării diferitelor instrumente care au legătură cu mecanismul de evaluare.

Instrumentele de inspecție sunt folosite de inspectori pentru evaluarea indicatorilor din platforma electronică EPIM

Scorul de evaluare se formează după cum urmează:

1. Fiecare membru al echipei de inspecție completează hărți pentru monitorizarea situației pedagogice/orele școlare și monitorizarea instituției de învățământ, evaluând fiecare aspect în funcție de faptele monitorizării, ca grad de implementare.

2. Echipa de inspecție completează o hartă comună pentru fiecare dintre reuniunile desfășurate după ce toți membrii echipei au ajuns la un consens. Se discută gradul de implementare a fiecărui indicator, ținând cont de exemplele specifice primite din activitățile instituției.

3. Echipa de inspecție completează în comun o hartă generală de informații, în urma unui consens, pe baza documentelor și informațiilor furnizate în faza pregătitoare și în conformitate cu observațiile proceselor din etapa efectivă.

4. În ultima zi a etapei efective/vizitei la fața locului (la desfășurarea activităților din stadiul propriu-zis în întregime la fața locului, la instituția de învățământ inspectată), echipa de inspecție va evalua fiecare indicator pe baza rezultatelor evaluării sub-indicatorilor. Echipa de inspecție analizează rezultatele instrumentelor utilizate și determină gradul de implementare a indicatorului, în conformitate cu mecanismul de formare a evaluării educației oferite.

5. Nivelul de implementare a fiecărui indicator va fi determinat de șeful echipei de inspecție din EPIM după discuții în echipă. Informațiile adunate din diferite surse și în moduri diferite sunt evaluate în patru etape.

Evaluarea fiecărui criteriu este suma punctelor tuturor indicatorilor acestuia. Numărul total maxim de puncte pentru fiecare criteriu și repartizarea punctelor în funcție de indicatorii acestuia sunt stabilite de directorul INS. Scorul fiecărui criteriu este calculat automat de către EPIM după evaluarea indicatorilor.

Evaluarea fiecărui domeniu de inspecție individuală se formează ca procent din suma punctelor obținute conform criteriilor separate până la numărul maxim de puncte pentru domeniu. Este calculat automat de către EPIM.

Evaluarea globală a experților independenți a calității educației oferite de grădiniță sau școală conține evaluările calitative primite ale domeniilor de inspecție - proces educațional, management și mediu instituțional, specificate la articolul 6 din Directiva №18, emisă la 9 septembrie, 2021 privind inspecția grădinițelor și școlilor.

Partea VI: Aspecte de mediu, sociale și de gen

1. Incluziunea socială și bunăstarea

1.1. Procesul de evaluare a bunăstării, egalității și incluziunii sociale – Scoția

Autor: Tracie McEwan

Din 2006, Scoția a folosit o abordare națională pentru a satisface nevoile copiilor - Getting it Right for Every Child (GIRFEC). GIRFEC este angajamentul nostru de a oferi tuturor copiilor, tinerilor și familiilor lor sprijinul potrivit la momentul potrivit. Acest lucru se face pentru ca fiecare copil și tânăr din Scoția să își poată atinge potențialul maxim. Ne dorim ca toți copiii și tinerii să trăiască într-o societate egală care să le permită să înflorească, să fie tratați cu bunătate, demnitate și respect și să li se susțină drepturile în orice moment.

Ambiția noastră este să lucrăm împreună cu copiii, tinerii, familiile, organizațiile și comunitățile pentru a face din Scoția cel mai bun loc pentru a crește. Prin GIRFEC, toată lumea din Scoția poate lucra împreună pentru a construi pilonul de sprijin de care copiii și tinerii au nevoie pentru a crește iubiți, în siguranță și respectați.

GIRFEC oferă Scoției un cadru consistent și un limbaj comun pentru promovarea, sprijinirea și protejarea bunăstării copiilor și tinerilor. Este încorporat la nivel local și îmbrățișat pozitiv de organizații, servicii și practicieni din serviciile pentru copii. Getting it right for every child (GIRFEC) - gov.scot (www.gov.scot)

Inspectorii din educație ai Majestății Sale (MS) folosesc acest cadru atunci când evaluează cât de bine școlile „asigură bunăstarea, egalitatea și incluziunea” (Q1 3.1 Cât de bună este școala noastră? 4)

Cât de bună este școala noastră? (a 4-a ediție) (education.gov.scot)

Linkul de mai sus vă va oferi o listă cu întrebările provocatoare folosite pentru a vă gândi cât de bine ajută școlile la îmbunătățirea bunăstării, egalității și incluziunii.

Există 3 teme în acest indicator. Primul este „bunăstarea”. Inspectorii MS analizează cât de bine folosesc școlile indicatorii de bunăstare, așa cum sunt evidențiați în GIRFEC, pentru a promova bunăstarea, egalitatea și incluziunea. Sunt cunoscuți ca indicatori SHANARRI:

- Safe (în siguranță) – creșterea într-un mediu în care un copil sau un tânăr se simte în siguranță, este educat, ascultat și capabil să se dezvolte la potențial maxim. Acest lucru include libertatea de abuz sau neglijare.
- Healthy (Sănătos) – având cele mai înalte standarde de sănătate fizică și mintală care pot fi atinse, acces la asistență medicală adecvată și sprijin în învățarea de a face alegeri sănătoase și sigure.
- Achieving (Realizare) – a fi sprijinit și ghidat în învățare și în dezvoltarea abilităților, încrederii și stimei de sine, acasă, la școală și în comunitate.

- Nurtured (Crescut/educat) – creștere, dezvoltare și îngrijire într-un mediu care oferă securitatea fizică și emoțională, compasiunea și căldura necesare pentru o creștere sănătoasă și pentru a dezvolta rezistența și o identitate pozitivă.
- Active (Activ) – având oportunități de a participa la activități precum joacă, recreere și sport, care contribuie la creșterea și dezvoltarea sănătoasă, acasă, la școală și în comunitate.
- Respected (Respectat) – să fie implicat și să-și facă vocea auzită în deciziile care le afectează viața, cu sprijin acolo unde este cazul..
- Responsible (Responsabil) – să aibă oportunități și să fie încurajat să joace roluri active și responsabile acasă, în școală și în comunitate și, acolo unde este necesar, să aibă parte de îndrumare și supraveghere corespunzătoare.
- Included (Inclus) – să aibă parte de ajutor pentru a depăși inegalitățile și să fie acceptat ca parte a familiei, școlii și comunității lor.

În practică, cei opt indicatori pot fi interconectați și suprapusi. Când sunt considerați împreună, ei oferă o viziune holistică asupra fiecărui copil sau tânăr. Ei permit copilului sau tânărului, precum și adulților care îi susțin, să ia în considerare punctele forte, precum și orice obstacole cu care se pot confrunta în creștere și dezvoltare.

Bunăstare (SHANARRI) - Getting it right for every child (GIRFEC) - gov.scot (www.gov.scot)

Acest link oferă informații despre evaluarea bunăstării în toate instituțiile care lucrează cu copii și tineri.

1.2. Standarde și indicatori pentru incluziunea socială - Serbia

Autori: Milja Krivokuća, Gordana Čaprić, Vesna Šaponjić

Ministerul Educației din Republica Serbia acordă o atenție deosebită dezvoltării unui **sistem educațional corect, accesibil și incluziv**, în care perspectiva copiilor este respectată, iar elevii sunt participanți activi la procesul educațional în conformitate cu nevoile și caracteristicile lor distinctive. Prin urmare, crearea unui mediu sigur și stimulator pentru toți elevii, indiferent de diferențele lor, este responsabilitatea fiecărei școli. Regulile relevante guvernează sprijinul educațional, de sănătate și social suplimentar pentru copii și elevi, iar fiecare școală are o echipă de educație incluzivă, care ar trebui să planifice activități la nivelul instituției care să contribuie la incluziunea instituției și la furnizarea de sprijin specific elevilor individuali.

În plus, pentru a asigura includerea deplină a copiilor din grupuri sociale sensibile, există și reglementări care asigură comportamentul antidiscriminatoriu al instituțiilor (acestea descriu conceptul de discriminare, metoda de prevenire care include elaborarea unui program de prevenire a discriminării pe care fiecare instituția trebuie să o aibă, precum și măsuri de intervenție în caz de suspiciune de comportament discriminatoriu).

Pentru a oferi un sprijin suplimentar instituțiilor, pe lângă suportul de consiliere profesională al consilierilor educaționali și al consilierilor pentru educație incluzivă, au fost angajați profesori/ experți asociați în calitate de consilieri pe educație incluzivă – asociați externi.

În conformitate cu politica educațională menționată mai sus, cadrul de evaluare a calității muncii școlare în Republica Serbia este în mare măsură saturat de standarde și indicatori care verifică prezența unei culturi incluzive în școli. Astfel, dintre cele 24 de standarde distribuite în șase domenii, până la 10 dintre ele indică în mod direct existența practicii incluzive și se regăsesc în cinci domenii de evaluare. În scopul monitorizării aprofundate, pe lângă standardele și indicatorii menționați mai sus, sunt utilizate surse suplimentare de dovezi, precum și un Manual care a fost special elaborat în aceste scopuri. În acest Manual sunt integrate o listă de standarde și indicatori pentru verificarea practicilor incluzive care sunt utilizați în procesul de evaluare a școlii.

Documente și link-uri utile

- [Regulament privind instrucțiuni detaliate pentru determinarea dreptului la un plan individual de educație, aplicarea și evaluarea acestuia](#) (în sârbă)
- [Regulament privind standardele de calitate ale activității instituției](#) (în sârbă)
- [Manual: Cât de incluzivă este școala noastră](#) (în sârbă)

1.3. Înțelegerea inegalităților sociale și de gen

În cadrul proiectului Îmbunătățirea calității educației și formării în Europa de Sud-Est – EQET SEE, implementat de Inițiativa de reformă a educației din Europa de Sud-Est (ERI SEE), a fost elaborată lucrarea *Înțelegerea inegalităților sociale în procesul de educație – Manual pentru profesori, experți asociați și alte persoane angajate în sectorul educației și formării*.

Scopul Manualului este de a ajuta pe toți cei care au un rol în educație și formare și un impact asupra calității acesteia, în înțelegerea și recunoașterea inegalităților sociale, inclusiv inegalitățile de gen, și oferă potențiale soluții practice.

Manualul răspunde la întrebările:

- - Ce sunt inegalitățile sociale și cum sunt acestea create?
- - Cum se reproduc inegalitățile sociale?
- - Care este rolul educației și formării în reproducerea inegalităților?
- - Cum se poate lucra, în procesul de educație și formare, pentru a reduce inegalitățile sociale?

Manualul poate ajuta evaluatorii externi în observarea climatului social din școli, îi poate ajuta să înțeleagă și să recunoască inegalitățile, uneori evidente și alteori subtil întrețesute în procesul educațional, și îi poate ajuta să comunice cu personalul școlii cu privire la concluziile și recomandările lor. *Lucrarea Înțelegerea inegalităților sociale în procesul de educație – Manual pentru profesori, experți asociați și alte persoane angajate în sectorul educației și formării* poate fi găsită pe: <https://eget.erisee.org/project-outputs2/> și <https://www.erisee.org/eri-see-publications/>

2. Indicatori pentru toleranța zero la violență (inclusiv violența digitală)

2.1. Asigurarea și monitorizarea unui sistem care susține toleranța zero față de violență – Serbia
Autori: Milja Krivokuća, Snežana Vuković, Gordana Čaprić, Vesna Šaponjić

Regulamentul privind protocolul de acțiuni în cadrul instituției ca răspuns la violență, abuz și neglijență la nivelul Republicii Serbia prevede proceduri de protecție împotriva violenței școlare. Acest lucru asigură o acțiune uniformă atât în ceea ce privește prevenirea violenței, cât și intervenția atunci când violența a avut deja loc. Toate școlile din Serbia folosesc o definiție uniformă a violenței. Violența și abuzul vor implica toate formele de conduită verbală sau nonverbală aplicată o dată sau în mod repetat, care are ca rezultat un pericol real sau potențial pentru sănătatea, dezvoltarea și demnitatea unui copil, elev sau angajat. Sunt definite și diferite forme de violență (psihică, fizică, sexuală, digitală, trafic de copii, extremism violent etc.), precum și intervenții în funcție de relații (care sunt toți participanți la violență). Fiecare instituție este obligată să adopte un program anual de protecție împotriva violenței, pe baza raportului de stare și analizei. Programul trebuie să fie specific, încorporând activități specifice, termene specificate și promotori de activități, cu includerea resurselor locale, de exemplu, din sistemul de sănătate și protecție socială, poliția, ONG-urile și alte instituții din comunitatea locală pot contribui la prevenirea comportamentelor riscante ale copiilor și tinerilor. Un exemplu este activitatea rețelei externe de sprijin pentru școli când apar situații în care se impune nu doar o muncă educațională sporită cu copilul, ci și intervenția centrului de asistență socială care asigură sprijinul familiei.

Activitățile preventive au ca scop dezvoltarea toleranței zero față de violență în rândul tuturor grupurilor de interese din școală și sprijinirea dezvoltării învățării socio-emoționale la copii. Prin programele de dezvoltare profesională a angajaților, a programelor de prevenire, competențele angajaților din instituțiile de învățământ sunt îmbunătățite continuu pentru a sprijini dezvoltarea personalității copilului și crearea unui mediu școlar stimulat în care se evaluează și se promovează valorile societății democratice moderne, respectul reciproc, empatia, comunicarea non-violentă și antidiscriminarea (exemplu:

programul de dezvoltare profesională a angajaților „Învățare social-emoțională în funcție de sprijinirea dezvoltării personalității elevilor”, programul „Abilitățile adolescenței”, „Familii puternice”, etc.). În plus, există proceduri clar stipulate și uniforme de răspuns la violență, astfel încât să se asigure toleranța zero față de situațiile de violență, adică toată lumea este obligată să raporteze și să răspundă indiferent de locul în care s-a produs violența. În cazul violenței de la egal la egal, nivelurile de violență sunt evaluate în funcție de criterii specificate și se determină intervenții împotriva acestora, deoarece se iau în considerare vârsta, consecințele, durata, intensitatea, frecvența etc.

La nivelul unu, profesorul intervine în cooperare cu părinții și clasa, în timp ce *la nivelul doi* este implicată echipa de protecție, iar *la nivelul trei*, alte instituții. Orice acțiune care implică elevii, de asemenea, presupune o muncă pedagogică mai intensă printr-un plan clar definit care conține elemente prescrise și implică evaluare. Legea prevede și proceduri educaționale și disciplinare. Fiecare școală are o *echipă de protecție* care coordonează prevenirea, dar acționează și în situații specifice de violență. Echipa monitorizează și evaluează propriile acțiuni și implementarea prevenirii prin întocmirea rapoartelor de implementare a programului. Echipa implică consiliul părinților și parlamentul elevilor în planificarea prevenirii.

Monitorizarea și evaluarea calității protecției împotriva violenței în școli sunt realizate de consilieri educaționali cu sprijinul consilierilor - asociați externi și consilieri pentru protecția împotriva violenței pe baza anumitor standarde și indicatori (vezi link-urile de mai jos către documente suplimentare) în domeniul Ethos și materiale suport suplimentare. Școlile care acționează în conformitate cu Regulile asigură îndeplinirea indicatorilor de evaluare a calității.

Pentru a îmbunătăți înregistrarea, acțiunile de monitorizare și o mai bună cooperare intersectorială, Guvernul RS a dezvoltat Platforma Națională „Čuvam te” („Avem grijă de tine”) care acoperă toate situațiile de violență care implică copii și tineri. Platforma permite comunicarea între școli și minister, dar și între școli și alte instituții (centre de sănătate, Ministerul de Interne, centre de asistență socială etc.), precum și între ministerele competente. Prin utilizarea unui formular specific pe platformă, școlile introduc toate elementele situației necesare pentru a monitoriza acțiunile relevante, adică elemente care, pe lângă descrierea evenimentului, includ și acțiunile pe care școala le întreprinde și intenționează să le întreprindă. Școlile sunt obligate să informeze ministerul despre acțiunile lor la nivelul trei de violență între egali, precum și violența care implică profesori, elevi și părinți (profesor-elev, elev-profesor, părinte-profesor).

Platforma oferă, de asemenea, traininguri destinate elevilor, părinților și profesorilor, care îi instruiesc asupra procedurilor relevante și au o funcție educațională.

De asemenea, ministerul organizează traininguri de importanță națională pe tema desfășurării procedurilor de protecție și prevenire a violenței, care implică și sarcini în baza cărora este monitorizat nivelul de cunoștințe dobândite.

Link-uri suplimentare

- [Legea cu privire la bazele sistemului educațional](#) (RS)
- [Reguli privind Protocolul de acțiuni la o instituție ca răspuns la violență, abuz și neglijență](#) (RS)
- Resurse educaționale

- <https://prosveta.gov.rs/kategorija/publikacije/>
- <https://prosveta.gov.rs/wp-content/uploads/2022/02/C8Ka-sigurnom-i-podsticajnom-skolskom-okruzenju.pdf>
- [Platforma națională “Cuvam te”](#)
- [Instruiri de importanță publică – o platformă de învățare](#)
- [Standarde de calitate ale instituțiilor de învățământ](#) : Domeniul de calitate 5. Ethos – standarde și indicatori care vizează evaluarea mediului sigur pentru elevii de la școală

3. Indicatori de evaluare a copiilor cu nevoi speciale / școli speciale

3.1. Indicatori pentru evaluarea educației pentru copiii cu nevoi speciale / școli speciale – Țările de Jos

Autor: Herman Franssen

Următoarea descriere a educației pentru copiii cu nevoi speciale se concentrează pe învățământul primar. Informații despre acest subiect sunt disponibile și în alte sectoare ale educației.

Există diferite tipuri de școli primare în Țările de Jos. Pe lângă **școlile primare de masă**, există și **școli speciale pentru învățământul primar** și **școli pentru învățământul special**.

Scoli de masă: educație adecvată la școala primară

Fiecare copil ar trebui să meargă la o școală care oferă educație potrivită talentelor și capacităților sale. Aproximativ unul din cinci elevi are nevoie de asistență suplimentară la școala primară. Având în vedere acest lucru, școlile își adaptează predarea la dezvoltarea individuală a copilului. La 1 august 2014, o nouă lege a introdus o „datorie de grijă” pentru toate școlile, pentru a oferi copiilor un loc adecvat. Prin introducerea legii privind educația adecvată, guvernul încearcă să realizeze ca fiecare copil să primească o școlarizare adecvată, ca fiecare copil să urmeze o **școală de masă sau**, dacă acest lucru nu este posibil, o **școală specială**. Accentul se va pune pe potențialul și nevoile educaționale ale copilului, nu pe deficiențele sau dizabilitățile acestuia.

Dacă un elev are dificultăți de învățare, școala poate:

- adaptarea curriculum-ului la dificultatea de învățare;
- adaptarea instruirii la nevoile copiilor;
- oferiți-le timp suplimentar de instruire sau de învățare.

Fiecare școală trebuie să ofere sprijinul de bază oferit de consorțiul regional din care face parte. În cadrul fiecărui consorțiu, școlile convin asupra serviciilor pe care le vor furniza, cum ar fi:

- sprijin pentru elevii cu dislexie sau discalculie;
- prevenirea și abordarea problemelor comportamentale;
- supraveghere suplimentară pentru elevii cu inteligență sub sau peste medie.

Cadrul de supraveghere a școlilor de masă are standarde de calitate care se referă la educația adecvată (inclusiv suport de bază). Aceste standarde sunt evaluate în timpul inspecțiilor școlare. Iată exemple de standarde în care unele elemente se referă la adaptarea educației la nevoile copiilor.

TLP1. Curriculum

Educația oferită pregătește elevii pentru educația ulterioară și pentru participarea în societate.

Standard de calitate de bază

Școala pregătește elevii pentru educație ulterioară și participarea la o societate democratică. Aceasta oferă un curriculum educațional bazat pe obiective de realizare,²² în conformitate cu standardele de referință pentru alfabetizare și calcul. Prin curriculum educațional înțelegem conținutul tuturor lecțiilor, inclusiv lecțiile furnizate digital sau online. Curriculum-ul oferit de școală este orientat către populația de elevi și este în concordanță cu abilitățile (lingvistice) și nevoile educaționale ale elevilor. Acolo unde este necesar, curriculum-ul școlii se adâncește și se lărgeste pe măsură ce elevii progresează prin cariera școlară, permițându-le să treacă printr-un proces neîntrerupt de dezvoltare. Curriculum-ul este orientat, coerent și distinctiv. În plus, școala s-a asigurat că curriculum-ul este distribuit uniform și coerent de-a lungul anilor.

Curriculum-ul educațional ajută la transmiterea cunoștințelor și la insuflarea respectului pentru valorile fundamentale ale unui stat democratic și contribuie la dezvoltarea abilităților sociale și civice care le permit elevilor să facă parte și să aducă o contribuție la societate.

TLP2. Monitorizarea realizărilor și sprijinul elevilor

Școala monitorizează dezvoltarea elevilor și oferă îndrumări adecvate și sprijin suplimentar acolo unde este necesar.

Standard de calitate de bază

Din momentul în care elevii intră în școală, informațiile sunt colectate sistematic cu privire la cunoștințele și abilitățile elevilor în toate domeniile care sunt relevante pentru educație. Colectarea datelor (de evaluare) se realizează sistematic și cu atenție, folosind teste standardizate pentru disciplinele de limbă și matematică. Școala folosește un sistem pentru elevi pentru a colecta și înregistra datele (de evaluare). Școala compară aceste informații cu dezvoltarea scontată a elevului. Acest lucru face posibil ca școala să își adapteze predarea la nevoile de învățare atât ale grupurilor, cât și ale indivizilor. Acesta permite școlii să se asigure că elevii se dezvoltă și primesc sprijin. Prin urmare, școala poate garanta progresul și dezvoltarea neîntreruptă a elevilor săi, promovând totodată egalitatea de șanse. Școala informează în mod regulat părinții despre dezvoltarea și progresul copilului lor.

Dacă elevii individuali sau grupurile de elevi nu par să beneficieze în mod adecvat de pe urma educației lor, școala identifică domeniile în care dezvoltarea lor rămâne în urmă și motivul (motivele) pentru care ar putea fi cazul. Apoi, școala decide cum să reacționeze cel mai bine dacă elevii sunt în urmă în anumite domenii sau progresează mai rapid decât se aștepta. Apoi, școala oferă sprijin într-o manieră structurată. Acolo unde este necesar, școala implică parteneriatul interinstituțional, municipalitatea și autoritățile sanitare în sprijinirea elevilor săi.

²² Școlile din Friesland predau limba frizonă, cu respectarea obiectivelor de realizare, cu excepția cazului în care au fost scutite de acest lucru de către Executivul Provincial.

Acest lucru oferă elevilor sprijinul de care au nevoie pentru a-și finaliza educația cât mai eficient posibil. Școala pune un accent clar și structural pe prevenirea rămânerii în urmă a copiilor.

Școala și-a expus viziunea pentru aceste activități și a descris facilitățile pe care le poate oferi sub forma unui plan de sprijin pentru nevoi speciale. Pentru acei elevi care au nevoie de sprijin suplimentar, școala a elaborat un plan de perspectivă de dezvoltare care stabilește modul în care educația este adaptată nevoilor elevilor; școala înregistrează acest plan de perspectivă de dezvoltare în BRON. Școala oferă sprijinul conform planului. Conținutul și implementarea acestui plan sunt evaluate de părinți cel puțin în fiecare an școlar. Școala își îndeplinește datoria de grijă cu privire la educația incluzivă. În cazul în care școala nu este în măsură să ofere sprijinul suplimentar necesar unui elev, împreună cu părinții copilului și, dacă este necesar, parteneriatul interinstituțional, caută o altă școală sau un centru de educație adecvat.

TLP3. Predare (strategii)

Abordarea pedagogico-didactică a profesorilor este concepută pentru a se asigura că elevii se dezvoltă și progresează și sunt capabili să facă acest lucru fără întreruperi.

Standard de calitate de bază

În clasele lor, profesorii creează un mediu de învățare solid și stimulat din punct de vedere pedagogic și didactic, care asigură că elevii se simt în siguranță și sunt implicați activ. Profesorii au așteptări mari de la toți elevii. Aceștia asigură orele gestionate ordonat și o utilizare eficientă a timpului de predare. Profesorii se asigură că scopul lecției este înțeleș. În timpul orelor, ei monitorizează dacă progresul elevilor către obiectivele lecției este suficient și își ajustează predarea după necesitate. Profesorii explică subiectul într-o manieră clară și oferă elevilor suficient timp pentru a exersa cu materialul de învățare. Ei adaptează instrucțiunile, procesarea și timpul de predare planificat la nevoile de învățare ale grupurilor și ale elevilor individuali deopotrivă. Profesorii oferă elevilor feedback individual cu privire la activitatea încheiată și la procesul de învățare. Ei încurajează elevii să reflecteze asupra propriei lor dezvoltări.

Consultați linkul de mai jos pentru cadrul complet.

[Special schools for primary education and schools for special education](#)

Școlile trebuie să ofere tuturor elevilor care au nevoie de sprijin suplimentar un loc adecvat. Acesta poate fi un loc în învățământul de masă sau în învățământul special.

Școlile speciale pentru învățământul primar (școlile SBO) au clase mai mici, astfel încât copiii să primească mai multă îndrumare. Școlile de educație specială (școlile SO) sunt destinate copiilor cu dizabilități, boli

cronice sau probleme grave de comportament. Elevilor din școlile SBO le sunt predate aceleași materii ca și copiilor din școlile primare de masă.

Educația specială este pentru elevii care au nevoie de sprijin specializat sau intensiv. Cum ar fi din cauza unui handicap sau a unei tulburări. Copilul dumneavoastră trebuie să primească aprobare pentru educație specială. Aceasta este declarația de admisibilitate. Pentru copiii cu deficiențe de vedere, orbi, cu deficiențe de auz sau surzi se aplică reguli diferite de admitere.

Pentru inspecțiile în școlile pentru învățământul special, Inspectoratul utilizează un cadru specific. Acest cadru are aceeași structură ca și cadrul pentru școlile de masă, dar conținutul este adaptat legislației învățământului special. Vedeți linkul de mai jos.

<https://english.onderwijsinspectie.nl/documents/publications/2021/11/30/inspection-framework-special-education>

Anexe:

- [Cadru pentru învățământul primar](#)
- [Cadru pentru învățământul special](#)

3.2. Indicatori pentru evaluarea practicilor incluzive ale școlilor – Portugalia

Autori: Isabel Barata și Rosa Micaelo

În Portugalia, educația incluzivă este sinonimă cu echitate și calitate, promovând oportunități de învățare pe tot parcursul vieții pentru toți, inclusiv pentru cei mai vulnerabili, și este o prioritate în cadrul politicilor de educație publică. Principalele orientări legale stabilesc, în paralel și complementar, programa pentru învățământul de bază și secundar și regulamentul pentru educația incluzivă.

Una dintre responsabilitățile legale ale Inspectoratului pentru Educație și Știință (IGEC) este să monitorizeze și să evalueze practicile incluzive ale fiecărei școli, în special modul în care școala organizează și gestionează programa, având ca scop sporirea eficienței măsurilor de sprijinire a învățării și asigurarea educației incluzive pentru toți. În același sens, obiectivul principal al Evaluării Externe a Școlilor (EES), realizată de IGEC, este promovarea calității predării, învățării și incluziunii tuturor elevilor, contribuind astfel la realizarea politicilor de incluziune.

În Portugalia, conceptul de educație incluzivă, așa cum este definit în legislație, este larg. Toate școlile publice primesc toți elevii, indiferent de situația lor personală și socială, și li se cere să recunoască valoarea diversității și să găsească modalități de a face față acestei diferențe.

Chiar și în cazurile în care sunt recunoscute dificultăți mai mari în participarea la curriculum, fiecare școală este responsabilă de definirea procesului prin care identifică barierele în calea învățării cu care se confruntă elevul, folosind o varietate de strategii pentru a le depăși. Școlile oferă căi diferențiate care permit fiecărui elev să progreseze în curriculum către succesul educațional în măsura potențialului său.

Astfel, nu există un model unic de școală incluzivă, astfel încât EES recunoaște autonomia școlilor și a profesioniștilor acestora în adaptarea proceselor de predare la caracteristicile și condițiile individuale ale fiecărui elev, mobilizând resursele disponibile pentru a se asigura că toată lumea învață.

Indicatorii cadrului EES (linkuri de mai jos) ghidează echipa de evaluare în înțelegerea modului în care școlile sunt incluzive, recunoscând diversitatea contextelor și a răspunsurilor educaționale. Rapoartele reflectă această diversitate de răspunsuri educaționale oferite de școli pentru a răspunde nevoilor specifice ale elevilor lor (anexat).

Acești indicatori acoperă toate cele patru domenii ale cadrului, după cum este exemplificat mai jos:

- 1) Autoevaluare – „Dovada contribuției autoevaluării la îmbunătățirea educației incluzive (implementarea măsurilor curriculare, alocarea resurselor și funcționarea structurilor de sprijin)”.
- 2) Leadership și management – „Încurajarea participării în școală a diferitor factori interesați din educație” și „Parteneriate cu alte instituții și agenți comunitari care mobilizează resurse și astfel promovează calitatea învățării”.
- 3) Furnizarea de servicii educaționale – „Măsuri de prevenire și protecție împotriva comportamentelor riscante”, „Practici de organizare și gestionare a curriculumului și a învățării pentru educația incluzivă”, „Definirea măsurilor de sprijinire a învățării și incluziunii care promovează egalitatea de șanse de acces la curriculum”, „Acțiuni de îmbunătățire a rezultatelor

copiilor și elevilor aflați în situații de risc, precum cei din medii socioeconomice defavorizate” și „Eficacitatea măsurilor adoptate de școală pentru implicarea părinților sau a tutorilor în monitorizarea progresului educațional al elevilor lor”.

4) Rezultate – „Rezultatele elevilor din medii socioeconomice defavorizate, medii de imigranți și grupuri cultural diverse”.

Anexe

- Cadrul EES cu indicatorii de incluziune evidențiați
- Exemple de practici incluzive în rapoartele EES

4. Aspecte de mediu

4.1. Educație pentru dezvoltare durabilă – Proiectul EQET SEE – EQET SEE Project

În cadrul proiectului Îmbunătățirea calității educației și formării în Europa de Sud-Est – EQET SEE, implementat de Inițiativa de reformă a educației din Europa de Sud-Est (ERI SEE) în strânsă cooperare cu agențiile de evaluare externă în învățământul pre-terțiar din Europa de Sud-Est și Republica Moldova, și cu finanțare de Agenția Austriacă de Dezvoltare, a fost elaborat un *Manual de Educație pentru Dezvoltare Durabilă – Cum să Îmbunătățiți Performanța de Mediu în Școli*.

Manualul pentru dezvoltare durabilă este împărțit în mai multe segmente:

- Introducere în dezvoltarea durabilă
- Concepte și strategii de durabilitate și educație
- Școlile – arena alfabetizării ecologice
- Școlile ca modele de durabilitate
- Auditul ecologic al școlii

Auditul ecologic al școlii conține o listă de verificare pentru școli, care le ajută să creeze o societate durabilă și recomandări practice pentru îmbunătățiri. Este, în același timp, un instrument practic pentru evaluarea internă și externă a cât de ecologică este o școală și ce se poate face pentru a îmbunătăți situația. Ca atare, se încadrează în domeniile asigurării calității care se ocupă de etosul și contextul în care funcționează școlile și poate fi utilizat pentru a evalua performanța școlilor în aceste domenii specifice, transformând școlile în modele de durabilitate.

Manualul poate fi găsit pe următoarele link-uri: <https://eqet.erisee.org/project-outputs2/> și <https://www.erisee.org/eri-see-publications/>